

ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

ΜΙΚΡΟΦΟΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΙΤΛΟΣ : ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - 2 τόμοι με φωτογραφίες
1869-1870

ΤΟΜΟΣ : Γ

ΤΕΥΧΟΣ : 1-12

ΕΤΟΣ : 1869-1870

ΕΚΔΟΤΗΣ : Η ΚΑΤΑΡΑΓΚΑΣ

ΤΟΠΟΣ : Αθήνα

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ : Ε / Α

ΗΜ/ΝΙΑ ΦΟΤΟΓΡ. Αρχείο 1995

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΝΔΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΛΕΚΟΝ

Μετὰ εἰκονογραφιῶν

Ἐκδιδόμενον ἅπαξ τοῦ μηνός

ὑπὸ

N. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ

τῇ συμπράξει διαφόρων λογίων.

ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ. — ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ Α΄.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐν Ἑλλάδι	δραχ. 10.
Ἐν Τουρκίᾳ	φράγ. 16.
Ἐν Μολδοβλαχίᾳ	φλωρ. 2.
Ἐν Ῥωσσίᾳ	ρούβ. ἀργ. 5.
Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ ἐν γένει	φράγ. 16.

ΑΘΗΝΗΣΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΔΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΟΥ.

ΟΛΟΣ ΧΡΥΣΟΕΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ,
ΑΡΙΘ. 14.

1869.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

- Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐα [ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἀπολω-
 λότος παραδείσου τοῦ Μίλτωνος] — σελ. 129.
 Γ. Φ. Σχοιμάννου, γεν. χαρακτηρισμοὶ τῆς Ἑλλ.
 θρησκείας [ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ]. — σελ. 236.
 265, ~~277~~ 297
 Ὁ Θεὸς καὶ ὁ Ἄνθρωπος παρ' Ἡρόδοτου. —
 σελ. 369.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

- Ἡ ἀρπαγὴ τῶν 683 Σαβίνων παρθένων. — σελ.
 166, 246, 287.
 Οἱ ἱστορικοὶ Γάτοι. — σελ. 252.
 Τὰ πλούτη τῶν Ῥωμαίων. — σελ. 252.
 Ἡ ἀρχαιότερα τῶν Ἀθηνῶν ἱστορία. — σελ. 337, 371.
 Οἱ Ζουάβοι [ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ]. — σελ. 351.

ΜΕΛΕΤΑΙ

- Φραγκίσκος Σατωβριάνδος. — σελ. 36, 75, 225,
 271, ~~287~~
 Περὶ μονομαχίας. — σελ. 63, 97, 162, 194.
 Ὁ γάμος ὑπὸ κοινωνικῆν ἐποψίν. — σελ. 130.
 Περὶ ἀνατροφῆς θυγατέρων [ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ].
 — σελ. 197.
 Τῆς ἀγνοίας τὰ θέλητρα [ἐκ τῶν μελετῶν τῆς
 φύσεως τοῦ Saint-Pierre]. — σελ. 203.
 Πολιταὶ κρίσεις. — σελ. 356.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

- Τὰ παραδείσια πτηνά. — σελ. 112.
 Οἱ Ψιττακοί. — σελ. 143.
 Βόας συσφιγκτήρ. — σελ. 173.
 Ὁ Μύς. — σελ. 318.
 Περὶ γάου. — σελ. 394.

ΕΙΚΟΝΕΣ καὶ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

- Ροιὰ καὶ ἔλαια. — σελ. 7.
 Ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ γυνὴ [ἐκ τῶν παρὰβολῶν τοῦ Kru-
 macher] — σελ. 84.
 Ὁ ἀπόμαχος καὶ ὁ Στρατιώτης [ἐκ τῶν τοῦ Σου-
 βαιστρου]. — σελ. 108.
 Ὁ Ἀφροντις [ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]. — 301.
 Γεῦμα ἀπὸ τὸ βρισκόμενον [Paul-de-Kok] —
 σελ. 349.
 Ὁ Δέμβαρχος. — σελ. 384.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΙ

- Ἡ Βενετία. — σελ. 1.
 Ἡ Τουλών. — σελ. 73.
 Δι' ἀπεκρόμβαι τῶν Περισίωγ. — σελ. 138.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

- Ἡ Φρόνη. — σελ. 8.
 Ἰάκωβος Νέκκερ [μετάφρασις]. — σελ. 44.
 Ροσεφόρ [ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ]. — σελ. 175.
 Μουσαῖος. — σελ. 193.
 Σαπρώ. — 241, 279.
 Βύρων [κατὰ Β. Λλεμζίνον]. — σελ. 321, 344, 374.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

- Εἰς Χελιδόνα. — σελ. 21.
 Ἡ ἄνοιξις. — σελ. 22
 Ἡγὼ καὶ Νάρκισσος [Romanse]. — 33.
 Τῆ Δεσποσύνη, Σ. Β. — σελ. 49.
 Τὸ ἐγὼ μου. — σελ. 113.
 Πίπτει τὸ φύλλον. — σελ. 146.
 Δι' νῆσοι τῆς Ἑλλάδος [ἐκ τῶν τοῦ Βύρωνος]. —
 σελ. 146
 Ἀπογοήτευσις. — σελ. 170
 Τῆ Κρ. Κρ. . . . σελ. 213
 Τὰ στρεΐδια. — σελ. 214
 Τῆ δεσποινίδι Ι. . . Σ. . . — σελ. 214
 Τὸ πουλί. — σελ. 214
 Φ. Σχιλλέρου, Μαρία Στουάρτη [ἀπόσπασμα].
 — σελ. 215
 Ἐλεγείον εἰς τὸν στρατηγὸν Ἄντιστ. Μουραμίζι-
 λην. — σελ. 263
 Ἡ ἐγκαταλείμενη. — σελ. 294
 Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Ἐξερίστου. —
 σελ. 332
 Θάνατος ποιητοῦ. — σελ. 333
 Τῆ Κυρία Λουίζα Κελλέ [sonnet]. — σελ. 338
 Ἐλεγείον εἰς Γαλλίαν. — σελ. 358
 Ὁ Βίων. — σελ. 358
 Ἔρως καὶ Χρόνος. — σελ. 359
 Εἰς τὸν θάνατον τῆς Ἀμαλίας Λινδερμάιερ
 — σελ. 401
 Εἰς φυλλοβόσυν βόδον. — σελ. 402.
 Τὸ φοινόπωρον. — σελ. 402.

ΕΙΔΥΛΛΙΑ

- Ἡ Ζηλοτυπία [Gessner]. — σελ. 10
 Ἡ Λευομένη Ῥωμαία. — 41
 Διπλόος ἢ Ἀμαρυλλίς ἢ Κωμαστής [ἐν τῶν τοῦ
 Θεοκρίτου] σελ. 331

ΔΡΑΜΑΤΑ

- Σολομῶντος Ἶσμα Ἶσμῶων. — σελ. 3, 201

ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΙΣ.

- Περιήγησις ἐν τῷ Hudson ποταμῷ τῆς Ἀμερι-
 κῆς. — σελ. 105
 Ἀνεμοζάλαι εἰς τὰς Ἐρήμους. — σελ. 142
 Λαμαρτίνου περιήγησις ἐν τῇ Ἀνατολῇ [περι-
 γράφη τῆς Κωγσταντινουπόλεως] — σελ. 386.

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΣΥΝΤΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΛΕ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Ε'. ΦΥΛΛ. Α'.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1869.

Η ΒΕΝΕΤΙΑ.

Γνωρίζετε τὴν νόμην τοῦ Ἀδριαῖ ;
Θάλασσα εἶν' ἡ κάλλιτος πλατεῖα.
Τὰ εἶδατε τ' ἀνάκτορά της ἔλα,
Μαρμάρινα, λευκά, ἀκτινοειδέα ;
Γνωρίζετε τὸ μέγα της μουσεῖον,
Τότων ἐθνῶν τὴν εὐφυῖαν κλειδίον ;...

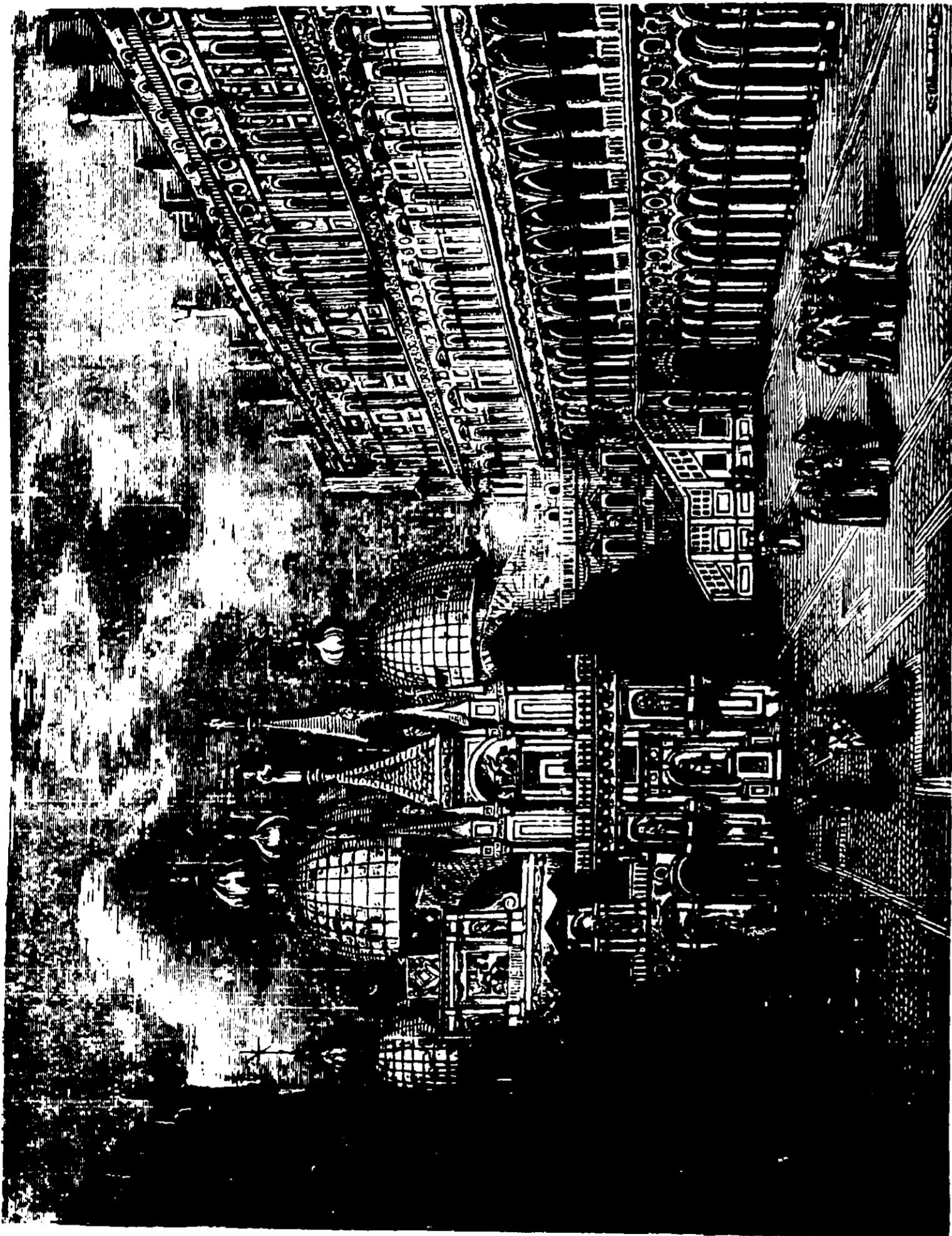
Α. ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Τὸ ὄνομα Βενετία ἐδόθη τῇ χώρᾳ ταύτῃ ὑπὸ τῶν κατοικούντων ἐν μέρος αὐτῆς Βενέτων, οἵτινες εἶχον συναθροισθῆ εἰς τὴν κωμόπολιν Rialto, ὅπως διαφύγωσι τὸν ἄγριον κατακτητὴν Ἀττίλαν, ἐπιδραμόντα εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἡ Βενετία ἐπὶ πασσάλων ὠκοδομημένη καὶ ἐξ ἐξέχοντα ἀπαρτιζομένη νησιδίων συγκοινωνούντων διὰ γεφυρῶν, φαίνεται ὡσεὶ ἐξερχομένη ἐκ τοῦ κόλπου τῶν κυμάτων. Δὲν ἤρχησε δὲ νὰ συγκταριθμηθῆ μεταξύ τῶν ἐθνῶν. Εἶχεν ἀρχηγὸν ὑπέρτατον ὑπὸ τὸν τίτλον «Δούξ» ἢ «Δόγης.» Πρῶτος ὁ Παῦλος Λουκάς Ἀνάφιστος περιεβλήθη τῷ ἀξιώματι τούτῳ ἢ ναυτικῇ δυνάμει τῆς Βενετίας δι' ἧς ἐπὶ πολὺ διεῖπε τὸν κόσμον σχεδόν, ἤρχισε πρῶτον ἐπὶ τοῦ 26^{ου} Δόγη Πέτρου Ὀρσεόλου Β', ὅστις τὸ 997 ὑπέταξε τὴν Ἀρένταν κατοικοῦμένην ὑπὸ πειρατῶν, οἵτινες κατέκλυζον τὴν Ἀδριατικὴν θάλασσαν. Μετὰ ἓνα καὶ ἥμισυ αἰῶνα ὁ πάπας Ἀλέξανδρος Γ', εὐγνωμονῶν διὰ τὰς μεγάλας ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας οἱ Βενετοὶ τῷ παρέσχον κατὰ τοῦ αὐτοκράτο-

ρος τῆς Γερμανίας Φριδερίκου Βαρβαρόσσα ἐδιωρήσατο τῷ Δόγῃ δακτύλιον, ὡς σύμβολον τῆς ἐπὶ τῆς θαλάσσης τοῦ Ἀδριαῖ κυριαρχίας του. Ἐκ τούτου παρήχθη ἡ ἐπίσημος συνήθεια τοῦ νὰ νομφεύωσι κατ' ἔτος τὴν θάλασσαν ταύτην μετὸν Δόγην, ὅστις ἐξέριπτεν ἐντὸς αὐτῆς ἓνα δακτύλιον ὅπως δείξῃ εἰς τὸν κόσμον ὅτι καὶ ὡς ἡ σύζυγος ὑποτάσσεται τῷ ἀνδρὶ, οὕτω καὶ ἡ θάλασσα εἶναι ὑποτεταγμένη τῷ Δόγῃ τῆς Βενετίας.

Ἡ πτώσις τῆς Βενετίας ἤρξατο ἀπὸ τοῦ 16^{ου} αἰῶνος. Θανάσιμον δὲ δι' αὐτὴν κτύπημα ὑπῆρξεν ἡ νέα ὁδὸς ἣν οἱ Πορτογάλλοι ἀνεκάλυψαν διὰ νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὰς Ἰνδίας· ὀλοσχερῶς δὲ ἡ δύναμις αὐτῆς κατεστράφη ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Βοναπάρτου.

Ἡ Βενετία μετὰ τῶν πολυαριθμῶν αὐτῆς θύλων καὶ νήσων προσελκύει εἰσέτι καὶ θέλγει τὸ ὄμμα τοῦ ἐπισκεπτομένου αὐτὴν ξένου. Διατηρεῖ τὰ ἔχνη τῆς ἀρχαίας της καλλονῆς. Οἱ ὄχλοί αὐτῆς τὰ νησιδία, αἱ πολυαριθμοὶ γεφυραὶ αὐτῆς, λίθινοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, αἱ διώρυγες διὰ διαπλέουσιν αἰὸλισθαίνουσαι ἐπὶ τῶν ὑδάτων γόνδολαι, δίδουσιν αὐτῇ θέαν γραφικωτάτην. Λι κοσμοῦσαι αὐτὴν ἀπειροὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομαὶ διεγείρουσιν ἀνὰ πᾶν βῆμα ζωηρότατον θαυμασμόν. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τῆς πόλεως καίτοι σύμμικτον ἔχουσα καὶ πολλάκις ἀκατανόητον χαρακτῆρα, εἶναι ποικίλη, τὰ μέγιστα κεκοσμημένη καὶ γενικῶς μεγαλοπρεπής. Ἐν τῶν πρωτίστων οἰκοδομημάτων εἶναι ἡ ἐκκλησία

του προστάτου της πόλεως Αγίου Μάρκου, ης παραθέτομεν την εικόνα, εν Παρισίοις εκτυπωθείσαν. Οί λόγοι οΐτινες διηκόνουν τους Βενετούς ως προς την εκλογήν του Ευαγγελιστου τούτου, λέγονται οί εξής. — Ο Μουσουλμάνος βασιλεύς της Αλεξανδρείας προσεπάθησε ν' αρπάσῃ ἀπὸ μίαν τῶν ἐκκλησιῶν τὸ ἐν αὐτῇ τεθαμμένον σῶμα τοῦ ἁγίου Μάρκου· οἱ δὲ χριστιανοὶ ἱερεῖς μὴ ἐλπίζοντες νὰ ἐμποδίσωσι τὴν ἱεροσυλίαν ταύτην ἐπέτρεψαν εἰς δύο Βενετούς ἐμπόρους νὰ λάβωσιν αὐτὸ κρύφα. Ἐν Βενετία ὑπεδέχθησαν τὸ σῶμα τοῦ ἁγίου τούτου μετ' εὐλαβείας καὶ ἐνθουσιασμοῦ καὶ πάραυτα κατέστη ὁ Ἅγιος Μάρκος ὁ προσάτης τοῦ ἀνυψουμένου κράτους. Τὸ λείψανον αὐτοῦ σώζεται ἐτι καὶ νῦν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. Ἐκτίσθη δὲ τὸ πρῶτον ἡ μητρόπολις αὕτη τὸ 879 καὶ δεύτερον μετὰ τὴν πυρκαϊάν τοῦ 976· εἶναι δ' οἰκοδομημένη κατὰ Βυζαντινὸν ῥυθμὸν, καὶ λέγεται ὅτι οἱ οἰκοδόμοι ἔλαβον ὡς τύπον τὸν περίφημον ναὸν τῆς Ἁγίας Σοφίας. Οἱ θόλοι καὶ οἱ κρημαῖνες αὐτὴν ἐσωθεν καὶ ἐξωθεν πολυάριθμοι Σαρακηνικοὶ στύλοι δίδουσιν εἰς ὅλην τὴν οἰκοδομήν Ἀνατολικὴν πρόσοψιν. Αἱ ἐξώτεραι πύλαι, δέκα τὸν ἀριθμὸν, καὶ αἱ πέντε εἰς τὸ ἐνδότερον εἶναι ἀπὸ χαλκῶν ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μεταφερθέντα. Ἡ οἰκοδομὴ κλουταὶ ἀπὸ περικαλλῆ μάρμαρα, ἀλαβάστρους, δρυγας, σμαράγδους καὶ ἄλλα βαρβαρικά λάφυρα καὶ προτίτι ἀπὸ ψευδά, τὸ ἴδιον καὶ τοῦς τοίχους καλύπτουσι. Ἐπέρχουσι προσίτι καὶ ἄνω ὄρειοιδοὶ στύλοι καὶ αὐτοὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, οἵτινες λέγεται ὅτι ἀπέτελλον μέρος τοῦ ἐν Ἱεροσολήμοις μεγάλου ναοῦ. Ἐμπροσθεν τῆς ἐκκλησίας ἵσταντο μέγρι πρὸ μικροῦ τρεῖς μεγάλα ἵπποι ἐφ' ὧν ἐπιμαίνοντο κρέταροι αἱ σημαῖαι τῆς Κύπρου, Κρήτης καὶ Πελοποννήσου, ὑποτελῶν τότε τῇ δημοκρατίᾳ, ἐπιβλήματα περιβλήντος μεγαλοῦ.

Ἡ πλατεία τοῦ ἁγίου Μάρκου κλουσαὶ καὶ ἀξιοθέατος ἔχει ἐπίμας ὀρθογώνου σχῆμα καὶ περιβαλλομένη κατὰ τρεῖς πλευρὰς ἐπὶ μεγαλοκρεμῶν οἰκοδομῶν δι' ἀψίδων περικαλλοῦς μαρμάρων. Ἐπὶ τῆς πλατείας ταύτης τὸ πρὸς τὸ δεξιὰ τῆς εἰσοδοῦς ἀρχαῖον Λουκαῖον καλλιτέχνος εἶναι ὄχι μόνον ἐν ἀπὸ τῆ

μεγαλοπρεπέστερα, ἀλλὰ καὶ τὸ μᾶλλον περισπούδαστον οἰκοδόμημα τῆς Βενετίας. Πόσαι ποιητικαὶ καὶ ἱστορικαὶ ἀναμνήσεις συνέχονται μετ' αὐτοῦ! Ὑπὸ τὰ ὑψηλὰ αὐτοῦ τείχη ἀπέκρυψε τσοσάτας ἐγκληματικὰς καὶ δραματικὰς πράξεις! Ἐνταῦθα ἐγίνοντο αἱ κρύφια καὶ φοβεραὶ ἐκεῖνα: ἀποφάσεις τοῦ Δεκαμελοῦς συμβουλίου. Ἐνταῦθα ὑπῆρχε τὸ στόμα τοῦ λέοντος καὶ ἔμπροσθεν τῆς εἰσόδου αὐτοῦ ἵστανται αἱ διαβόητοι κίονες, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐθανατώθησαν τσοσῶτοι ἔνοχοι πολιτικῶν ἐγκλημάτων. Τὸ παλάτιον τοῦτο εἶναι ὀγκῶδες καὶ μέγιστον κτίριον, περιέχον πολλοὺς θαλάμους, εὐρυχώρους καὶ μεγαλοπρεπεῖς αἰθούσας.

Πολλὰ τῆς τέχνης ἀριστουργήματα σώζονται ἐτι ἐν αὐτῷ, μάλιστα ζωγραφήματα τοῦ Τιτιανου καὶ ἄλλων, ὡς προσέτι καὶ δύο μικρὰ μαρμάρια συμπλέγματα, ἡ «Ἀρπαγὴ τοῦ Γανυμήδους» ἀποδιδόμενη εἰς τὸν Φειδίαν καὶ ἡ «Λύδα καὶ ὁ Κύκνος», μόλις τοῦ συντρόφου τοῦ ὑποδεέστερον.

Εἰς τὴν ὄροφὴν τοῦ ἀνακτόρου τούτου εὐρίσκεται ἡ *Μολυβδίνη* φυλακὴ τῆς ὁποίας τὰς βασάνους μᾶς διηγίθη ὁ Σίλβιος Πέλλικος ἐν ταῖς «Φυλακαῖς τοῦ». Ἐκεῖ πλησίον ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι φυλακαὶ τὰ *Φρέατα*, τρομερὰ κρησφύγετα ὑπόγεια χωρίζομενα ἀπὸ τοῦ ἀνακτόρου διὰ τῆς *Γεφύρας τῶν Στεναγμῶν*, ἧς ἐκ τοῦ παλατίου ἤγαγεν εἰς τὴν φυλακὴν τσοσῶτους ἀθλίους μεδέποτε κλίον ἐπιστρίψαντας.

Πλησίον τοῦ Παλατίου εὐρίσκεται ἡ Βιβλιοθήκη, οὐ μόνον διὰ τὴν κομψότητα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς ἀξιόλογοι, ἀλλὰ καὶ διότι τὰ θεμέλια αὐτῆς ἔθεσεν ὁ μέγρι ποιητὴς Πετράρχης δωρήσας αὐτῇ βιβλία καὶ πολύτιμα χειρόγραφα. Ἐν Ἑνετίᾳ ὑπάρχουσι πολλὰ τυπογραφεῖα μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἑλληνικὰ, ἐν οἷς ἐκτυπώθησιν καὶ ἐκτυπῶνται κλειστά ἔργα τῶν ἡμετέρων προγόνων.

Παρατρέχοντες τὰ ἀκροακλιθὰ ἄλλα οἰκοδομήματα εἰς τὴν ἀτελῆ καὶ μικρὴν ταύτην περιγραφήν τῆς Βενετίας, παρατηροῦμεν ὅτι ὁ Ἑνετικὸς λαὸς ὁ τσοσῶτον εὐλαβὴς καὶ ζωρὸς ἀπέλασεν ὑπὸ τὴν ἐκείνου καὶ τὸν ζωρὸν τὴν τε ζωρότητα καὶ τὸ εὐθερον αὐτοῦ.

Ἡ σημαία τῆς Ἑνετίας πρὸ πολλοῦ δὲν περιτρέχει τὰς θαλάσσας ὑπερήφανος καὶ ἐπιβλητικὴ. Αἱ διασκεδάσεις καὶ οἱ κῶμοι τῶν ἀποκρέω δὲν προσκαλοῦσιν ὡς πρὶν εἰς τὴν κοιτίδα αὐτῶν περιέρχουσι ξένους καὶ αἱ γόνδυλοι δὲν ταρχάττουσι τὴν ἡσυχίαν τῆς νυκτός δι' εὐφροσύνων ἄσμάτων καὶ μουσικῶν ἀρμονιῶν. Ἡ Γερμανικὴ σοβαρότης μετέβαλε τὸν χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ τούτου. Ἦδη ἡ Ἑνετία ἀπὸ τοῦ 1867 ἐλέω τῆς Πρωσίας περιελήθη εἰς τὸ Ἰταλικὸν βασιλείον καὶ περιέχει κατοίκους μόνον 120 χιλ. ἀντὶ τῶν διακοσίων ἃς εἶχεν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος.

ΣΟΛΟΜΩΝΤΟΣ

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ.

ΔΡΑΜΑ

Εἰς τρεῖς ἀκτῆς, μετὰ ἐπιλόγιον.

ΠΡΟΣΩΠΑ.

- ΣΟΛΟΜΩΝ.
- ΠΟΙΜΗΝ, ἐραστὴς τῆς Σουλαμιτίδος.
- ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ, αἰγυμάλωτος.
- ΓΥΝΑΙΚΕΣ τοῦ γυναικωνίτου.
- ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ.
- Οἱ ἀδελφοὶ τῆς Σουλαμιτίδος.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Ἡ σκηνὴ παρὰ τὸν γυναικωνίτον τοῦ Σολομῶντος.

ΣΚΗΝΗ I.

ΓΥΝΗ τοῦ γυναικωνίτου.

Ἄ! μ' ἔδιδον ἐγὼ φιλίαν τὰ χεῖλα τοῦ...

Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ κἀκεῖ ἐν χορῷ.

Γλυκύτεραι τοῦ οἴνου αἱ θωπεῖαί σου· τὸ δὲναι σου τίποτε τὴν ψυχὴν ἡμῶν καθὼς εἰσὶν ἔλλαν ἑλεμῶντες· καὶ δι' αὐτὸ τσοσῶτον ε' ἤγαπήσαμεν.

Ἡ ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

(Ἐφευγμένη βιαίως καὶ ἀποπειρομένη πρὸς ἀπὸντα φίλον.)

Ἄ! κράτει με πλησίον σου· ἄς φύγωμεν· εἰς τὸν γυναικωνίτην με ἀπάγουσι τοῦ βασιλέως.

Αἱ ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

πρὸς τὸν Σολομῶντα.

Εἶσαι ἡ χαρὰ ἡμῶν. Γλυκύτεραι τοῦ οἴνου αἱ θωπεῖαί σου· καὶ δι' αὐτὸ δικαίως σ' ἤγαπήσαμεν.

Ἡ ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

Τῆς Ἱερουσαλήμ γυναῖκες, ἔδατε! Δὲν εἶμαι, μολονότι μαύρη, εὐμορφος; ὦραια ὅπως τοῦ Κηδάρ σκηνώματα κομψὴ καθὼς τοῦ Σολομῶντος ἡ στολή; Ἄν εἶμαι μαύρη, μὴ με κατακρίνετε ὁ ἥλιος με ἔκαυσεν, ὁ ἥλιος. Τὰ τέκνα τῆς μητρός μου μ' ἐπολέμησαν· ἀμπέλους νὰ φυλάττω με ἠνάγκασαν· ἀλλὰ τὴν κόρην δὲν ἐφύλιψε κανεὶς.

ΣΚΗΝΗ II.

Ἡ ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ

(Ὀμιροπολοῦσα.)

Εἰπέ εἰπέ με φίλε τῆς καρδίας μου εἰς ποῖον γλῶσσον ὄδοις τι προβάτα καὶ ποῦ τὴν μεσημέριον θα ἀκπαυθῆς; Εἰπέ με τὸ, μὴ μάντιν περιφόρομαι, μὴ δὲν σε εἶρω μὲπως ἔβλεπα πομπὴν καὶ μὲπως ἔβλεπα συναντήσω πρόσωπον.

ΓΥΝΗ

(πρὸς τὸν Σολομῶντα.)

Ἀπλὴ γυνὴ! τσοσῶτον εἶσαι εὐμορφος καὶ σκεπτεσαι περὶ προβάτων καὶ αἰγῶν! Ἀλλ' ὕπαγε λοιπὸν πρὸς τοὺς πατέρας σου.

ΣΟΛΟΜΩΝ.

Παρνοῦξω τὸ κούριον σου βεδέμα με ἵππου εὐγενῆς τὸ ἄρμα εἰσόντος τῶν φαρῶν ἐν ὡρᾷ παντοκράτους. Αἱ παρμαὶ σου μαργακταὶ βίβουσι καὶ τὸν λαίμαρόν σου τὸ κρημαῖνον κρημαῖ.

Ἄλλὰ θὰ σὲ προσφέρω περιδέρια
ἀπὸ χρυσοῦν μὲ ἀργυρίου στίγματα.

ΣΚΗΝΗ ΙΙΙ.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

(μόνη.)

Ὁ βασιλεὺς ἐδῶ που ἀναπαύεται
καὶ νάρδου διεχύθησαν ἀρώματα.
Ἄλλ' ὁ ἀγαπητὸς μου φέρει ἄρωμα
ἀγνόν τοῦ θύμου καὶ ἀνθέων ὀρεινῶν.
Ὡ πότε πάλιν θὰ καθήσῃ παρ' ἐμοί,
καὶ εἰς τὸ πᾶλλον σῆθός μου θ' ἀναπαυθῆς;

(Εἰσέρχεται ὁ Σολομών.)

ΣΟΛΟΜΩΝ

Ἰσραὴλ εἶσαι ὄντως ἄνθος κάλλιστον·
οἱ ὀφθαλμοὶ σου, ὀφθαλμοὶ περιστέρως.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

(πρὸς τὸν ἀπέντα ἱεραστὴν αὐτῆς.)

Ὡραῖος εἶσαι τῆς ψυχῆς μου φίλτατε.
Ἰ! σ' ἐπεθύμησα ἢ πολυτέλεια
βαρύνει τὴν καρδίαν μου τὴν χωρικὴν.
Ἢ κλίνη μας ἐκ χλόης μόνον σύγκειται.

ΣΟΛΟΜΩΝ.

Ἐκ κέδρων εἶναι οἱ δοκοὶ τῶν οἰκῶν μου
ἐκ κυπαρίσσων πάλιν τὰ φατνώματα.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

(ψάλλουσα.)

Ἐγὼ τὸ ἄνθος τοῦ πεδίου
ἐγὼ τὸ κρίνον τῶν κοιλάδων

Ο ΠΟΙΜΗΝ.

(Εἰσερχόμενος βιαίως εἰς τὴν σκηνήν.)

Ὡς κρίνον κάλλιστον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν
οὕτω καὶ τῆς ψυχῆς μου ἢ ἀγαπητὴ
πλησίον φαίνεται τῶν ἄλλων γυναικῶν

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

Καθὼς μιλᾷ ἐν τῇ μέσῳ σακκίνων
ἐγγύων δένδρων, οὕτως ὁ ἀγαπητὸς

ὁ τῆς ψυχῆς μου φίλτατος ὑπερτερῶν·
τὴν ἄλλην τῶν θνητῶν ἀγέλην σύμπασαν.
Ἐπόθησα ν' ἀναπαυθῶ εἰς τὴν σκιάν αὐτοῦ.

(Οἱ ἱερασταὶ συναντῶνται.)

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

Ἰδέ! εἰς οἶκον οἴνου μὲ εἰσήγαγον

(πρὸς τὰς γυναῖκας)

Σημαίαν πρόμαχον ὑψοῖ ὑπὲρ ἐμοῦ
καὶ αὕτη ἢ σημαία ἔρωσ λέγεται.
Δότε με οἶνον, δότε με, λειποθυμῶ·
ἐτρέψην ὑπὸ ἔρωτος βαθύτατα.

(Πίπτει κάτωχρος εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ἱεραστοῦ
αὐτῆς καὶ λέγει μὲ φωνὴν ἐσθεσιμένην.)

Ἢ δεξιὰ του μὲ ἐναγκαλιζέται
κρατεῖ τὴν κεφαλὴν μου ἢ εὐώνυμος.

ΠΟΙΜΗΝ

(πρὸς τὸν χορὸν.)

Σᾶς ἱκετεύω, κόραι Ἰερουσαλήμ,
καὶ σᾶς ὀρκίζω εἰς τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν,
εἰς τὰς χλωρὰς κοιλάδας, εἰς τοὺς βύακας,
ὦ μὴ τὴν ἐρωμένην ἐξυπνήσητε
καὶ πρὶν θελήσῃ μὴ ἐγείρητε αὐτήν.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΚΗΝΗ Ι.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ (μόνη καὶ ὡς ἐν ὄνειρῳ.)

Δὲν εἶναι τοῦ ἀγαπητοῦ μου ἢ φωνή;
Ἰδοὺ αὐτὸς πηδῶν τὰς φάραγγας
καὶ διαβαίνων βράχους πρὸς με ἔρχεται.
Πρὸς τὰς δορκάδας ὄντως εἶναι ὁμοῖος
καὶ ἔχει τὴν εὐκίνησιαν τοῦ νεβροῦ.
Ἰδοὺ αὐτὸς ὑπὸ τὸν τοῖχον κρύπτεται
καὶ διὰ τῶν θυρίδων τῶν δικτυωτῶν
μὲ βλέπει παρακύπτων καὶ ἐπιφωνεῖ.
« Ἐγείρου ἤδη προσφιλεῖς περιστέρᾳ·
« ἔλθε πλησίον μου· παρήλθεν ὁ χειμὼν
« ὁ ἕατὸς παρήλθε· διὰ τῶν δασῶν
« ὁ νότος δὲν γαγγύζει, σύννεφα κοιλῶν.
« Ἠγῆ μὲ ἄνθη ἐδοσκα στολίζεσαι.

« Ἀσμάτων ὦρα· τῆς τρυγόνος ἢ φωνῆ
« ἠκούσθη ἐν τῇ γῇ ἡμῶν· καὶ ἢ συκὴ
« ἐξέφερον ὀλύνθους· καὶ αἱ ἄμπελοι
« μὲ φύλλα καὶ μὲ ἄνθη ἐστολίσθησαν.
« Ἐγείρου, φίλη, καὶ ἔλθε πλησίον μου·
« μὴ κρύπτεσαι περιστέρᾳ μου, ἐξέλθε
« τὴν ὄψιν σου νὰ ἴδω τὴν περικαλλῆ
« καὶ νὰ ἀκούσω τὴν γλυκεῖάν σου φωνήν·
« διότι ἔχεις ἀληθῶς τὸ πρόσωπον
« ὠραῖον καὶ γλυκεῖαν τὴν φωνήν. »

(ψάλλει.)

Συλλάβετε τοὺς ἀλωπεκιδεῖς
τοὺς φθείροντας τὴν ἄμπελον ἡμῶν
τὴν ἄμπελον τὴν ἀνοστολισμένην.

Ἄνήκει εἰς ἐμὲ αὐτὸς· κ' ἐγὼ, κ' ἐγὼ
ἀνήκω εἰς αὐτὸν· ἐπάνελθε λοιπὸν
ἐπάνελθε· ὁ καύσων ἤδη ἔπαυσε
καὶ αἱ σκιαὶ σμικρύνονται· ἐπάνελθε
καὶ αἱ δορκάδες ἐπιστρέφουν· κ' οἱ νεβροὶ
τοιαύτην ὥραν εἰς τὰς φωλεὰς αὐτῶν.

ΣΚΗΝΗ ΙΙ.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

(ἐργαζομένη.)

Τὴν νύκτα ἐν τῇ κοίτῃ μου ἐζήτησα
ἐκείνον ὃν τοσοῦτον ἢ καρδία μου
ἐνθέρμως ἀγαπᾷ· ἐζήτησα αὐτὸν
ἀλλὰ δὲν εὔρον· οἴμοι! ἔλειπε μακρὰν.
Ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ δὲν ἀπήντησε.
« Ἄς ἐγερωθῶ, ἐσκέφθην· εἰς τὰς ἀγορὰς,
εἰς τὰς ὁδοὺς, εἰς τὰς πλατεῖας· ἄς ἴδῶ,
ἀνεύρω τῆς ψυχῆς μου τὸν ἀγαπητόν. »
Ἐκάλεσα αὐτὸν καὶ δὲν ἀπήντησεν. . .
Συνήντησα τοὺς φύλακας τῆς πόλεως
— « φρουροὶ τῆς πόλεως, μὴ ἴδετε
ἐδῶ που τῆς ψυχῆς μου τὸν ἀγαπητόν;
εἰσέγησαν· παρήλθον μόλις ἀπ' αὐτὸν
καί. . .

(εἰσέρχεται ὁ ποιμὴν.)

εὔρον τῆς ψυχῆς μου τὸν ἀγαπητόν
καὶ δὲν θ' ἀφίσω πλέον ν' ἀπομακρυνθῆ
ἀλλὰ πλησίον μου θὰ μένη ἕως οὗ
εἰσέλθομεν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρὸς
εἰς τὸ δωμάτιον τῆς γεννησάτης με.

ΠΟΙΜΗΝ.

(πρὸς τὸν χορὸν.)

Σᾶς ἱκετεύω, κόραι Ἰερουσαλήμ
σᾶς ἐξορκίζω εἰς τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν,
εἰς τὰς χλωρὰς κοιλάδας, εἰς τοὺς βύακας,
ὦ! μὴ τὴν ἐρωμένην ἐξυπνήσητε
καὶ πρὶν θελήσῃ μὴ ἐγείρητε αὐτήν.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Ι.

Ἢ σκηνὴ περιστᾷ τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰερουσαλήμ.

Χορὸς ἀνδρῶν συγκείμενος ὑπὸ κατοίκων τῆς
Ἰερουσαλήμ.
Ἢ συνοδεία τοῦ Σολομώντος φαίνεται μακρόθεν.

ΠΡΩΤΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ.

Τί φαίνεται μακρὰν κατὰ τὴν ἔρημον;
τὴν χώραν ἐπλημμύρησε τὸ ἄρωμα,
τὸ νέκρον καὶ ἢ σμύρνα καὶ ὁ λίβανος.

(Ἢ συνοδεία παρέρχεται.)

ΠΡΩΤΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ.

Τοῦ Σολομώντος τὸ φορεῖον βλέπετε;
ἐζήκοντα γενναῖοι περιβάλλουσιν
αὐτό· οἱ γενναῖότεροι τοῦ Ἰσραὴλ.
Ῥομφαίαν πάντες φέρουσι· καὶ ἔμπειροι
εἰσὶ καὶ ἐπιτήδειοι πρὸς πόλεμον.
Πρὸς τὸν μηρὸν κρατοῦσι τὴν Ῥομφαίαν τῶν
τοῦ πολεμίου πάντας ἐκφοβίζοντες.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΧΩΡΙΚΟΣ.

Τοῦ βασιλέως τὸ φορεῖον σύγκειται
ἐκ ξύλου τοῦ λιβάνου· καὶ αἱ στήλαι τοῦ
εἰσὶν ἐξ ἀργυρίου· τὸ ἀνάκλιτον
χρυσοῦν καὶ ἢ ἐπίβασίς του ἀργυρᾶ.
Ἐντὸς αὐτοῦ ἰδοὺ παρθένος εὐμορφος
καλλίστη ὄλων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ.

ΧΟΡΟΣ ΑΝΔΡῶΝ.

(Ἀποτεινόμενος πρὸς τὰς γυναῖκας αἰτίως
εἰσὶ κεκρυμμένα· ἐντὸς τῶν οἰκίῳ.)

Κόραι Σιών, ἐξέλθετε καὶ ἴδετε

τὸν βασιλέα Σολομῶντα φέροντα τὸν στέφανον ὃν ἔθεσεν ἡ μήτηρ του περὶ τὸ μέτωπον τὸ ἐνδοξόν αὐτοῦ καθ' ἣν ἡμέραν οὗτος ἐνυμφεύετο, ἡμέραν καθ' ἣν ἦτο ὄλος ἰλαρός.

ΣΚΗΝΗ II.

Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν γυναικωνίτην.

ΣΟΛΟΜΩΝ.

Ὠραία εἶσαι, φίλη μου, περικαλλής· οἱ ὀφθαλμοί σου, ὀφθαλμοὶ περιστερᾶς, ὑπὸ τὸ περικάλυμμά σου λάμποντες· τῆς κόμης σου αἱ τρίχες αἱ πυκνότεραι πρὸς ποίμνια αἰγῶν παρομοιάζουσι κρεμμάμενα εἰς τὰ πλευρὰ τοῦ Γαλαάδ. Ἀγέλην δὲ προβάτων οἱ ὀδόντες σου προβάτων πρὸ μικροῦ λουσθέντων καὶ λευκῶν, δεδύμων ὄλων· καὶ τὰ χεῖλη σου πτυχή πορφύρας· λιγυρὰ, γλυκεῖα ἡ φωνή. Ἡ παρεῖά σου λέπυρον ῥοιᾶς ὑπὸ τὸ περικάλυμμά σου θάλλουσα. Ὁ τράχηλός σου εἶναι πύργος τοῦ Δαυὶδ. Δορκάδος οἱ μαστοὶ σου δίδυμοι νεβροὶ κοιμώμενοι ἐν μέσῳ κρίνων εὐωδῶν.

ΣΚΗΝΗ III.

Ἐσπέρα.

ΣΟΛΟΜΩΝ.

Ὠραία εἶσαι φίλη μου, περικαλλής, οὐδὲν, οὐδὲν ὑπάρχει μὴ καλὸν εἰς σέ.

Ο ΠΟΙΜΗΝ.

κάτωθεν τοῦ πύργου τοῦ γυναικωνίτου.

Ἐλθέ, μνηστή μου, πρὸς ἐμέ· νόμφη ἔλθέ. Ἄφες τὰ ὑψηλά, τὰ φοβερά αὐτά οἰκήματα, τὰς τῶν λεόντων φωνὰς, τὸ καταγώγιον λεοπαρδάλεων.

ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἡ Σουλαμίτις τὴν θεωρεῖ.

Μὲ ἐνεθάρρυνες, μὲ ἐκαρδίωσες ὦ νόμφη προσφιλῆς μ' ἐν μόνον βλέμμα σου μὲ ἕνα βόστρυχόν σου κυματίζοντα εἰς τὸν λευκὸν ὡς τὴν χιόνα τράχηλον. Γλυκεῖαι αἱ θεωπεῖαι σου, μεθύουσιν ὑπὲρ τὸν οἶνον ὑπὲρ τὰ ἀρώματα·

ὦ νόμφη, μέλι ἀποστάζουσι γλυκὺ τὰ χεῖλη ταῦτα· γάλα δὲ ἡ γλώσσά σου. Ἄλλ' εἶναι κῆπος κεκλεισμένος, φίλη μου, εἶναι πηγὴ ἐσφραγισμένη ἡδονῶν.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

Ἄλλ' εἰς τὸν κῆπον τοῦτον μόνον δύναται ὁ φίλος νὰ εἰσέλθῃ τῆς καρδίας μου νὰ δρέψῃ τ' ἀνθὴ ὅσα θάλλουν δι' αὐτόν.

ταῖνει πρὸς αὐτόν τὴν παρεῖαν ἣν ἀσπάζεται ὁ ποιμὴν.

ΠΟΙΜΗΝ.

Εἰσῆλθον εἰς τὸν κῆπον καὶ ἐτρέγῃσα ἐτρέγῃσα καὶ μύρον καὶ ἀρώματα καὶ γάλα ἔπια καὶ οἶνον ἔπια.

πρὸς τὸν χορὸν.

ὦ φίλοι, τώρα μεθυσθεῖτε, πῖετ' καὶ χαιρετήσατε τὴν εὐτυχίαν μου.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΚΗΝΗ ΜΟΝΗ.

Ἡ ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ μὲνη.

Καθεύδω· ἀλλὰ ἡ καρδία ἀγρυπνεῖ. Δὲν εἶναι τοῦ ἀγαπητοῦ μου ἡ φωνή; Τὴν θύραν κρούει· ἀνοίξον με φίλη μου, ὡς περιστερὰ μου ἀνοιξὸν τὴν θύραν σου ὡς τὴν κεφαλὴν μου δρόσος περιέβαλλε ὡς ἡ δρόσος τῆς νυκτὸς τὴν κόμην ὕγρανε. Ἄλλ' ἐξεδύθη πλεόν τὸν χιτῶνά μου καὶ πρὸ μικροῦ ἐξῆλθον ἀπὸ τοῦ λουτροῦ. Καὶ τότε ὁ ἀγαπητός μου ἔτεινε τὴν χεῖρ' ἀπὸ τοῦ παραθύρου πρὸς ἐμέ· συνεκινήθη ὅλη· καὶ ἐγείρομαι ὡς ἀνοίξω· σμύρναν ἕσταζον αἱ χεῖρές μου· μὲ σμύρναν καὶ τὸ κλειθρὸν περιόβρεξαν. Τὴν θύραν κρούει, ἀλλ' ὁ ἀγαπητός παρήλθεν· ἀφαντοῦς αὐτὸς ἐγένετο ὁ ἦχος τῆς φωνῆς του μὲ ἐτάραξεν. ἐξέρχομαι ζητοῦσα· δὲν ἀπάντησα αὐτόν· καλῶ ἀλλὰ φωνὴ δὲν ἀπαντᾷ. Μὲ βλέπουσιν οἱ φύλακες τῆς πόλεως· μὲ εἶδον περιτρέχουσαν οὕτω γυμνὴν μ' ἐπροπηλάκισαν, καὶ μ' ἐπλήγωσαν·

καὶ τῶν τειχῶν οἱ φύλακες μ' ἀφῆρσαν τὸ μόνον κάλυμμά μου, τὸν μανδύαν μου.

(πρὸς τὰς γυναῖκας τοῦ γυναικωνίτου)

Σὰς ἱκετεύω κόραι Ἱερουσαλήμ ἂν τὸν ἀγαπητόν μου ἀπαντήσητε, εἰπέτε πρὸς αὐτόν, μὴ λησμονήσητε εἰπέτε πῶς ἐτρώθη ὑπὸ ἔρωτος.

ΧΟΡΟΣ.

Ὠραία κόρη, τόσον εἶναι κάλλιστος καὶ τόσον ὑπερέχει τῶν λοιπῶν θνητῶν ὥστε τὰ πάντα λησμονεῖς ὑπὲρ αὐτοῦ, μὲ τόσον θερμὴν ἱκετεύουσα ἡμᾶς;

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

Εἶναι λευκὴ ἡ δῦσις του· ἡ παρεῖα ῥοδόχρους· ἐξ ἀπείρων διακρίνεται, Ἡ κεφαλὴ του εἶναι καθαρὸς χρυσός. Οἱ βόστρυχοι αὐτοῦ μακροὶ, κυμαίνονται εὐώδεις· ὡς περιστερὰ οἱ ὀφθαλμοί, ὡς μέλαινα περιστερὰ λουόμενα ἐντὸς τοῦ γάλακτος· ἀπὸ τὰ χεῖλη του τὸ μέλι ῥέει· καὶ αἱ χεῖρες τορευταί. Τὸ στῆθός του ὡς τοῦ ἐλέφαντος ὄστρον· οἱ πόδες του ὡς ἀνδρίας μαρμάρινος. Καὶ μεγαλοπρεπῆς καθὼς ὁ λίθανος ἡ θεία του· καὶ ὡς ὁ κέδρος εὐμορφος· λαλεῖ ἠπιῶς καὶ λαλεῖ γλυκύτατα τὴν χάριν διαχέων περὶ ἑαυτόν. Ἴδου, ἴδου ὦ κόραι Ἱερουσαλήμ, ὁποῖος τῆς ψυχῆς μου ὁ ἀγαπητός.

Ο ΧΟΡΟΣ.

Καὶ ποῦ ἐπέγεν, ὦ καλλίστη γυναικῶν ἡ ἐραστὴς σου ποῦ τὸ βῆμα ἔφερε ἵνα ζητήσωμεν καὶ εὕρωμεν αὐτόν;

Οἱ ἐραταὶ συνεντῶνται.

Η ΣΟΥΛΑΜΙΤΙΣ.

Κατήλθεν εἰς τὸν κῆπόν του· τὰ ἄνθη του κατήλθε νὰ συλλέξῃ καὶ τὰ κρίνα του. Αὐτὸς ἀνέκει εἰς ἐμέ· καὶ ἐγὼ, καὶ ἐγὼ ἀνέκω ὅλη εἰς αὐτόν διὰ καρτῆς, εἰς τὸν κομμένα ὄστρον ἴδων ὀδύγη ἐν μέσῳ κρίνων τὰ λευκά του πρόβατα. (ἐκολοῦθαι).

Δ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ.

ΡΟΙΑ καὶ ΕΛΑΙΑ.

I

Ἐν τινι κήπῳ νέα ἦνθει Ῥοιὰ πλησίον γηραιᾶς Ἐλαίας. Εἶχε παρέλθει ὁ χειμῶν καὶ τὰ φύχη του, ἡ δὲ Ῥοιὰ ὑπὸ τὴν πρώτῃν κούφην τοῦ ἔαρος ἐπιπνοῦν ἀνεβλάστησε δροσερὰ καὶ προέβαλε τὰ πορφύρα αὐτῆς ἀνθὴ, ὡς προσβάλλει, ἐν δεκαεξαετίδι ὥρα, μετὰ γέρους κόρη εὐσταλῆ στήθη καὶ οἰοεῖ εἰς ῥοδιὸν ἀπολήγοντα κάλυκα. Παρ' αὐτῇ ἕστατο ἡ Ἐλαία. Ἡ Ἐλαία, τὸ σύμβολον τῆν εἰρήνης, τὴν αὐτὴν τοῦ χειμῶνος ἡμφιεσμένη σεμνὴν περιβολῆν.

II

Μίαν αὐγὴν, ἐπτεροῦρίζον ἤδη τὰ πτηνὰ καὶ ἐψάλλον εἰς τὰς εὐκαμπτοὺς κοίτας τῶν, τὰ ἀνθὴ ἀνήγειρον τὴν ἀβρὰν αὐτῶν κεφαλὴν μύρα ἀποπνέοντα, ἤδη ἡ χωρικὴ παῖς ἤδεν εἰς τὸν ἀγρὸν, ὅτε ὑπὸ τὴν ἀβρῆτον αὐτῶν πρὸς τὸν ῥοδιζόμενον οὐρανὸν συναυλίαν, ἠγέρθη καὶ ἡ ὑπερήφανος Ῥοιὰ, ὡς ἡγεμονὶς νεαρᾶ, καλλιπρεπῆς ἀπὸ τοῦ κοιτῶνος ἐμψυχομένη, τὴν ὀπίαν δι' ἀσμάτων καὶ μύρων οἱ ἐρωτικοὶ αὐλικοὶ τῆς ἐβάρησαν νὰ ἀφηνείωσιν.

Ἐχαιρετίσει τὸν γλυκὺν ἐπανατέλλοντα τοῦ ἔαρος ἥλιον καὶ λαμπρὸν καὶ τὰ βύσσιννα πέταλα τῶν ἀνθῶν τῆς διεστάλασαν ἑλαφρῶς φρίσσοντα ὑπὸ τὴν πρωϊνὴν πνοῆν, εἰς δὲ τὸν κόλπον αὐτῶν ἐρίνη σιλβουσα μαργαρίδας τῆς νυκτὸς ἰδρότους.

Περὶ ἔφερε τὸ βῆμα κίχλη, καί, ὡς εἰ οὐδὲν ἔαρεν ἄξιον ἑαυτῆς, προσέκλιε φιλαρέσκως νὰ ἐσωπρευθεῖ εἰς τὸ μικρὸν ῥυάκιον, ὅπερ ἀπαλῶς ἐθάπτε τοὺς πόδες τῆς. Οὕτω εἰς τοὺς ὑγροὺς ὀφθαλμοὺς γυνοκλινοῦς ἐριστοῦ καὶ ἐσωπρευθεῖται λατρευομένη καὶ ἐρωτικῆ. Εἶδεν ἐκτὴν εἰς τὸ διαγῆς ὕδατος καὶ οἱ πόδες τῆς ἐπληρώθησαν. Ἐλεμπεν ἀπὸ καλλόντων καὶ νεότητος. Ὁ πόσιν αἶμα, ἐκαίθη, ἐπικαλλῆς καὶ ἀνθραξί.

Ἀνίγαγε τότε μεθῶντα τὴν ἐπαρῆφανον κεφαλὴν καὶ ἐβλέπε πρὸς αὐτὴν καὶ

πάλιν ἵνα ἀκούσῃ λόγους φιλόφρονας καὶ ἀναπνεύσῃ τῆς λατρείας τὸ θυμίαμα.

III

Ἀλλὰ πλησιέστατα αὐτῆς ἕστατο ἡ Ἑλαία, δι' ἣν ὁμοίως ὁ ἥλιος εἶχεν ἀνατείνει θερμός. Δὲν ἔλαμπεν αὐτῇ ῥοδιὴ καὶ σφριγῶσα, ἀλλὰ τὸ φύλλωμά της εἶχε τὸ ἀργυροειδὲς ἐκεῖνο φέγγος τῆς σελήνης, τὸ γλυκὺ ἐκείνο φῶς ὁπερ ἐπιστέφει ὡς ἀκτινοβολία τὸ μέτωπον τοῦ γαληνιαίου γύρατος καὶ τῆς εἰρηναίας συνειδήσεως.

Ἦ ὄψις τῆς ἐλαίας ἀπήρσεν εἰς τὴν θερμὴν ῥοιάν· τῇ ἐφάνη ψυχρὰ καὶ περιφρονητικὴ πρὸς τὸ κάλλος της. Καὶ ἡ θεωπευμένη ῥοιὰ ὠργίσθη.

« Πόσον εἶσαι νωθρὰ καὶ ἄψυχος! εἶπε, πρὸς τὴν πρεσβυτὴν γείτονά της. Τὰ μακρὰ ἔτη σὲ ἐκύρτωσαν καὶ τὸ μειδίημα ἀπέδρα ἀπὸ τὰ χεῖλη σου, χολή δὲ μόνον ἐπ' αὐτῶν ἐξανθαί. Ἰδὲ ἐγὼ. Εἶμαι ὁ στολισμὸς τοῦ κήπου, ἡ δ' εὐγενὴς κόρη τοῦ κυρίου μας ὅταν διέρχεται πλησίον σου ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον ὡς εἰ ἐροῦντο τὴν ἀχαρὴν ὄψιν σου. Ἐνῶ εἰς ἐμὲ προσέρχεται ἐλαφρὰ κροτοῦσα ἀπὸ τῆς χειρὸς τὸν τρυφερὸν ἔραστὴν της καὶ ἀκούω τὰς μυγίους ἐξομολογήσεις τῆς καρδίας των. Ἐγὼ εἶμαι τῆς εὐτυχίας των ὁ μάρτυς, καὶ οὐδέποτε χωρίζονται χωρὶς ἡ νύκ κόρη νὰ κοσμήσῃ τὰ στήθη τοῦ φίλου της μὲν ἐν αἴθερος μου, ὅπως τὰ χεῖλη του μὲν ἐν ῥοσασμῶν μακρῶν. Ἀλλὰ σὺ εἰς τί ἴσῃ χράσιμος; Δροσιζεις τοὺς ἀχαιστὸν αὐτοῖς δὲ τοῦ κροτοῦ σου; Ὁ! θὰ παρακαλέσω τὸν κύριόν μας νὰ σὲ ἐκρίνωσθ μεμψήμοιρον γίρας καὶ ἀχαρῆ.

IV

Ἡ αἰφάν Ἑλαία ἐμειδίσαεν. « Εἶσαι κίε ἐτι, ὡ φίλε ῥοιὰ, καὶ ἀγνοεῖς τῆς δυστυχίας τὴν χεῖρα. Φεύγει τὸ ἔαρ, παρέρχεται τὸ θέρος καὶ ὁ χειμὼν βαρὺς καὶ καγγοῦδας φέταει. Τότε, εἰς τῆς μακρὰς ἐκείνης καὶ ψυχρὰς νύκτας ἐγὼ φοτίζω τὴν βελόνην τῆς νύκτας κόρας καὶ οἶμαι ὁ σὺντροφος τῆς ἐγκαταλελειμένης ἀρρηνῆς καὶ ὁ προστάτης ἀγγελοῦ. Ἐγὼ λάρπω εἰς τὰ στήθη παρέρχεται. Ὅταν ὁ εὐκαίριος νύκτας ζεταί τὴν κλίμα τῆς πατρὸς, ὅταν τῆς

φίλης ἐπιζητεῖ τὸν σταυρὸν φίλος ἔκφρων εἰς μεσονύκτιον ὄραν, ἐγὼ ξενάγω τὰς δυστυχεῖς αὐτὰς καρδίας εἰς τὸν κόσμον ἐκεῖνον τῶν φασμάτων καὶ τῶν σκιῶν. Ὁδηγεῖς σὺ τὸν ἀποπλανηθέντα τὴν νύκτα ὁδοιπόρον εἰς τὴν φιλόξενον τοῦ βουνοῦ καλύβην; Ὅταν δὲ ἡ μήτηρ τοῦ ναύτου γαλήνιος κοιμᾶται εἰς νύκτα θεωλλώδη καὶ σκοτεινὴν ἐγὼ ἀγρυπνῶ ἐπὶ τῆς ἐρήμου ἀκτῆς ὡς εὐελπι ἄστρον τῆς ζωῆς, ὡς τῆς κοινωνίας μειδίημα φιλάνθρωπον δεικνύουσα εἰς αὐτὸν σώτειραν ὁδὸν ἐν μέσῳ τοῦ κλύδωνος καὶ ξένιον γῆν.

Μαῖος 1859.

ΠΕΤΡΟΣ—ΠΑΥΛΟΣ.

Η ΦΡΥΝΗ.

Ἡ κυρὰ Φρύνη, μία τῶν περιβοήτων ἐταιρῶν τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου, ἦτο θυγάτηρ τοῦ Ἐπικλέους, γεννηθεῖσα ἐν Θεσπιαῖς τῆς Βοιωτίας καὶ ἀκμάσασα κατὰ τὸν δ' π. Χ. αἰῶνα. Ὁ Ἀριστογείτων λέγει ὅτι τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα ἦτο Μνισαρέτη. Ὁ δὲ Ἀπολλόδοτος ἐν τῇ περὶ ἐταιρῶν πραγματείᾳ αὐτοῦ ἀναγράφει δύο Φρύνας, τὴν μὲν ἐπικαλούμενην Κλαυσιγέλωτα, τὴν δὲ Σπέρδιον. Ὁ Ἡρόδικος ἐν τ' Κωμικοῦμένων ἰσχυρίζεται ὅτι τὴν μίαν τούτων οἱ ῥήτορες ἐγνώριζον ὑπὸ τὸ ὄνομα Σαστάς, καλούμενην οὕτω διὰ τὸ ἀποσπᾶσθαι, ἀποδύειν τοὺς συνόντας αὐτῇ, τὴν δὲ καλεῖ Θεσπικίαν.

Τοιαῦτα δὲ φημιζεταί ἡ καλλονὴ τῆς Φρύνης, ὅτι ὁ Πραξιτέλης, ὅστις ἐτραλείντο δι' αὐτῆς, τὴν ἐλάμβανεν ὡς πρωτότοκον εἰς τὰς Ἀφροδίτας, τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν εἰς τὰ μέμברά του. Ἀπ' αὐτῆς ἐπλάσει τὴν ὠραίαν ἐκείνην Κυδίαν Ἀφροδίτην του, ἣν διὰ τοῦτο ὁ Ἀθηναγῶρας καλεῖ ἐταῖραν ὡς ἐκὼ ἐταῖρας ἐμπνευσθεῖσαν τῇ καλλιτέχνῃ. Ἡ Φρύνη, ὁμορφύνει κατὰ τὴν λέγουσιν ἡ Κρατίνα, τῇ ἐπέκτεισε καὶ τὸν ἔρωτα, ὃν ἐκείνη ἀφάρσεν ὡς Θεσπικίαν, καὶ εἰς τὴν βίβλιν τοῦ ἐκείνου ὁ Πραξιτέλης ἐπέγραψεν

Ἐπιγράψας ἡ ἐπιγραφήν ἀφροδίτου ἔρωτα εἰς τὴν Πανν ἀγγέλου πρὸς τὴν Φρύνην ἡμεῖς ἐκείνην ἡμεῖς ἐκείνην ἡμεῖς ἐκείνην.

Ὁ ἔρωτος οὗτος θεωρεῖται ἐν τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Πραξιτέλους. Καθὰ δὲ διηγείται ὁ Πausanias καὶ ὁ Ἀθηναῖος ἐχάρισεν εἰς αὐτὸν τὴν γαβορίταν του ἐξαπατηθεὶς ὑπ' αὐτῆς. Ἐπέτρεψέ ποτε ὁ Πραξιτέλης εἰς τὴν ἐρωμένην του Φρύνην νὰ λάβῃ ἐκ τῶν ἔργων του ὅποιον θέλει. Ἡ Φρύνη μὴ θέλουσα νὰ ἐκλέξῃ ἡ ἴδια, ἐπιθυμοῦσα δὲ νὰ ἐξιχνιάσῃ ποῖον ἐκ τῶν ἔργων του ἐθεώρει ὁ καλλιτέχνης ὡς τὸ ἀριστον πάντων, τοιοῦτό τι ἐτεχνάσθη. Συνενοεῖται μετὰ τοῦ ὑπρέτου τοῦ Πραξιτέλους, ὃν συνεδούλευσε νὰ εἰσορμήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ αὐθέντου του πεφοβισμένος ὅπως ἀγγεῖλη τὴν πυρπόλησιν δῆθεν τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Πραξιτέλους. Ὁ ὑπρέτης τῷ ὄντι ἀκολουθῶν πιστῶς τὰς ὁδηγίας τῆς Φρύνης εἰσορμᾷ εἰς τὴν οἰκίαν, ἐνῶ αὐτὴ ἐκάθητο μετὰ τοῦ καλλιτέχνη, καὶ ἀγγέλλει ὅτι δῆθεν ἐπυρπολήθη τὸ ἐργαστήριον τοῦ Πραξιτέλους καὶ ὅτι κατεστράφησαν πολλὰ τῶν ἔργων αὐτοῦ. « Ὁ Σάτυρος καὶ ὁ Ἔρως μου μόνον νὰ σωθῶν, ἀνεκράζεν ὁ Πραξιτέλης ἐξαπατηθεὶς, διὰ τὰ λοιπὰ ἀδιαφορῶ » καὶ οὕτω προέδωκε τὴν προτίμησιν του. Ἡ πονηρὰ Φρύνη ἐπιτυχούσα τοῦ σκοποῦ της τὸν ἠσύχασε τότε καὶ τῷ ἐξήγησεν ὅτι κατέφυγεν εἰς τὸ τέχνησμα τοῦτο διὰ νὰ βεβαιωθῇ παρ' αὐτοῦ περὶ τοῦ καλλιτέρου τῶν ἔργων του καὶ ὅτι ἔδη βεβαιωθεία τῷ ζῆτι τοῦ ἔρωτα, ὅν ὁ Πραξιτέλης ἀναγκάσθη νὰ τῇ τον χάριστ, καὶ τὸν ὅποιον αὐτῇ ἀνεθάρκεν τὴν πατριδα αὐτῆς. Ἡ δὲ περιφροῦς ζωγράφος τοῦ Ἀπελλοῦ « Ἡ ἀναδουμένη Ἀφροδίτη » εἶπει, ὡς λέγουσι, καὶ αὐτῇ μίαν πράστασις τῆς Φρύνης, ὅταν αὐτῇ ἐν τῇ παναγῶρῃ τῶν Ἑλευσινίων καὶ τῶν Ποσειδωνίων ἐν ὄρει τοῦ Πανελληνίου ἀποθεμῆται τὰ ἱμάτια καὶ λύσασθ τὸν κόμην εἰσέρχεται εἰς τὴν θάλασσαν διὰ νὰ λούσται.

Ἡ καταγωγή τῆς Φρύνης ἔτε εὐτελής. Κατ' ἀρχὰς ἔζη ὡς ποιμαντὴς αἰγῶν καλῆ βραδύτατον χάρις εἰς τὴν ὠραϊότητά της ἀξίαται τίθει μεγάλου πικροῦσιν, ὅτι κατὰ τὸν Καλλιστῆτον ἐπρόκειτο εἰς τὰς Θεσπιαῖς νὰ τυχεύσῃ τὰς Θεσπιαῖς τὰς ὁποίας εἶχε καταλάβῃ Ἀλεξάνδρος ὁ Μέγας, δαπάνῃ αὐτῆς ὅσα τὴν ἔργον ὅπως νὰ θύσασθ ἐπὶ τῶν τεχνῶν τῶν ἐξῆς ἐκτελεσθῆ :

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΕΝ ΚΑΤΕΣΚΑΦΕΝ, ΑΝΕΣΤΗΣΕ ΔΕ ΦΡΥΝΗ Η ΕΤΑΙΡΑ.

Πλὴν ἡ πρότασις ἦτο λίαν ὑπεροπτικὴ ἀφ' ἐνός καὶ προεθλητικὴ ἐτέρωθεν διὰ τὸν υἱὸν ἐκεῖνον τοῦ Φιλίππου, διὸ δὲν ἐγένετο παραδεκτὴ παρὰ τοῖς Θεσπιαῖς.

Οἱ ἐχθροὶ της, διότι ἡ ὠραϊότης δὲν ἔχει ὀλιγωτέρους Ζωίλους ἀπὸ τὴν μεγαλοφυῖαν, τὴν κατηγόρησαν ὅτι ἐυέλκε τὰ Ἑλευσίνια μυστήρια. Κλητευθεῖσα λοιπὸν ὑπὸ τοῦ Εὐθύου εἰς τὸ δικαστήριον ἔσχε ὑπερασπιστὴν αὐτῆς τὸν Ὑπερίδην. Ὁ ῥήτωρ οὗτος, ὅστις ἦτο ἐπίσης ἐραστὴς της, μάτην ἀνέπτυξεν ὄλην αὐτοῦ τὴν εὐγλωττίαν διὰ νὰ σώσῃ τὴν ἐρωμένην του· οἱ δικασταὶ ἐπέμενον νὰ καταδικασθῇ. Ἐπῆλθε τότε μία ἰδέα εἰς τὸν Ὑπερίδην κατὰ τῆς Φρύνης λαμπρά. Ὁρμᾷ αἴφνης, ἀποσπᾷ τὸν πέπλον, ὅστις ἐκάλυπτε τοὺς μαρμαρίνους ὄμους καὶ τὰ ἀλαβάστρινα στήθη τῆς πεφοβισμένης καταδίκου, ἐκ τῆς ὄψεως δ' αὐτῶν ἐπεξήκτορισε τότε ὁ Ὑπερίδης τοὺς ἐπιλογικούς, κατὰ τὴν ἐκφρασιν τοῦ Ἀθηναίου, οἴκτους. Οἱ δὲ δικασταὶ ἐπὶ τῇ θεᾷ τοιούτων θελγήτρων παρῆλυθησαν καὶ ἀπεφάνθησαν αἰμέσως ὅτι ἤθελον εἰσθῆ ἀτέλεια νὰ καταδικάσωσιν τὴν ὠραίαν ταύτην ἰβρεῖαν τῆς Ἀφροδίτης, καὶ διὰ ψέγματος τοῦ λαοῦ κηρύσσεται ἀθῶα ὁδηγηθεῖσα ἐν θανάτῳ εἰς τῆς Θεᾶς τὸ τέμενος.

Βραδύτερον ἐποίησαν καὶ ἀναθήματα εἰς τὴν Φρύνην καὶ ἀναθήματα ἐξ ἰσοῦ πλοῦσιν μετὰ εἰς τὴν θεᾷν γινόμενα. Ὁ Ἀλέξταρ λέγει ὅτι οἱ περὶ τῆς ποιήσαντες χρυσοῦν ἀνδρῶντα τῆς Φρύνης ἀνέθικαν αὐτοῦ ἐν Δελφοῖς ἐστὶθα δι' ἐπὶ κίονος Πεντακταίου μετὰ τῶν ἀγαθμάτων τοῦ βασιλέως τῶν Ἀλεξανδρονίων Ἀρχιδάμου καὶ τοῦ Φιλίππου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀμύντου μετὰ τὸν ἐπιγραφεῖν « Φρύνη Ἐπιτέλειος Θεσπικῆ ». Τὸ ἄγαλμα τοῦτο, ὅπως ἔτε ἐν τῶν περὶ τῆς καλλιτεχνικῶν τοῦ Πραξιτέλους, ἰδὼν Κράτης ὁ κωμικὸς ἐκφωνεῖ « τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀφρασίας ἀνάθημα ».

Ἡ Φρύνη λέγουσιν ὅτι ἔτε περὶ κωμικῆ καὶ μετὰ ἕνα ἕξοτον Τιμαρχῆος δι' ἐπὶ ἀρχαῖας τῆς κατασκευῆς ὀλίγα μόνον τὰ ἔτε.

Συνδυασθεὶς μετὰ τὴν Φρύνη μετ' ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀφρασίας φησὶν (ὅπως γινώσκω)

τέρχεται διὰ τοῦ Ταινάρου εἰς τὸν Ἄδην πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῆς. Διὰ στίχων ἀρμονικῶν καὶ περιτέχνων διαγράφει ὁ ποιητῆς τὴν θλίψιν τοῦ αἰοῦ τοῦ ῥοδόπης, κλαίοντος τὴν στέρησιν τῆς ἐρωμένης του. Ὁ Ὀρφεὺς κατέρχεται εἰς τὸν Ἄδην, ἤδη διέρχεται τὴν Ἀχερουσίαν, φθάνει εἰς τὸν Ἀσφοδελὸν λειμῶνα, ὅπου πλανῶνται αἱ ψυχαὶ τῶν ἐν Ἄδου, ἡ μελωδία τῆς λύρας τοῦ ποιητοῦ καταπραΰνει τὸν Κέρβερον καὶ ἤδη πλησιάζει τὴν θεότητα

« Καὶ ἰδοὺ ἡ Περσεφόνη ἐπὶ θρόνου ἐξ ὀστέων ἄπειρος πληθὺς τὴν ζῶνει. ὑπηκόων σκιωδῶν, ἀπαιτούντων τὴν σποδὸν βίου παρελθόντος πλέον.»

ἡ ἐξαγριωθείσα ἐκ τοῦ θράσους τοῦ ἐρώ-τος ποιητοῦ θεότης καταπραΰνεται ἡ ἀρμονία ἐκείνη ἡ συγκινοῦσα καὶ τὰ θηρία πῶς δὲν ἤθελεν ἐξημερώσει τὴν ἀπηνῆ τοῦ Ἄδου ἀνασσαν;

Ἄλλὰ παραθέσωμεν τὰς πρὸς τὴν ἀρμονίαν στροφᾶς τοῦ ποιητοῦ, τὸ ὠραιότερον ἴσως τοῦ ποιήματος μέρος.

« Ἀρμονία, ἀρμονία, γλῶσσα πλήρης μυστηρίου, ποῖα πάσχουσα καρδία σ' ἤρπασεν ἐξ οὐρανῶν, ὡς τὴν φράσιν μαρτυρίου κ' αἰσθημάτων ἀχανῶν;

Τίς ἐκ τῆς ἀπελπισίας μὴ εὐρίσκων λέξιν μίαν τὴν ὀδύνην τῆς καρδίας νὰ ἐκφράσῃ τὴν δεινὴν, μὲ ἀρμονικὴν φωνὴν ἔψαλλε τὴν δυστυχίαν;

Καὶ ὁ κύκνος ἀνταλλάσσει ἄνθη, ἔνοιξιν καὶ βίον, μὲ ἐν ἄσμα, ἐν ἐκστάσει γεννηθὲν τῆς συμφορᾶς, κόσμον ὅλον περικλαίον, ἄσμα πόνου καὶ χαρᾶς.»

Ἄσμα ἐμπλεῶν ὀδύνης καὶ ἀρμονίας ψάλλει ὁ ποιητῆς ἱκετεύων τὴν Περσεφόνην ὡς καὶ αὐταὶ αἱ Εὐμενίδες ἐδάκρυσαν ἡ θεὰ κατενύγη, παραδίδουσα εἰς τὸν Ὀρφέα τὴν Εὐρυδικὴν καὶ ὀρκίζουσα αὐτὸν εἰς τῆς Στυγὸς τὸ νᾶμα, ὅπως μὴ τολμήσῃ καὶ τὴν ἰδῆ, πρὶν ἢ ἐξέλθῃ τοῦ Ἄδου.

« Εἶναι μόνον εἰς τὰ ὄρη τοῦ Ταινάρου ὀρατὴ. ἔλλως ἀναπιστρεπτεῖ ἐν τῇ Ἄδῃ ὁ ἀπαμείνῃ.»

Πόσον εἶναι εὐτυχὴς ὁ Ὀρφεὺς ἐπὶ γυρῶν τὴν ἐρωμένην του!

« Πόσον φαίνεται γλυκεῖα εἰς τὸ ἴλαρόν του βλέμμα ἡ φρικώδης ἐρημία, ἢν ἵπτερα πρὶν ὠχρῶς καὶ μὲ παγωμένον αἶμα· πόσον εἶναι ζωηρὸς.»

Ὁ Ποιητῆς προβαίνει ἀκολουθούσης κατόπιν τῆς Εὐρυδικῆς, λαλεῖ κυρίως πρὸς τὴν ἐρωμένην του, ἐνθυμίζων αὐτῇ τὸ προσφιλὲς αὐτῶν παρελθόν, ἀλλ' ἐκείνη οὐδὲν ἐννοεῖ, ἐρωτῶσα αὐτὸν: ποῖος εἶσαι; οὐδὲν ἐνθυμεῖται πλέον τοῦ παρελθόντος βίου, τὰ πάντα ἐλησμόνησεν.

« Ἵδωρ ἔπιε τῆς λήθης.»

ἀδημονῶν ὁ ποιητῆς στρέφεται πρὸς τὰ ὀπίσω, μήπως γνωρίσῃ αὐτὸν ἡ ἐρωμένη του· δὲν ἐνθυμεῖται οὐδὲ ὄρκον, οὐδὲ Στύμα· στρέφεται ἀλλὰ δὲν βλέπει τὴν σκιάν, ἥτις βαθὺν ἐκβαλοῦσα στεναγμὸν, ἐπανέρχεται εἰς τὸν Ἄδην, καὶ ὁ Ὀρφεὺς μόνος φθάνει εἰς τὸ Ταινάρου κλαίων καὶ ὀδυρόμενος

« καὶ ἐπόθει τὰς πλέον ὕδωρ λήθης καὶ αὐτὸς.»

Οὕτω διέπλασεν ὁ ποιητῆς τὸν μῦθον τοῦτον τοῦ Ὀρφέως, ἀναμφιδόλως ἕνα τῶν ὠραιότερων μύθων τῆς ἀρχαιότητος καὶ καθ' ἡμᾶς ἡ διαπλοκὴ τοῦ μύθου εἶναι ἐντεχνοτέρα ἐν τῷ ποιήματι τούτῳ ἢ ὅπως φέρεται παρ' Ὀβιδίου καὶ Βιργιλίου, τῶν ὁποίων ἡ χάρις καὶ ἡ ἀρμονία διαπνέει ἀφελῆς καὶ γλυκεῖα καθ' ἅπαν τὸ ποίημα, διακρινόμενον ἰδίως διὰ τὴν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἰδέας ποικιλίαν τοῦ μέτρου....

Ἐν τῷ μύθῳ τοῦ Πυγμαλίωνος ἀπεικονίζεται ὁ ἔρωσ τοῦ ποιητοῦ καὶ τοῦ καλλιτέχνου. Ὁ ποιητῆς ἔχων ἐν ἑαυτῷ ἔμφυτον τὴν ιδεώδη ἐκφρασίαν τοῦ καλοῦ, καὶ διὰ τῆς φαντασίας ἀναζητῶν τελειότερόν τι τοῦ αἰσθητοῦ κάλλους εἶναι ἀδύνατον νὰ εὐχαριστηθῇ εἰς τὴν θνητὴν γυναῖκα, ἥτις ὅσον ὠραία καὶ ἀνὴρ, ἀπολείπεται τῶν πόθων του. Τοιοῦτος ἦτο ὁ Πυγμαλίων. Ἡ Γυνὴ, ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ὁποίας ἀείποτε κατοικεῖ ἡ ἀπιστία, δὲν ἐφαίδρυνε τοὺς πόθους του καὶ μὴ εὐρίσκων αὐτοὺς ἐν τῇ γῆ, ἀνύψου τὸν νοῦν πρὸς τὸν οὐρανόν, λατρεύων τὸ ἀληθὲς καλὸν καὶ μαρτυρῶν τὸ ἰδανικόν. Ταῦτα διανοούμενα καὶ κατασκευάζων τὸ ἄγαλμα, τὸ ὅποιο ἐνέπνευεν αὐτῷ ἡ φαντασία, νύκτα τινὰ

« ἐκκοιμήθη ὑπὸ τὸ ἄσμα τῆς τρικυμίας.»

τότε ἐν ὀνείρῳ παρουσιάσθη πρὸς αὐτὸν « κέρη μαρμαίνας γλυκεῖας.»

ἔσπασθαι αὐτὸν εἰς τὰ χεῖλη· τὸ πύρινον φίλημα, ὅπερ ἡ νύμφη ἐπέθεσεν ἐπὶ τῶν χειλέων τοῦ καλλιτέχνου, ἐνέπνευσεν αὐτῷ τὴν ιδεάν τοῦ ἔρωτος, ὃν ἐπόθει ἡ φαντασία του καὶ τὸν τύπον τοῦτον ὁ Πυγμαλίων δίδει εἰς τὸ ἄγαλμα· ὁ καλλιτέχνης ἠγάπησε τὸ πλάσμα του. — Τίς ποιητῆς δὲν ἀγαπᾷ τὸ τέκνον του:

« τὸ ἄγαλμά του, τὸ ὄνειρόν του;...»

Ἡμέραν τινὰ ἐν Κύπρῳ τελεῖται ἡ ἑορτὴ τῆς Ἀφροδίτης· ἅπαντες οἱ νέοι φαῖδροι καὶ μειδιῶντες παρῆσαν εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς θεᾶς

« εἰς μόνον, εἰς δὲν ἐμειδία.»

πένθιμος καὶ τεθλιμμένος βαδίζει ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους καὶ δωρεῖ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην εἰκόνα καλὴν τοῦ Ἀδωνίδος, ἱκετεύων αὐτὴν νὰ λάβῃ σύζυγον ὁμοίαν πρὸς τὸ ποθητὸν ἄγαλμα· ἡ Ἀφροδίτη ἐπένευσε καὶ ὁ Πυγμαλίων μεταβαίνει εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἐλπίζων εἰς τῆς θεᾶς τὴν ὑπόσχεσιν.

Ὅποια ἀμύθητος ἠδονὴ! τὸ ἄγαλμα μεταβάλλεται βαθμηδὸν εἰς πάλλουσαν, εἰς ζῶσαν γυναῖκα· περιπαθὴς ὁμιλία συνάπτεται μεταξὺ τῆς νύμφης καὶ τοῦ ποιητοῦ, ἀλλ' ἡ νύμφη σκληρὰ καὶ προδοτικὴ ὡς πᾶσα γυνὴ ἐξαφανίζεται, μένει καὶ πάλιν ἔρημος καὶ μόνος ὁ ποιητῆς, ἐλέγχει ἑαυτὸν, διότι συνεκέντρωσε πάσας τὰς ἐλπίδας του πρὸς μίαν γυναῖκα καὶ οἰοεῖ πρὸς ἀνακούφισιν ψάλλει τὰς ὠραίας ταύτας στροφᾶς πρὸς τὴν τέχνην.

« Ἡ τέχνη, δῶρημα ὠραίων, πιστὴ παρθένος καὶ γλυκεῖα, εἰς σὲ θὰ καταφύγῳ πλέον, εἰς σὲ ὑπάρχει ἡ εὐδία. τὰ ἄλλα ὅλα εἶναι πλάνη, ὁ κόσμος σύμπας ὁ ἀποθάνη, τὸ κάλλος κ' ἐν τῇ συντελείᾳ θὰ μείνῃ μόνον ἐπιπλέον.»

Λαλεῖ ὁ ῥυαξ ὅστις ῥέει ἐπὶ τῆς χλοερᾶς τοῦ κλίνης· λαλεῖ ἡ πύκνη, ἥτις κλαίει ὡς ἄσμα ἤρεμον ὀδύνης, πῶς τὸ ἄνθος δὲν ἐκφράζει, καὶ τίς τὸν πόντον δὲν θαυμάζει ὅπταν ἄγριος παλαίη, ἢ ἡρεμῆ μετὰ γαλήνης!

Ἡ τέχνη! διατὶ νὰ πλάττῃς φάσματα ὕψους ἀμυθήτου; δι' ἀντιθέσεων σπαράττεις τὸν βίον πάντα τοῦ τεχνίτου καὶ ὅστις νὰ σ' ἰδῇ τολμήσῃ ἢ τέχιστα θὰ τελευτήσῃ, ἢ θὰ παρήλθῃ ἡ ζωὴ του ἐν μέσῳ θλίψεως ἐσχάτης.

Ἐρρε καὶ σὺ! κενὴ θεότης ψευδῆ φαντάσματα γεννώσα, ἐφ' ὧν ὀρνεῖ ἡ ἀνθρωπότης τὴν φρικτὴν μόνον ἀπαντώσα. Ἐρρε καὶ σὺ, καὶ τὸ σμιλίον, καὶ ἔργων σχέδια μυρίων, ἔρρε, νεότης ἀγαπίωσα καὶ εὐαπάτητος νεότης!...

Ἄπελπις καὶ ἀπογοητευμένος ὁ Πυγμαλίων, οὐδαμοῦ δυνηθεὶς ν' ἀνεύρῃ τὸ ἔνδαλμα τῶν πόθων του, φεύγει τὸν οἶκον ἐνὰ τὰ ὄρη πλανώμενος. Ἐνίοτε λαμβάνει τὴν σμίλην, ἀλλὰ καταλείπει αὐτὴν ἀμέσως, ἀναμνησκόμενος τῆς Γαλατείας

« καὶ ἐν μέσῳ τῆς εὐδίας, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀνθέων ἄσματα ἀπελπισίας ἢ ἠγῶ ἀντιλαλεῖ, καὶ τὸν θάνατον καλεῖ ὁ τεχνίτης πικρῶς κλαίων...»

Ἐραῖα καὶ περίτεχνα ποιητικὰ πλάσματα ἀποπνέοντα τὸ ἄρωμα τῆς Ἑλληνικῆς Μούσης, διακυγάζοντα καὶ προσχαρῆ—τοιαῦτα εἶναι τὰ ἔργα τοῦ φίλου ποιητοῦ. Εἰς τὰ ποιήματα ταῦτα προστεθήσαν μικρὰ τινα ποιητικὰ ἀνθύλλια, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ποιητικοῦ δένδρου ἀναβλαστήσαντα· τούτων ὑπερέχουσι τὸ *Ἐκθετον* διὰ τὴν ἀλήθειαν τῆς παραστάσεως, ἡ *Προσευχὴ* διὰ τὴν περιπάθειαν καὶ ἰδίως ὁ *Λίνος*. Κατὰ τινα ἀρχαίαν τῶν Ἀργείων παράδοσιν ὁ Λίνος ἦτο παῖς ἐξ αἵματος βασιλικοῦ ἐν ἀκμῇ τῆς ἥβης κατασπαραχθεὶς ὑπὸ λυσσῶντων κυνῶν διὰ τοῦ θανάτου τοῦ Λίνου ἐξεφράζετο ἀλληγορικῶς ἡ ὥρα τοῦ ἔαρος, τοῦ ὁποίου τὸ κάλλος καταστρέφεται ὑπὸ τῶν κυνικῶν καυμάτων. Ἐντεῦθεν ἐγεννήθη ἡ ἑορτὴ τοῦ Λίνου ἐν Ἀργεῖ, καθ' ἣν παῖς ψάλλων ἐπεφώνει ἐν ἐκάστῃ στροφῇ — Αἶ! Λίνε! Ταύτην τὴν παράδοσιν ὁ ποιητῆς ἐτεχνούργησε διὰ τῶν ὠραίων τούτων στίχων.

Ο ΛΙΝΟΣ.

I.

« Ἦδη τῶν δένδρων αἱ σκιαὶ δηλοῦσι μεσημβρίαν καὶ αἱ παρθενοὶ ἔπαυσαν τὴν ἀμπελον τραγῶσαι· ὑπὸ τὴν πλάτανον σκιὰν ἐξέλεξαν παχεῖαν, καὶ ἅπασαι συνέβρευσαν περὶ αὐτὸν σκιρτώσαι.»

Ἰδέτε· τὰ καλάθια χαμαὶ τοποθετοῦσι, ποθεῖσαι διασκέδασιν μετὰ τὴν ἀργασίαν· παῖδα κρατοῦντα φόρμιγγα πλησίον των καλοῦσι καὶ τάσσονται πρὸς τὸν χορὸν μὲ εὐθυμον καρδίαν.

Τοιαύτην ὥραν ἄλλοτε ἀπέθανεν ὁ Λίνος· φεῦ! τὴν ὠραίαν του ψυχὴν ὁ θάνατος ἐκάλει· καθὼς ὁ ἔρωσ εὐμορφος, ξανθὸς καθὼς ἐκείνος ὁ παῖς τὸ βλέμμα ὕψους καὶ ἤρχισε νὰ ψάλλῃ!

II.

- Ἰδὲ τὸ ἄρμα τοῦ ἡλίου ἀκτίνας καυστικὰς σκαρπίζον πλησίον βαίνει τοῦ Συρίου. μεσουρανεῖ τὴν γῆν φωτίζον.
- Ἰπὸ πυκνὴν σκιάν πλατάνων κόραι τὸ ἄρμ' ἀκολουθεῖτε· τὸ ἔργον παύει τῶν δραπετῶν τὸν Λίον μετ' ἐμοῦ ὀρνεῖτε!
- Τὸ ἔαρ ἔθαλλεν ἀκμαῖον· ἡ πεδίας ἦτο ποικίλη, ὁ ζέφυρος εὐώδης πνέων τὴν φύσιν, ἔλεγες, ἐφίλει.
- Ἄλλ' ἥλιος ἐπῆλθε καίων. — Οἴμοι τὰς ὥρας τὰς γλυκείας! — ῥοφᾷ τὸ χρῶμα τῶν ἀνθίων, ῥοφᾷ τὴν δρόσον τῆς πρωΐας.
- Αἴ! Λίβε! ἡ ζωὴ ἐπίσης ἔχει ἱερὴν πρῶταν· ἀπλοῦται θαλερὰ ἡ φύσις, στολιζέει μ' ἄνθη τὴν καρδίαν.
- Ἄλλὰ ἐπέρχεται τὸ θέρος μεσουρανεῖ ἡ ἡλικία· οἴμοι! ἀπέρχεται ὁ ἔρ' ἀπογυμνοῦται ἡ καρδί.
- Περίβλεψε τὴν πεδία καὶ ἴδε πόσον μετεβλήθη καὶ ἴδε τὴν ἄμαδρῶδα χωρὶς τοῦ ῥόδου εἰς τὰ στῆθη.
- Ἡ πλατάνος, ἡ λεύκη μένει, ἀλλ' εἶναι δένδρα ῥοφᾷ τῆς χάριτος ἡ περὶ τὴν εἶναι νᾶ ἀποθνήσκῃ.
- Αἴ! Λίβε! ὡς τὸ ἄρμ' ἔπει ἐπὶ ἀκτίνας θερμὰς καὶ ὡς φυλλοβόρ' ἔπει μετὰ τὰς δροσὰς ἡμέρας,
- Ἐπίσης ὅταν ἡ καρδία τρίφει παλμούς εὐγενεστέρους, ἀπομαραινέται ταχέως, τὸ πῦρ μὴ φέρουσα τοῦ θέρους.

Ἐἶπεν ὁ παῖς καὶ ἔπαυσε τὸ βῆμα τῶν παρθένων· τὸ ἄσμα ἦτο θλιβερόν καὶ ἤγειρε τὸν ὀρνεόν, ἐκέθησαν κυκλωταρῶς εἰς χόρτον ἐστρωμένον, καὶ εἶπον—ἀώρως ἔπεισαν, ἔς κλαύσωμεν τὸν Δίον.

Γ.

Ὡς καταλίπωμεν εἰς τοὺς ἀβρούς αὐτῶν θαυμαστάς τὰ ξενότροπα Ἰταλικά μελοδράματα, ἅτινα διδάσκονται σήμερον ἐπὶ τοῦ θεάτρου τῆς πατρίδος τοῦ Αἰσχόλου, μετὰ θυμηδίας χαιρετίζοντες τὴν ἀνατολὴν δύο ἐθνικῶν δραμάτων

τῶν Καλλέργων καὶ τοῦ Λουκά Νοταρᾶ

Τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηνῶν ἐνθυμεῖται ἴσως τὸ πρό διετίας περίπου παρασταθὲν δράμα τῶν Καλλέργων ἐν τῷ ἐνταῦθα θεάτρῳ, ἐνθυμεῖται ὁποῖαν συγκίνησιν καὶ εὐφροσύνην εἶχε διεγείρει τὸ κατὰ πρῶτον παριστάμενον τότε ἐθνικὸν τοῦτο δράμα. Τότε ἡ ἀρτίφιλος μήτηρ τοῦ Κόρακα καὶ τοῦ Κριάρη ἤκούετο ἐπιφωνοῦσα ἀπὸ τῆς Ἰδης καὶ τῶν λευκῶν ὁρέων πρὸς τὴν καταπεπληγμένην διπλωματίαν τὸ αἰώνιον πανελληνιον σύνθημα: *Ἐνωσις ἢ θάνατος*· σήμερον ὁμοῦς ἡ Κρήτη ἐπανεκύψεν αἰμοσταγῆς καὶ ἀγωνιώσας ὑπὸ τὰς ἀλύσεις τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Τουρκίας, καὶ δουλείας σιγῇ πένθιμος ἐπιπλανᾶται ἐπὶ τῶν ὁρέων καὶ πεδίων τῆς μάρτυρος νήσου, ἐκεῖ ὅπου μέχρι πρὸ ἐνός ἔτους τὸ τηλεβόλον θεσπεσίως ἀντήχει, ἀναμέλπον τὸ μαγικὸν ὄνομα τῆς ἐλευθερίας· ἐν τοιαύτῃ ἐποχῇ ἐθνικῆς σιγῆς καὶ ταπεινώσεως οἶονεὶ πένθιμον ἔλεγειον τῆς ἀτυχοῦς νήσου ἐξεδόθησαν οἱ Καλλέργαι...

Ἐν ἔτει 1341 ἡ Κρήτη κλίνουσα ἀπὸ πολλῶν ἤδη χρόνων ὑπὸ τῷ βαρῷ σκῆπτρον τῆς Ἰταλικῆς Καρχηδόνοι, συνοφρουομένη ἔρριπτεν ἀπὸ τῶν ὑψικρήμων ὁρέων τῆς εἰς τοὺς τυράννους αὐτῆς αἰμοσταγοῦς πάλης τὸ χειρόκτιον. Εἰς τὰ εἰρήπια τοῦ ἀρχαίου λαβυρίνθου εἶχον συνέλθει νύκτωρ οἱ ἄριστοι τῶν τότε Κρητῶν, ὅπως διασκεφθῶσι περὶ ἐπαναστάσεως. Ἐν τῷ ὑπογίῳ τούτῳ ἄντρῳ συνεννοηθέντες οἱ ἀρχηγοὶ τῆς μελλούσης Κρητικῆς ἐπαναστάσεως, ἀνεκέρυττον ἀρχηγὸν τὸν εὐέλπιδά νεόν Λέοντα Καλλέργην, γόνον μιᾶς τῶν περιφανεστέρων οἰκογενειῶν τῆς Κρήτης καὶ ἀνεψιὸν τοῦ Ἀλεξίου Καλλέργου, καθυποτάξαντος ἄλλοτε τὴν Κρήτην ἐπαναστατήσασαν ὑπὸ τοὺς Ἐνετοὺς καὶ ἤδη τοῦ μόνου στηρίγματος τῆς ἐν τῇ Κρήτῃ αὐτῶν δεσποτείας. Σκεφθέντες περὶ πάντων τῶν ληπτέων μέσων διὰ τὴν ἐπανάστασιν, εἶχον ἀποχωρήσει πάντες διὰ τὰς ἐπαρχίας των, μείναντος μόνου τοῦ Λέοντος ἐν τῷ ὑπογίῳ ἄντρῳ, ὅτε αἰφνης παρουσιάζεται αὐτῷ ἡ αὐστηρὰ μορφή τοῦ θεοῦ του, εἰς ὃν εἶχε προδοθῆ ἡ συνωμοσία. Μὴ καταπεισθεὶς ὁ Λέων νὰ παραιτηθῆ τῶν κατὰ τῆς Ἐνετίας σχεδίων του, συλλαμβάνεται καὶ καθεῖργεται ἐν φρουρῷ τῆς Κρήτης, ἐν ᾧ ὁ Ἀλέξιος Καλ-

λέργης ταχὺς ὡς ἡ ἀστραπὴ καταπνίγει εἰς τὰ σπάργανα αὐτῆς τὴν ἐπανάστασιν, συλλαμβάνων καὶ ἀνασκοποῦσιν τοὺς πλείους τῶν ἐργατῶν αὐτῆς. Ἐν ζοφερᾷ εἰρηκτῇ τῆς Κρήτης ἔστεινε δεσμώτης αἰετὸς ὁ Λέων Καλλέργης, ὅτε ὠραία ὡς ὄνειρον, ὡς Χερουβιμ εὐαίσθητος ἡ νέα κόρη τοῦ τότε τῆς Κρήτης ἀρμοστεύοντος δουκὸς Κορνηλίου, διαπύρως ἐρώτα τοῦ Λέοντος, προσωπίδοφόρος προσέρχεται νύκτωρ ἐν τῇ εἰρηκτῇ αὐτοῦ καὶ τὸν ἀπελευθεροῖ, μεθυσθέντος τοῦ φύλακος τῆς εἰρηκτῆς. Ὁ Λέων ἀγνοῶν τὸ ὄνομα καὶ τὸν ἐρωτᾶ τοῦ ἀγνώστου ἀγγέλου, ἐλευθερωθεὶς ἀφίπταται πρὸς τὰ ὄρη τῆς Κρήτης, ὅπου συνεννοῦται μετὰ τοῦ Ψαρμιλίγγου τὴν ἀπὸ τῆς εἰρηκτῆς δραπέτευσιν τοῦ Λέοντος· μαθὼν ὁ αὐστηρὸς Ἀλέξιος, αὐθαρεῖ καθεῖργει τὴν οἰκίαν τοῦ νέου ἀνεψιοῦ του, ἐξαποστέλλει τὴν μητέρα του πρὸς αὐτόν, προσκλινεὶ νὰ ἐπανεέλθῃ, ἄλλως ἀπειλῶν ὅτι ἐν τῇ ἐπιπτώσει ἀρτίσεως θὰ φρονεῖται αὐτοῦ· καὶ ὁ Λέων κλίνει εἰς τῆς μητρὸς τὸ τὰς ἐκείνης καὶ βλεπῶν κατὰ σφῆρα τὴν ἐπανάστασιν, ἐπανερχεται εἰς τὸν σκληρόν Ἀλέξιον, σώζων τοὺς γονεῖς του· καὶ ὁ ἀδάμαστος νέος καθεῖργεται καὶ πάλιν ἐν τῇ φυλακῇ...

Νύκτα τινὰ ζοφεράν καὶ ἀσέληνον φρικῶδες ἐτελεῖτο κακούργημα· τῇ διαταγῇ τοῦ Ἀλεξίου ὁ Λέων ἐμβλήθεις εἰς σάκκον ἐρρίθη εἰς τὰ κύματα· τὸ σκότος ἐκάλυψε τὴν στυγεράν ἐκείνην πράξιν, ἀλλ' ἡ Κρήτη ἄπασα, μηδ' αὐτοῦ τοῦ δουκὸς ἐξαιρουμένου, μετὰ φρίκης ἔμαθε τὸ ἔγκλημα τοῦ αἰμοχαροῦς θεοῦ· κατὰ πλῆκτος ἐκ τοῦ τραγικοῦ τούτου συμβάματος, ὁ σωτὴρ ἐκεῖνος τῆς φυλακῆς ἀγγελοῦ, ἡ ἀεὶ καὶ εὐαίσθητος θυγάτηρ τοῦ δουκὸς Κορνηλίου Φλωρεντία μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπέθανεν ἐξ ἄλγους καὶ μαρτυροῦ... Ἀλλὰ τὸ αἶμα τοσούτων ἀθῶων θυσιασθέντων εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐνόχου φιλοδοξίας τοῦ σκληροῦ Ἀλεξίου δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐκδικηθῆ κλίνων ὁ προδότης ὑπὸ τὴν τύψιν τοῦ συνειδότος, ἐκφρων σχεδὸν καὶ μετανοῶν διὰ τὴν πρότερον διαγωγὴν του, σγίζει τὸ πρὸς αὐτόν, χάριν τῶν ὑπὲρ τῆς Ἐνετίας ἐκδουλεύσεών του, πεμφθὲν διπλωμα εὐγενείας καὶ μετ' ὀλίγον ἀπελπίς καὶ συντετριμμένος

[ΕΤΟΣ Ε΄.]

τὴν ἐνοχὸν ψυχὴν, αὐτόχειρ ἐξίλει τὸν θάνατον τῶν θυμάτων του...

Τοιαύτη εἶναι διὰ βραχέων ἡ ὑπόθεσις, ἐφ' ἧς ὁ ποιητὴς ἐπλεξεν ὠραῖον καὶ περιπαθὲς ἐθνικὸν δράμα· οἱ χαρακτῆρες ὅλων τῶν προσώπων τοῦ δράματος διεπλασθήσαν ἀληθεῖς καὶ φυσικοὶ, πρᾶγμα δύσκολον διὰ ποιητὴν γράφοντα τὸ πρῶτον αὐτοῦ δραματικὸν ἔργον καὶ διατελοῦντα ὑπὸ πατριωτικῆν θέρμην καὶ ὑπὸ ἐθνικῆς συγκινήσεως, γαργαμένου τοῦ δράματος, καὶ ἦν ἐποχὴν ἡ ἀτυχῆς Κρήτη ἠγωνίζετο τὸν τελευταῖον αὐτῆς πολύδακρον αγῶνα. Ὁ Λέων Καλλέργης, εἶναι τοῦθ' ὅπερ καὶ ἡ ἱστορία παρέδωκεν ἡμῖν, κατὰ τὰς μακρὰς ἐκείνας τοῦ ἔθνους ἡμῶν νύκτας ἐν τῶν τηλαυγεστέρων ἄστρων τοῦ ἑλληνισμοῦ, καὶ ὁ ποιητὴς ἀπεικόνισεν ἡμῖν αὐτὸν ὠραῖον καὶ ὑπερήφανον, ἀριπρεπῆ καὶ ἀδάμαστον. Ἀκούσωμεν αὐτοῦ λαλοῦντος πρὸς τοὺς συνωμώτας ἐν τῷ λαβυρίνθῳ: «Λοιπὸν τελεῖται σήμερον ὁ δεῖπνος ὁ μυστικός... Ὡ Κρήτες ἀδελφοί μου, ἐνδυθῶμεν ἡδὴ ἐορτῆς στολήν, ἀποβάλωμεν τὸ βράκος τῆς δουλείας, πρῶτον τὸ ὄνομα Γραικός. Ὁχι Γραικός, ἀλλ' Ἕλληνας Ἕλληνας τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκάλυπτεν ὡσεὶ βασιλείος χλαμὺς τὰ στῆθη τῶν Περικλείων ἄλλοτε, τὸ ὄνομα τοῦτο μετέχει ὀλίγου Ἀττικοῦ οὐρανοῦ, ἐγκλείει ἐν κύμα τῆς Σαλαμίνας, τοῦ Παρθενῶνος μίαν στῆλην, δύο τοῦ Ὀμήρου στίχους. Ἕλληνας εἶσαι, Μελοισιγῆ, Ἕλληνας καὶ σύ Σμυρῆσις, Ἕλληνας εἶσθε Ψαρμιλίγγες, Κορναρῆς, Καψοκαλίση, Βαλσαμάκη, ὄχι Γραικοί. Εἶχομεν ἡμεῖς γονεῖς βασιλεῖς τοῦ κόσμου ἄλλοτε, τῶρα κύπτομεν... Κύπτομεν δούλοι οἱ παῖδες τῶν Ἀχιλλέων, τοῦ Λεωνίδου οἱ ἀδελφοί!—Ὡ καὶ ἀν' ἐγνωρίζετε ποίους δουλεύομεν δεσπότης, ἀν' ἀπὸ πλησίον εἰς τὴν πατρίδα των ἐβλέπετε εἰς ποῖον ἄθεον καὶ ἐκτεθλυμμένον λαὸν κλίνομεν οἱ ὀρεσίβιοι Κρήτες τὸ γόνυ, θὰ ἐπροτιμᾶτε ὡς νύκτα γάμου τὸν θάνατον... Οἱ Ἐνετοί, οἱ ὠρροί ἐκ τῶν ὀργίων πειραταὶ τῆς Ἀνατολῆς, δεσπόζουσιν ἐδῶ, εἶναι ὑπέρτεροι τῆς Ἰδης καὶ τῶν λευκῶν ὁρέων!—Κρήτες! Ἐγνώρισαν τὸν Πιεράρχη εἰς Βενετίαν, τὸν θεσπέσιον τῆς Ἰταλίας νοῦν. Μ' ἐνηγκαλίσθη ἡ εὐώδης ψυχὴ του περιπαθῶς, ὅτε Ἕλληνας ἤκουσεν ὅτι ἤμην καὶ ἐνδακρυσ μὲ

εἶπέ ποτε : « Ἀπέθανεν ἡ ἀρχαία Ἑλλάς, ὁ μέγας κόσμος τῶν Ἀθηναίων καὶ Σπαρτιατῶν ἀπέθανε καὶ σήμερον, Καλλιέργη, σύρεσθε σεῖς εἰς τὰ ἐδάφη ἐκεῖνα, σκιαὶ τῶν τάρων μάταιαι! . . . » « ὦ; χελιδῶν λειμώνων πάγη φεύγουσα, τὴν πρώτην φωλεὰν ἀναζητεῖ καὶ ἡ ὡραία Κρήτη μας τὰς δουλικὰς ἀλύσεις τῆς συνθραύουσα, προσκλίνει εἰς τὴν χρυσὴν Ἑπτάλοφον μὲ τῆς στοργῆς τὸ σύνθημα : Ἡ ἔνωσις, ἢ θάνατος! . . . »

— Ἡ ἔνωσις, ἢ θάνατος! ὦ! καὶ πότε πλέον τὸ σύνθημα τοῦτο τῶν προαιωνίων πόθων σου καὶ τοῦ ὄλου ἑλληνισμοῦ θέλει πληρωθῆ, τάλαινα Κρήτη; . . .

Ἡ Φλωρεντία διεπλάσθη ὑπὸ τοῦ ποιητοῦ ἀβρὰ καὶ εὐαίσθητος, καὶ καθ' ἡμᾶς εἶναι ἐν τῶν ὡραιότερων καὶ περιπαθεστέρων ποιητικῶν πλασμάτων τῆς νέας ἡμῶν φιλολογίας· ἡ ὡραία θυγάτηρ τοῦ δουκὸς δὲν εἶναι μόνον ἔνετις· ἀνετράφη ἐν Κρήτῃ, τὴν ὁποῖαν περιπαθῶς ἀγαπᾷ . . . καὶ τὴν ἀγαπᾷ κάλλιον ἔως τῆς βασιλίδος τοῦ Ἀδρια. Πόσον περιπαθῆς εἶναι ἡ πρὸς τὴν Κρήτην ἐπιφώνησις τῆς! — « ὦ Κρήτη, Κρήτη, πόσον σὲ ἠγάπησα! Ὅστις ἐν ἄστρον ἀγαπᾷ, ὄλον θὰ ἀγαπᾷ τὸν οὐρανόν . . . » Ἄ; ἤμην Ἑλληνίς, ἄ; ἤμην ἀδελφὴ τῆς Σαπφούς. Τότε θὰ ἤμην προσφιλέης· τῶρα τὰ στήθη σου βαρύνω ἢ κόρη τῶν τυράννων σου! . . . Καὶ ὅταν ὁ δοῦξ πατὴρ προσφέρῃ τῇ μαραινομένῃ αὐτοῦ θυγατρὶ ἀνοδοδέσμη, ἢ Ἑλληνίς, ἢ ἀδελφὴ τῆς Σαπφούς ἀπαντᾷ περιλύπως : « Τὰ ῥόδα πλέον δὲν τὰ ἀγαπᾷ . . . Μὲ εἶπον, πάτερ μου, δεῖ εἰς χώραν δουλικὴν τὰ ῥόδα φύονται ἀπὸ τῶν μαρτύρων τὰ αἵματα καὶ ἡ εὐωδία των εἶναι ὁ στεναγμὸς αὐτῶν . . . »

Εἶναι ἀδελφὴ τῶν ἀνθέων καὶ ὡς ἐκεῖνα ἔσχε τὴν αὐτὴν τύχην, ἐμαράνθη, μίαν μόνην πρῶταν ἀνθήσασα . . .

Ὁραία εἶναι ὡσαύτως ἡ σκηνὴ τῆς συνωμοσίας, ἡ σκηνὴ τῆς ἐν τῇ εἰρκτῇ εἰσόδου τῆς Φλωρεντίας, ἀπελευθερούσης τὸν Δέοντα, ἡ σκηνὴ τῆς συναντήσεως τῆς μητρὸς τοῦ Δέοντος μετὰ τῆς Φλωρεντίας, ὅτε ἡ νέα κόρη μανθάνει τὸν τραγικὸν τοῦ Δέοντος θάνατον· ὡραία καὶ πρωτότυπος ἐπίστα; ἡ σκηνὴ ἐκεῖνη, καθ' ἣν Κρήσσαι γυναικες μετὰ τῆς μητρὸς τοῦ Δέοντος ἐπὶ τῇ ἐπιπέδῳ, μυστολογοῦσι τὸν Δέοντα,

ρίπτουσαι χάλικας πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ ἰδίως ἡ τοῦ συμποσίου τῶν ἔνετων, ὀργιαζόντων ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀτυχοῦς Κρήτης, ἐν ἣ εἰς τῶν δειπνούντων ἔνετων ψάλλει εὐπρόσυνον παροϊνιον ἄσμα, δημοσιευθὲν ἄλλοτε ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ.

Τέλος ὁ χαρακτήρ τοῦ Ἀλεξίου Καλλιέργου εἶναι ἀληθῆς προδότου χαρακτήρ τεχνικῶς διαγεγραμμένος, θυσιάζοντος εἰς τὸν βωμὸν τῆς φιλοδοξίας πατρίδα, συνειδησιν καὶ συγγενεῖς, εἰς ὃν καταλλήλως ἐπέρχεται ἡ Νέμεσις, θεότης βραδεία ἀλλ' ἀκαμπτος τιμωρὸς καὶ ὁ ἔνοχος ἀρνησίπατρις ἀλισκόμενος ὑπὸ τῶν τύψεων τοῦ συνειδότος, λαμβάνει τὸν συνήθη τοῖς προδόταις θάνατον — τὴν αὐτοχειρίαν . . .

Ἐν τῷ δράματι τοῦ Λουκά Νοταρᾶ ὁ ποιητὴς διετραγώδησεν ἐν τῶν ἐπεισοδίων τῆς φοβερῆς ἐκείνης διὰ τὸν ἑλληνισμὸν ἡμέρας τῆς 29 Μαΐου τοῦ 1453. Ἀλωθείσης τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ εἰσβαλόντες Τούρκοι ἤρξαντο λεηλατοῦντες καὶ λυμαίνόμενοι τὸ τελευταῖον προπύργιον τοῦ ἑλληνισμοῦ. Ἐπὶ τῶν ἐπάλλξεων ἀμυνόμενος ὁ ὕστατος τῶν Ἑλλήνων αὐτοκρατόρων ἀπέθνησκεν ἐξαγιαζῶν διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ αὐτοῦ αἵματος ἀμαρτίας μακρῶν αἰώνων. Τότε ὁ Μωάμεθ κύριος γινόμενος τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετεχειρίσθη ἐν πρώτοις τὴν ἡπιότητα πρὸς τοὺς νικηθέντας. Ὁ Λουκάς Νοταρᾶς ὁ μετὰ τὸν Κωνσταντῖνον πρῶτος ἀνὴρ τῆς Αὐτοκρατορίας ἔτυχε τῆς μᾶλλον φιλόφρονος περιποιήσεως παρὰ τῷ νικητῇ. Ὁ Μωάμεθ ὑπόσχεται αὐτῷ ὅτι θέλει διατηρήσει τοὺς βαθμοὺς καὶ τὰς τιμὰς, ὧν ἀπῆλαυε καὶ πρότερον, ἀλλ' ἡμέθη ἐπὶ τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νικῇ ἀπετύφλωσε τὸν Σουλτάνον, ὅστις ῥαδιουργούμενος ὑπὸ τοῦ Γεράρδ-Πασσᾶ Γάλλου ἐξωμότου, διατάττει καὶ φονεύουσιν εἰτα τὸν Νοταρᾶν καὶ τοὺς υἱοὺς του, ἀρνηθέντας εἰς τὰς προτάσεις τοῦ Τούρκου . . . Διὰ φοβεροῦ καὶ γραφικοῦ χρωματισμοῦ ὁ ποιητὴς ἀπεικονίζει τὰς θλιβερὰς ἐκεῖνας ἡμέρας τοῦ ἔθνους. Ὁ Νοταρᾶς εὐγενὴς καρδίᾳ ἐν τῇ καταπτώσει ἐκεῖνη τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, γενναίως καὶ εὐτόλμως προσφέρεται ἀπέναντι τοῦ νικητοῦ· καὶ εἰτα, ἐμπεσὼν εἰς τὴν δυσμένειαν τοῦ Σκύθου, προκρίνει

τὸν θάνατον ἀντὶ τῆς αἰσχύνῃς ἐκυτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του· διὰ τῶν ὡραίων τούτων στίχων προδιαθέτει καὶ προτρέπει τὸν υἱὸν αὐτοῦ πρὸς τὸν θάνατον :

« Ἰσάκτε τὴν πόλιν βλέπεισ ἅπασαν; τοὺς θόλους τῶν ἐκκλησιῶν, τ' ἀνάκτορα, τὰς μαγικὰς ἀψίδας, τὰ χωρία τῆς, τὴν πόλιν τὴν Ἑπτάλοφον; Ἰδὲ, ἰδὲ, τοῦ κόσμου τούτου ἔλου, τοῦ καλλιπρεποῦς τούτου τῆς γῆς τοῦ διαστέρου στέμματος προχθὲς εἰς ἣτε βασιλεὺς καὶ κύριος καὶ σήμερον ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι χαῖς; ἀλλ' ἀνατέλλει τ' ἄνομα τοῦ ἄσπεστον κ' ἐν μέσῳ τοῦ θανάτου, ὡς ὁ Ἑσπερος κάτω ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς, ψυχὴν μόνον ἐπ' εἶχεν Ἑλλήνος μαγικέρων. Ἡ γῆ τὸ σῶμα, ὁ χρυσὸς, τὰ στέμματα ἐροῦδα καὶ μάταια· ὡς ἡ χρυσὴ πλευρὰ δελφίνος μίαν ἐπιφανίζονται σιγαλὴν καὶ εἰτα ἔδυσαν, ἀπῆλθον ἀνεπίστρεπταί . . . Ἐ τέκνον μου, ὦ τέκνον μου Ἰσάκτε! ἂν πονηρὸν σὲ περιζώσῃ κίνδυνος, διάθες τὴν ψυχὴν σου ἀνεκράτειραν ἀδάμαστον, ἀκλόνητον καὶ τείνουσαν τὸν νοῦν πρὸς τὸν θεόν ἐπάνω εὐσεβῶς, ὡς θεῶλος χεῖρας ἀνατείν' ἱεταίδας πρὸς κύριον, ὡς ἐν πελάγει νυκταγῆς πρὸς τοῦ λιμένος τὸν φανέν τὸ βλέμμα του. ἐκεῖ ἡ ἀληθὴς ζωὴ . . . »

Ἐξοχος καὶ εὐγενὴς καὶ σιδηροῦς χαρακτήρ ὁ Νοταρᾶς, μετὰ ῥωμαϊκῆς ἀταρχίας ἐπιφωνεῖ « Δίκαιος εἰ Κύριε! » βλέπων τὰ τέλνα του κλίνοντα ἀλληλοδιαδόχως ὑπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ δειμίου, λαμβάνει τελευταῖος τὸν θάνατον καὶ αὐτῆς, εἰς ἐκ τῶν εὐκλεεστέρων μαρτύρων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης . . .

Μετὰ τῆς αὐτῆς τέχνης διέγραψεν ὁ ποιητὴς καὶ τὰ ἄλλα πρόσωπα τοῦ θλιβεροῦ τούτου δράματος τὴν σύζυγον, τὸν γαμβρὸν, τὰ τέκνα τοῦ Νοταρᾶ, καὶ ἰδίως τὸν Μωάμεθ καὶ τὸν ἐξωμότην φράγκον Γεράρδ-Πασσᾶν . . .

Τοιαῦτα εἶναι τὰ δράματα τοῦ φίλου ποιητοῦ ἔντεχνον καὶ πυρῶδη, θερμὸν ἀποπνεόντα πατριωτισμὸν, ὧν σύτομον καὶ ἀτελῆ ἀνάλυσιν ἔχει πρὸ αὐτοῦ ὁ ἀναγνώστης. Ἀλλ' ὁ ποιητὴς γράψας τὰ δράματικά του ταῦτα δοκίμια καὶ ἰδίως τοὺς Καλλιέργας ἄκρω ῥωματικῶς ζήλω, ἐν προλόγῳ περὶ ἔθνικοῦ δράματος καὶ ποιήσεως μετὰ τὴν σύνθεσιν αὐτῶν γεγραμμένῳ, πρῦμαν οἶνει ἀνακρούων, ἐκθυμῶς καὶ λάβρος τονίζει τὸ κατηγορητικόν κατὰ τῆς ῥωματικῆς ποιήσεως, καταδικάζων αὐτὴν καὶ παραβάλλων ἐκυτοῦ

πρὸς τὸν Ἰσπανὸν ἱεροκήρυκα, ὅστις τὴν πρῶταν ὡμίλησε ῥολογερώς πρὸς τῆς αὐτοχειρίας καὶ τὴν ἐσπέραν· ῥομαιο αὐτόχειρ . . . Τὰ στενα ὄρια συντόμου βιβλιοκρισίας καὶ τὰ ἔτι στενωτέρω τοῦ περιοδικοῦ τούτου δὲν ἐπιτρέπουσιν ἡμῖν, ὅπως εἰς ἐκτενῆ ἔρευναν καὶ ἀνάλυσιν τῶν καινοτόμων ἰδεῶν τοῦ ἡμετέρου φίλου προέλθωμεν, ἐπέχοντες νὰ πρᾶξωμεν τοῦτο ἔως; ἄλλοτε ἐν εὐθέτῳ χρόνῳ. Ὁ ποιητὴς ἐλαυνόμενος ὑπὸ διαπύρου πρὸς τὴν ἀρχιότητα ἔρωτος, λάτρης περιπαθῆς τῆς ἀρχαίας θρησκείας καὶ τέχνης, μονοῦ καταδικάζει, ῥίπτων εἰς τὴν πυρὰν πᾶν ἐξοχον ποιητικὸν προῖον τῶν νεωτέρων χρόνων, βαρὺς ἐπεξερχόμενος κατὰ τῆς ῥωματικῆς ποιήσεως, ἣν θεωρεῖ ὡς τὸ κιδώπιον τῆς Πανδώρας, ἀρ' οὐ πάντα τὰ κακὰ ἐξεχύθησαν εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἰδίως τὴν Γαλλίαν. Νομίζομεν ὅτι αἱ κατὰ τοῦ ῥωματισμοῦ πικραὶ αὐταὶ αἰτιάσεις τοῦ ἡμετέρου φίλου εἶναι καθ' ὀλοκληρίαν ἀδικοί. Ἄν ἡ ῥωματικὴ ποιήσις παρεξστράπη κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, ἂν ἐν τῇ ὑλικῇ καταπτώσει τῆς συγχρόνου ἐποχῆς, ὅτε θεὸς ἐπιούσιος παρκαμαζούσης κοινωνίας εἶναι τὸ χρυσίον καὶ ὁ ἐγωϊσμὸς, διὰ διαφόρων μαγχαναίων καὶ ἄλλων κερκαίων φίλτρων συγγραφεῖς τινες, ἰδίως ἐν Γαλλίᾳ, ἀποπειροῦνται νὰ γαλθανίζωσι τὰς αἰσθήσεις ἐκδεδιητημένης κοινωνίας, εἶναι ἄρα καταδικησ; ἔνοχος; ἐκ τούτου ἡ ῥωματικὴ ποιήσις; καὶ τότε ὁποῖαν ψῆφον ἤθελε δώσει, ἂν περὶ δημοκρατίας ἦν ὁ λόγος, κρίνων αὐτὴν ἀπὸ τὰς παρεκτροπὰς καὶ τὰς ἐξολισθήσεις; Ἐνταῦθα ὁ Mara καὶ ὁ Herbert, ἐκεῖ ὁ Dumas fils καὶ ὁ Paul de Cock. Ἀνεβιβάθη κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διεβούθη ἐν τῇ μυθιστορίᾳ τὸ ἔγκλημα, ἐξυμνήθη ἡ ἐταίρα, ἐβουμάθη ὁ ληστής, πταίει ἄρα γε ἡ ῥωματικὴ ποιήσις; καὶ ἡ χριστιανικὴ ποιήσις τοῦ Δάντου καὶ τοῦ Μίλτωνος, τοῦ Σχιλλέρου καὶ τοῦ Σατωβριάνδου, ἡ περιπαθῆς αὐτῆ ῥωματικῆς μήτηρ τῆς χριστιανικῆς κοινωνίας, ἀβρὰ μελωδία κατανύσσουσα τὰς ἴνας τῆς ἀνωρωπίας καρδίας, εἶναι δίκαιον νὰ τεθῆ ἐν τῇ αὐτῇ παραλλήλῳ μετὰ τῆς ἐκλελυμένης ποιήσεως νεωτέρων τινῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, καὶ ὀρεῖται νὰ

γίνηται τοσούτος πάταγος περί ημερών
έλευσινών εξαμβλωμάτων διεφθαρμέ-
νης διανοίας, δυσειδών και καχεκτικῶν
πλασμάτων χάριν ἀπλῆς ἀργυρολογίας
μόνον χαλκευμένων; . . .

Ἀλλ' ἔλθωμεν ἐπὶ τὴν σύγχρονον Ἑλ-
λάδα· ὁ ποιητὴς εὐχεται, ἵνα ἀποτασθό-
μενοι τῇ συγχρόνῃ ἐποχῇ, μαγικῶς πως
ἀνέλθωμεν εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους τῆς
ἀρχαίας θρησκείας τῶν ἡμετέρων προγό-
νων· παράδοξος ἀναχρονισμὸς! ὅ,τι κατὰ
τοὺς πρώτους τοῦ χριστιανισμοῦ χρόνους
ματαιῶς ἀπεπειράθη ὁ μέγας ἀληθῶς
ἐκείνος αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς· ὁ Παραβά-
της, νὰ ὀνειροπολῶμεν σήμερον μετὰ πά-
ροδον τοσούτων αἰώνων! . . . Φεῦ! ἡ ἀρ-
χαία ἐκείνη θρησκεία τῆς πολυθείας, ἡ
μάγισσα ἐκείνη λατρεία τῆς φύσεως, ἥτις
ἐνέπνευσε τοσαῦτα θεσπέσια τῆς ἀρχαιό-
τητος καλλιτεχνήματα, νεκρὰ σήμερον
καὶ ἀφρονος δι' ἡμᾶς οὐδένα πλέον νὰ συγ-
κινήσῃ δύναται, καὶ ἡ λατρεία καὶ ἡ πο-
θουμένη πρὸς αὐτὴν ἐπάνοδος εἶναι αὐτό-
χρημα οὐτοπία, εἶναι ποιητικὸς βεβη-
σμός. Ἀπέθανε πλέον δι' ἡμᾶς ἡ ὠραία
ἐκείνη θρησκεία τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου,
καὶ σήμερον ἡ αὖρα τῆς ἀρχαιότητος πέν-
θιμος ψιθυρίζει ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ πα-
ρελθόντος τὰ μυστηριώδη ἐκείνα ἐπι,
ἅτινα νύκτωρ ποτὲ ἤκουσε, παραπλέων
τὰς ἀκτὰς τῶν Κυθέρων κατὰ τὰς ἀρ-
χὰς τοῦ χριστιανισμοῦ Θαμοῦν ὁ Αἰγύ-
πτιος—*Πᾶν ὁ μέγας τέθνηκεν!*...

Ἀπέθανεν ἡ θρησκεία τοῦ Πλάτωνος
καὶ τοῦ Σοφοκλέους· κάτοικος ἄλλου κό-
σμου, οὐδένα πλέον μαγεύει καὶ μόνον
θαυμασμὸν ἐνίοτε προσποίητον ἴσως δύνα-
ται νὰ διεγείρῃ ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι προ-
κρίνομεν ἀείποτε τὴν ζωὴν ἀπὸ τὸν θά-
νατον· ἐνθεὸς θεατῆς ἵσταμαι ἐνίοτε πρὸ
ἀγάλματος τοῦ Φειδίου ἢ τοῦ Πραξίτε-
λους· τὸ θαυμάζω, τὸ λατρεύω· οὕτως
ἐξίσταμαι, θεϊόμενος τὸν Ἰσπερον ἢ τὴν
Ἀφροδίτην· ἀλλ' ἡ ἐπέραστος, ἀλλ' ἡ εὐ-
γλωττος μορφή καλῆς παρθένου ἀρρήτων
ἐνέμοι διεγείρει συγκινήσιν· ἔβλεπον μετὰ
θαυμασμοῦ τὰς παρείας τοῦ ἀγάλματος,
ἀλλ' ἔδη ποθῶ νὰ ἀσπασθῶ τὰς ἀβράς
παρείας τῆς Ἑλληνίδος κόρης· τοιαύτη
ναμίζω εἶναι καὶ ἡ ἀρχαία ποίησις, παρα-
βαλλομένη πρὸς τὴν νεωτέραν· ἀγαπῶ καὶ
θαυμάζω τὸν Ὀμηρον καὶ τὸν Σοφοκλῆν,

ἀλλὰ συγκινοῦμαι καὶ κατανόσομαι, ἀ-
ναγινώσκων τὸν Σεξπῆρον, τὸν Μίλ-
τωνα καὶ τὸν Δαμαρτῖνον.

Ἐἴμεθα τέκνα τῆς χριστιανικῆς θρη-
σκείας· ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι πλέον δου-
λος τῶν αἰσθήσεων ἢ ψυχὴ αὐτοῦ μετεω-
ρισθεῖσα ἐπετέρυγισεν εἰς τὰ ὕψη τοῦ
ἠθικοῦ κόσμου· ποθεῖ τὸ ἄγνωστον, δὲν
τέρπεται ἀπὸ τὰς αἰσθητικὰς ἡδονάς. Ὁ
χριστιανισμὸς ἀπεκάλυπεν αὐτῷ ἄλλους
κόσμους, πρὸς οὓς τείνει, ἐντεῦθεν ἡ με-
λαγχολία, ἐντεῦθεν ἡ ἐνδόμυχος ἐκείνη
θλίψις, ἡ ἐπισκιάσασα τοῦ ἀνθρώπου τὸν
βίον διὰ πέλου μυστηριώδους, ἐντεῦθεν
ὁ ἀόριστος ἐκείνος βεβησμός, ὁ κατα-
λαμβάνων τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ ἀνταυ-
γάζων εἰς τὴν ποίησιν, τὴν ἐνθεὸν ταύ-
την αὐδὴν τῆς ψυχῆς του. Ἀλλ' εἶναι δυ-
νατὸν δι' ἐνὸς καὶ μόνου ποιητικοῦ ἄλ-
ματος νὰ ἐπανεέλθωμεν εἰς τὴν μυθικὴν
ἐκείνην ἐποχὴν τῶν ἑλληνικῶν ὀνειρῶν;
Ἀμφιβάλλω, καίτοι ἴσως δὲν θὰ ἐλυπού-
μεν παντάπασι . . .

Ἡ νέα ἑλληνικὴ ποίησις ὅπως ἡ ἐθνικὴ
καὶ γνησία ἀντανάκλασις τῆς ἐποχῆς, ἐν
ἣ ἡ ζῶμεν, ὀφείλει νὰ ἦ χριστιανικὴ, ὀφεί-
λει νὰ ἀπορρέῃ ἐκ τῶν μυθίων πόθων καὶ
τῶν αἰσθημάτων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Οἱ
ἀρχαῖοι χρόνοι εἶναι λίαν μεμικρυσμένοι·
δι' ἡμᾶς ὁ χριστιανισμὸς, δι' ἡμᾶς ἡ πε-
ριλαμπὴς ἐποποιεῖα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶ-
νος, τοὺς ὕμνους τῆς χριστιανικῆς θρη-
σκείας, τὰ τραγούδια τῶν ὀρέων ὅστις
κατορθώσῃ νὰ συγκεράσῃ, ὅστις ἐκ τῶν
δύο τούτων βαθυχευμένων κρουῶν τῆς
ἐθνικῆς συνειδήσεως ἀντλήσῃ τὰ νάματα
τῆς μεγαλοφυΐας του, ἐκείνος ἔσται ὁ ἀλη-
θής, ὁ ἐθνικὸς ποιητὴς τῆς νέας Ἑλλά-
δος . . .

« Ἴμεν Ἕλληνες, » ἀνακράζει τοῦ προ-
λόγου ὁ συγγραφεὺς. Ἴμεν Ἕλληνες, προσ-
θέτομεν καὶ ἡμεῖς· ἀλλὰ χριστιανοὶ Ἕλ-
ληνες, Ἕλληνες τῆς παρούσης ἐποχῆς, ὄχι
κλασικαὶ μούμιαι, ὅπως εὐχονταὶ οἱ ἀγα-
θοὶ τοῦ ποιητικοῦ ἀγῶνος διδάσκαλοι· « Οἱ
Ἕλληνες καὶ οἱ Λατῖνοι, ἔλεγεν ὁ Βεραν-
ζέρης, δὲν πρέπει νὰ ἦναι πρότυπα· εἶναι
λαμπάδες· αἱ γνωρίζωμεν νὰ τὰς μετα-
χειρισθῶμεν. »

Λαμπάδες καὶ ὄχι πρότυπα πρέπει νὰ
ἦναι οἱ πρόγονοι ἡμῶν· διὰ τῆς μεμικρυ-
γῆς καὶ τῶν ἀρχαίων καὶ ἰδίως τῶν νεω-

τέρων, διότι ἐκείνων σύγχρονοι εἴμεθα,
αἱ καταυγαζώμεθα ἐν τῇ διανοητικῇ ἡμῶν
ὀδοποιεῖα· ἀλλὰ πρότυπα ὀφείλουσι νὰ
ἦναι ὁ ἐθνικὸς ἡμῶν βίος, ἡ ἐθνικὴ ἡμῶν
συνειδήσις . . .

Ἴσως αἱ αὐτοσχέδιοι αὐτῶν ἡμῶν σκέ-
ψεις λίαν ἰταμῶς καὶ ἀπερικαλύπτως
ἐρρήθησαν· ἀλλ' ὡς ἀπορρέουσι ἐκ τῶν
ἐνδομύχων πεποιθήσεων τοῦ χαράσσοντος
τὰς γραμμὰς ταύτας, ὄφειλον νὰ ῥηθῶσιν
ἐνταῦθα εἰλικρινῶς καὶ γενναίως, ἀδιάφορον
ἂν καθ' ὀλοκληρίαν μείνωσιν εἰς βῆρος του
ἀτομικῆ καὶ ἀστοχοὶ καὶ ἰδιότροποι
ιδέαι . . . καὶ ἡμεῖς εὐχόμενοι, ὅπως τὸ
ζήτημα τοῦτο μελετήσωσιν ἄλλοι πολυ-
μαθέστεροι καὶ ἱκανώτεροι, εὐγνωμονοῦμεν
ἀπὸ καρδίας τῷ ἡμετέρῳ φίλῳ, καίτοι
μὴ ἐντελῶς μετ' αὐτοῦ σύμφωνοι, διὰ τὸ
ἐθνικὸν καὶ εὐγενὲς τῶν ιδεῶν, αἵτινες
ἐνέπνευσαν αὐτὸν γράφοντα τὴν καλλιστῆ
ταύτην καὶ ἔμπλεων πολυμαθείας καὶ
κρίσεως περὶ δράματος καὶ ποιήσεως Με-
λέτην . . .

Δ΄.

Ἡ ποίησις ἐν Ἑλλάδι δὲν ἀνῆλθεν εἰσέ-
τι εἰς τὸ σημεῖον ἐκείνο τῆς ἀκμῆς καὶ
ἀναπτύξεως, εἰμὴ τῆς ἀρχαίας, τούλαχι-
στον τῶν νέων φιλολογικῶν ἐνάμιλλος·
νεαρὰ ἔτι καὶ δειλῶν παρθένος, ἀνα-
πνεύουσα τὴν αὖραν τῆς πατρίδος τοῦ
Αἰσχύλου καὶ τοῦ Πινδάρου, καταυγα-
ζομένη ὑπὸ τοῦ ἐνθεοῦ φωτός τοῦ Ἑλλη-
νικοῦ οὐρανοῦ, ἐλπίζωμεν ὅτι ἀληθῆς καὶ
γνησία θέλει βραδίσει πρὸς τὴν τελειότητα,
πρὸς τὸ ὕψος, εἰς ὃ ἐβόλυσαν ἤτε ἀρχαῖα
καὶ αἱ νεώτεροι ποιήσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν
λαῶν· διατελοῦμεν ἔτι ἐν τῷ λυκαυγεί·
ἀλλὰ τὸ λυκαυγὲς προαγγέλλει τὴν ἡμέ-
ραν καὶ τὸν ἥλιον. Καὶ εὐέλπιδες εὐζώ-
μεθα ἀπὸ μέτης καρδίας, ὅπως ἥλιος τη-
λαυγῆς καὶ ἀνέσπερος χαρμοσύνως ἀνα-
τελῆ ἐπὶ τοῦ ποιητικοῦ στερεώματος τῆς
νέας Ἑλλάδος!

« Θερασὶν χρῆ... τάχ' αὔριον ἔσσει ἄμεινον. »

N. ΚΑΖΑΝΗΣ.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Ἔς Χελιδόνα.

(Ἀγνεύεται τῇ Κυρίᾳ Κυρίᾳ Ζωῇ
Μπα.λατῆ)

Ἀπὸ τὰ ξένα ἔρχεται ὅλο χαρὰ καὶ νῆστι,
Γύρω τραγῶν μου περὶ,
Καὶ τῇ φωλιά σου μεθ' ἑστῆς,
Μαζε μου ταξιδιώτη.

Ἐἴμαστε φίλοι παλαιῶν γνωρίζω τῇ λαλιά σου...
Στὴ στεγὰ σου τῇ φτωχικῇ,
Ἔς τὴν κατακατὰ ἐκεῖ,
Τὴν εἶχες τῇ φωλιά σου.

Για ἵνα ἐν ἄνθεσι εἰς κερὰ πολλὰς φωλιὰς χαλῶν!
Μετὰ σὴν μακρὰ τους φωνή,
Καίτοι πὸ κείθεν μεθ' ἐπὶ τῇ
Ἀγῆσιν καὶ περὶ σου . . .

Δὲν τὴν εὐρίσκει, δὴστροχὸ, στὴν ἡπὲρ ἀνεμοζάλη,
Καὶ τῇ μακρῇ σου καρδίᾳ,
Μὲ πικρὰ σάεπασσι πολλῶ,
Μετὰ τὰ φτερά σου πάλι . . .

Σύρε, πουλί μου, πήγαινε ἄλλοῦ φωλιά νὰ κτίγῃς·
Γιατὶ στὸν ἴσκιό μου κοντὰ,
Φωλιά κερματὴ δὲν βραστῆ,
Φωλιά νὰ τραγουδήσῃς.

« Θυμᾶται; σου τὸ ἔλεγα τὸν παρεστῆνο χρόνο,
« Τρέφε νὰ πλέγῃς τῇ φωλιά,
« Ἐκεῖ π' ἀκούονται φίλοι·
« Μὴ δένεσαι στὸν πόνο.

Χελιδονάκι μου μικρὸ, εἰς ἄλλα τρέξε μέρη,
Ἐκεῖ π' ἀνθίζουν τὰ κλαδιά . . .
Γιατὶ δὲν ἔχει ἡ καρδιά
Που κλαίει, καλκαῖρι.

Ναὶ πήγαινε καλλίτερα στὴ μερωμένη Πόλι,
Στὴ στεγὰ τὴν ἀρχοντικῇ,
Καὶ πλέγε τῇ φωλιά ἐκεῖ,
Νὰ σὲ ζηλεύουν ὅλοι.

Ἐκεῖ θὰ ἔρῃς, πουλάκι μου, ὀμόφυλλο ἀηδάνι
Ὅλο τραγούδια καὶ Ζωὴ ἡ,
Νὰ παίζετε πρῶτ', πρῶτ',
Ἐκεῖ πὸ ξεφαντόναι!

Ἄπριλιος 1869.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ.

Ἡ Ἀνοιξίς.

Τὸν πρῶτον τῆς τάπητα μὲ ἄνθη κεντημένον,
Ὠραία, ὁμοιάζουσα καὶ τρυφεράν παρθένον,
Ἡ γῆ περιενδύθη.
Ἐπάνω τῆς ἡ ἀνοιξίς πετὰ μὲ κόψον πόδα,
Τὴν κήμη μ' ἴα τρυφερά, μὲ ἀνθισμένα βόδα
Ποικίλλουσα τὰ στῆθη.

Τὴν ποθητὴν τῆς ἰλευσιν εἰς κλάδους τῆς μυρσίνης
Μὲ μουσικὴν ἔρωτικὴν, μὲ ἄσμα εὐφροσύνης,
Κηρύττου ἀηδόνες.
Εἰς τὸ βουνὸν εἰ βύακες ἡσυχῶς καταρρέουν,
Προσμειδιὰ δ' οὐρανὸς καὶ μύρα διαχέουν
Κοιλιάδες καὶ λαιμῶνες.

Τὴν πόλιν ἔς ἀφήσωμεν, ἀγαπητὴ μου κόρη.
Ἐλθί' εἰς δάση σκιερά, εἰς ὑλοτρόφα ἔρη
Ἰπάρχει εὐτυχία.
Ἐκεῖ, γεννῶνται στοχασμοὶ τοῦ πνεύματος ὠρατοῦ,
Ἄερα ζωὴν φέροντα τὸ στήθος ἀναπνέει
Καὶ χαίρει ἡ καρδιά.

Εἰς ἔκτασιν βαθύσκιον πλατάνων σιγαλέων,
Εἰς στρώματα πολυχρῶν ἑαρινῶν ἀνθῶν
Καὶ γλῆς ἀνθισμένης,
Τὰς πτέρυγας τοῦ ἡσυχῶς ὁ ἔρωτος ἐξαπλώνει
Καὶ πρὸς αἴθρον ἀναψυχὴν εὐρίσκουσιν οἱ πόνοι
Καρδίας τετρωμένης.

Ἰπάγωμεν· ἔκει τὸ πᾶν ὑπόσχετ' εὐφροσύνην.
Ἡμᾶς εἰς τὴν τερψίθυμον τῆς ἐξοχῆς γαλήνην
Ὁ ἔρωτος περιμένει.
Ἰπάγωμεν τοῦ ἔαρος τὰ βόδα νὰ χαρῶμεν,
Καὶ τοὺς ἀνθρώπους φεύγοντες νὰ περιπλανηθῶμεν,
Εἰς ἀνοηρὰ τεμένη.

Α. ΚΑΤΑΚΟΥΖΗΝΟΣ.

ΤΟ ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΑΛΟΗΣ.

(Συνέχεια, ἴδε φυλλ. 111).

Νέα κραυγὴ «αἰσχος!» ἤκούσθη. Ἄνθρωποι τινες σεβασμίου ἐξωτερικοῦ ἤρχισαν νὰ συναθροίζονται περὶ τὸ φορεῖον, ἐνθαρρύνθεντες ἐκ τῆς σταθερότητος τῆς βασιλίσσης.

Κραυγὴ τις ἀνήγγειλεν ὅτι οἱ ἑφιπποφύλακες ἐπλησίαζον, καὶ οἱ θορυβωδέστεροι τοῦ σκυλολογίου ἐπήραν ἀμέσως τὰ πόδια των εἰς τὸν ὄμιον, ὡς πράττουσαν πάντοτε εἰς τοιαύτας περιστάσεις.

Πολλοὶ ἄρχοντες καὶ ἀξιωματικοὶ ἐξερχόμενοι τῆς ὑποδοχῆς κατέβησαν τῶν ἀμαξῶν των, ἔσυραν τὰ ξίφη των καὶ ἠνώθησαν μὲ τὴν συνοδίαν τῆς βασιλίσσης ἀ-

κολουθήσαντες αὐτὴν μέχρι τῆς Βουκιγγαμ-Χάουζ.

Ἡ βασίλισσα ἐξερχομένη τοῦ φορείου εὐχαρίστησεν ὄσους ἐκουσίως τὴν συνώδευσαν διὰ νὰ τὴν προστάτευσωσιν ἀκολούθως, στηριχθεῖσα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ὑποκαγγελαρίου ὅστις τὴν περιέμενε, ἤρχισε νὰ ἀναβαίνει βραδέως τὴν μεγάλην κλίμακα. Αἶφνης ἐφάνη ἐνθυμηθεῖσα ἔσταμάτησε καὶ διέταξεν ἕνα τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ὑπηρεσίας τῆς νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ὄνομα τοῦ ὑπερασπιστοῦ τῆς.

— Ὄνομάζομαι Ἐρρίκος Ἄσθων, ἀπάντησεν ὁ ἡμέτερος ἦρω.

— Εἰστε φέψια εὐπατριδῆς, ἠρώτησεν ὁ ἐντολοδόχος, ὅστις ὡς οἱ πλείστοι τῶν θεραπόντων τῆς γηραιᾶς βασιλίσσης ἦτο Γερμανός.

Ὁ Ἐρρίκος τῷ ἐνεχείρισεν τὸν ἐπισκεπτήριον χάρτην τοῦ ἐνῶ ὑπῆρχον τετυπωμένα τὰ ἐξῆς· «προσκεκολλημένος εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρεσβεῖαν τῆς Νεαπόλεως.»

— Ἄ! πόλυ κάλα! ἀνέκραξεν ὁ ἀγγελιαφόρος ἀφοῦ μετὰ κόπου ἀνέγνωσε τοὺς μικροσκοπικοὺς χαρακτῆρας. ἔκιμεν μεγάλην ἐφκαρίστησιν διότι δὲν εἶδαμε τοῦ λόγου σας νὰ ἦτε μὲ τὸ μέρος τῶν ἀκρείων ἐκείνων. Ταρταίφελ! νὰ φρίζουν μίαν βασίλισσαν! εἶναι πόλυ τρόμερον! ἔπρεπε νὰ τοὺς τουφεκίσμεν.

Ὁ Ἐρρίκος τὸν ἀπεχαιρέτισε καὶ ἀπεμακρύνθη διὰ νὰ ἐνταμώσῃ τὸν ἀγαθὸν ἐφημέριον τὸν ὁποῖον συνήνησεν εὐτυχῶς πλησίον τοῦ ἀνακτόρου.

— Ὑψιστε Θεέ! ἀνέκραξεν ὁ φίλος του μετ' ἀνησυχίας, εἶσθε πληγωμένος!

— Ἀπλῆ ἀμυχή! μόλις τὴν αἰσθάνομαι· δὲν εἶναι τίποτε.

— Πῶς τὸ ἐπάθετε;

Ὁ προστατευόμενός του τῷ διηγήθη πᾶν ὅ,τι συνέβη.

Ὁ ἐφημέριος ἔκρινε τὸ πρᾶγμα ἀρκετὰ σπουδαῖον καὶ εἰδοποίησεν ἀμέσως τὴν δούκισσαν, ἥτις ἀμέσως εἶδε πόσης ὠφελείας πρόξενον θὰ ἐγένετο τοῦτο εἰς τοὺς ἐραστάς.

Ὁ βασιλεύων πρίγκηψ μόλις ἔμαθε τὴν προσβολὴν τὴν ὁποίαν ἔκαμον εἰς τὴν μητέρα του ἐπεμψεν ἰσχυρὸν ἀπόσπασμα πεζῶν φυλάκων εἰς Βουκιγγαμ-Χάουζ, ὅπου πολλοὶ τῶν ὑπουργῶν καὶ μέγα μέρος τῶν εὐγενῶν μετέβησαν ἀμέσως

διὰ νὰ ἀποδείξωσι πόσον ἠγχνάκτησαν διὰ τὴν γενομένην προσβολὴν εἰς τὴν σύζυγον τοῦ κυριάρχου των. Ἡ δούκισσα τοῦ Δεβοσάϊρ ἐβόησεν ἐπίσης μετὰ τῆς λέδης Μομβράϋ. Εἰσῆλθον ἀμέσως παρὰ τῆ βασιλίσσης.

— Ἄ! λέδη Μομβράϋ! ἀνέκραξεν αὐτὴ εἰμεθὰ εὐτυχεῖς ἐπαναβλέποντες ἡμᾶς καὶ βεβαιούντες περὶ τῆς συμπαθείας μας πρὸς τὰ δεινά σας. Ὡς μᾶς παρέξητε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ παρεμβῆτε εἰς τὴν προσεχῆ ὑποδοχὴν διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀποδείξωμεν καὶ δημοσίως τὰ πρὸς ἡμᾶς αἰσθημάτά μας.

Μολονότι ἡ βασίλισσα ἤκουσε μεθ' ὑπομονῆς τὴν διήγησιν τῆς Δουκίσσης, διότι ἠγάπα πολὺ τὰς φλυαρίας καὶ τὰ σκανδαλώδη γρονικὰ, ἦτο ὅμως πολὺ τεταραγμένη διὰ τὸ συμβᾶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποσχεθῆ τὴν μεσολάβησιν τῆς ὑπὲρ τῶν ἐραστῶν.

— Δὲν εἰμπορῶ νὰ πράξω τίποτε, εἶπεν. Ὁ μολόρδος Λιβερπούλ μὲ ἀρῆκε πρὸ ὀλίγου καὶ λέγει ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν πράττει τίποτε μέχρις οὗ συλληφθῆ ὁ κακοῦργος ὁ ὁποῖος ἐβόησε κατ' ἐμοῦ λιθούς.

— Ἴσως ὁ ἐραστὴς τῆς μίς Δεβερ δύναται νὰ ὑποδείξῃ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον.

— Ποῖος;

— Ὁ ἐραστὴς τῆς μίς Δεβερ, ἐπανελάβεν ἡ δούκισσα, ὁ εὐπατριδῆς ὅστις εἶπε τὴν τιμὴν νὰ προσφέρῃ μικρὰν τινα ἐκ δούλευσιν εἰς τὴν ἑμετέραν Μεγαλειότητα καὶ ὅστις ἐπληρώθη ὑπὸ τοῦ ὄχλου.

— Τὸ ὄνομά του, δούκισσα, τὸ ὄνομά του;

— Ἐρρίκος Ἄσθων.

— Ἄ! ναί, τοῦτο εἶναι τὸ ὄνομά του· καὶ ὁμιλεῖτε περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου!... Καλὰ! καλὰ! θὰ ἰδῆ ὅτι δὲν εἶμαι ἀχάριστος. Ὡς ὁμιλήσω εἰς τὸν λόρδον καγγελάριον.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς ἀκόλουθος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς βασιλίσσης διὰ νὰ τῇ ἀναγγεῖλῃ ὅτι ὁ καγγελάριος οὗτος ἐβόησε καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιτρέψωσι νὰ προσφέρῃ τὸ εἶδος του εἰς τὴν αὐτῆς Μεγαλειότητα.

— Ὡς τὸν ὑποδεχῶ εἰς τὴν πρᾶσιν αἰθουσαν. Μείνατε ἐδῶ, δούκισσα· δὲν θὰ σᾶς κάμω νὰ περιμένετε ἐπὶ πολὺ.

Μὲ ὄλην αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν, παρῆλθε

μία ὥρα πρὶν ἐπανέλθῃ ἡ βασίλισσα. Ὢταν δὲ ἐπέστρεψεν, ἦτο ἐνθουσιάζουσα ὡς ὅτι ἦτο ὁμοίως. Ἡ δούκισσα, γνωρίζουσα τὴν ἐπιμονὴν τοῦ καγγελαρίου, ἐφοβήθη μὴπως οὗτος ἀντέστη εἰς τὰς παρακλήσεις τῆς αὐτῆς Μεγαλειότητος. Ἄλλ' ἠπατήθη. Μὲ ὄλην τὴν σταθερότητα τοῦ ἀρχοντος, ἡ βασίλισσα Καρλόττα ἦτο πολὺ περισσότερο αὐτοῦ ἐπιμονος.

— Τὸ κατώρθωσεν ἡ ἑμετέρα Μεγαλειότης; ἠρώτησε μετὰ σεβασμοῦ ἡ λέδη Μομβράϋ.

— Κατώρθωσα! χόρμη! ἐμορφύρισεν ἡ βασίλισσα. Ὁ καγγελάριος εἶναι εὐθέως ὅσον καὶ ὁ λόρδος Λιβερπούλ. Μοῦ ἀνέφερε τὰ προηγούμενα, τὴν περιφρόνησιν τῶν νόμων. Καὶ ὅταν τῷ ἐζήτησα τὴν τιμωρίαν τοῦ ὑβρισαντός με, ὕψωσε τοὺς ὄμους, καὶ εἶπεν· ἡ κυβέρνησις δὲν εἰμπορεῖ νὰ κάμῃ ἄλλο παρ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐπιτρέπουσιν οἱ νόμοι.

— Εἶναι δυνατόν! ἀνέκραξεν ἡ δούκισσα.

— Ἴδου ἡ ἀπόκρισις του· ἀλλὰ δὲν ἐλησμόνησα τοὺς φίλους σας. Εἰμπορεῖτε νὰ εἰπῆτε ἐκ μέρους μου εἰς τὸν νέον νὰ μὴ φοβῆται τίποτε... Ἡ ἀνεψία σας, προσεβλήκεν ἡ βασίλισσα στρεφομένη πρὸς τὴν λέδην Μομβράϋ, δὲν θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κακοῦ θείου τῆς.

Ἡ χήρα τοῦ σὶρ Οὐίλλιαμ ἔκαμψε γόνυ καὶ ἐφίλησε τὴν ἐβρυτιδωμένην χεῖρα ἥτις ἐτάθη πρὸς αὐτήν.

— ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ μὲ εὐχαριστήσετε, ἐπανελάβεν ἡ βασίλισσα· διότι ἐδέησε νὰ δυσχεραστῆθῃ μετ' αὐτοῦ. Μόνον ἀφοῦ τὸν ἠπειλήσα ὅτι θὰ δώσω εἰς τὴν μίς Δεβερ μίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν οἰκίαν μου, ὑπηρεσίαν τὴν ὁποίαν οὗτος ζητεῖ διὰ τὴν λέδην Μούντων, μὲ ὑπεσχέθη νὰ συμβιβάσῃ τὴν ὑπόθεσιν.

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν, ὅταν ἡ Ἑλένη, συνοδευομένη ὑπὸ τῆς δούκισσης, τοῦ δόκτορος Ὄρμ καὶ τοῦ ἡρώτος ἡμῶν, παρουσιάσθη ἐνώπιον τοῦ λόρδου, ὁ συνταγματάρχης Μομβράϋ ἀπεσβολώθη. Ποτὲ ὑπόθεσις δὲν ἐξετάσθη ταχύτερον, καὶ ὁ καγγελάριος ἀπεφάσισε νὰ μείνῃ ἡ ὄρφανὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν τοῦ ἐφημερίου καὶ τῆς λέδης Μομβράϋ, εἰς τοὺς ὁποίους ἐν τούτοις ἀπηγορεύθη νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσιν των εἰς τὸν γάμον τῆς ἐπιτροπεί-

μένης των μετά του Ερρίκου Ασθωνος, μέχρις ού η διαθήκη του σιρ Ούίλλιαμ αναγνωρισθή νόμιμος και ισχύουσα.

Όλοι ευχαριστήθησαν από αυτήν την υπόθεσιν, εκτός του Ερρίκου και του συνταγματάρχου Μομβράυ. Ο πρώτος έβλεπε την εύτυχίαν του βραδύνουσαν ίσως επί πολύ· ο δεύτερος δέν περιέμενε ειμή αίσχος και σκάνδαλον εκ τής συζητήσεως.

— Έάν ηδυνάμην να λάβω την όλοθρίαν έπιστολήν την όποιαν έγραψα εις εις τον Λουκάν, ειπε καθ' έξυτον έξερχόμενος, άκόμη θά τους ήψήφουν όλους.

Την έπιστολήν ταύτην την εκράτει η λέδη Ούίλλιαμ ητις δέν την έγκατέλειπε ποτέ και την έθετε την νύκτα υπό τό προσκεφάλαιόν της. Ο συνταγματάρχης τό ήξευρε και εις τό έζης η μόνη του σκέψις ήτο πώς να την υπεξαίρεση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ΄.

Την έπαύριον τής συνεντεύξεως τής λέδης Μομβράυ και τής βασιλίσσης Καρλόττας, άνεγινώτκετο εις την Έφημερίδα η έζης περικοπή.

« Η Αύτης Μεγαλειότης ήξίωσε να δεχθή έν ιδιαιτέρα άκροάσει, εις Βούκιγγαμ. Χάουζ, την λέδην Μομβράυ, χήραν του βαρώνου Μομβράυ, ητις επέστρεψε πρό όλίγου εις Άγγλίαν μετά πολλών έτων άπουσίαν. »

Αί πέντε αύται γραμμαί, μικράς σημασίας κατ' έπιφάνειαν, έξειδίκουν έν τούτοις την προσβληθείσαν τιμήν τής λέδης Μομβράυ, και τή απέδιδον την θέσιν της μεταξύ των μάλλον έναρέτων κυριών τής Άγγλίας.

Έπειδή πλέον δέν υπήρχε κανείς φόβος άποπειρας τινός του συνταγματάρχου Μομβράυ κατά τής Έλλεν, ο δόκτωρ Όρμ και η δούκισσα του Δεβονσάϊρ συνεβούλευσαν θερμώς την εύγενή χήραν να έπιστρέψη εις τό φρούριον του Καρβόου μετά τής νεάνιδος μέχρις ού τα δικαστήρια εκφέρωσι την απόφασίν των περί τής ισχύος τής διαθήκης του βαρώνου.

Είναι σκληρόν να βλέπη τις έν τή γήρατι και έν τή πένητι τα μέρη όπου διήλθον αι εύτυχέστεραι ήμων ήμέραι. Τα πάντα αναμνησάκουσιν εκείνους τους όποιους άπώλεσε διά παντός. Ο κόσμος

εις τό έζης ήτο τέφρα διά την λέδην Μομβράυ.

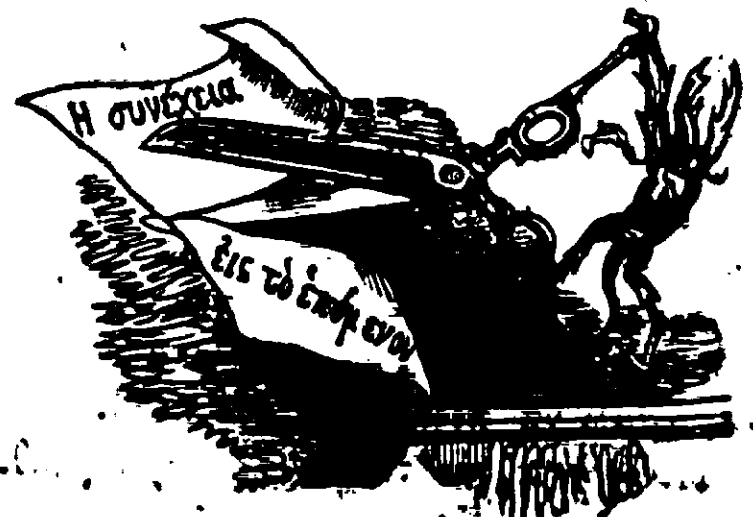
— Άπεκτήσατε έπ' έμου μεγάλην έπιβρόην, ειπεν άποκρινομένη εις τας παρακλήσεις τής Έλλεν και του ήρωός μας. Άκούουσα ύμας, σχεδόν πιστεύω ότι άκούω φωνάς πρό πολλού σιωπησάσας... Η μήτηρ σας, προσέθηκεν άπεινομένη πρός την Έλλεν, υπήρξεν η πρώτη και προσφιλεστάτη μου φίλη· πόσον θά έθλίβη η καρδιά της πιστεύουσα ότι ήμην ένοχος.

Η όρφανή έρρίβη εις τον τράχηλόν της, και έσπόγγισε με τα φιλήματα της τα δάκρυα τα θολούντα τους όφθαλμούς τής θείας της.

Ητο δυσκολώτερον να έξηγήση τις την έπιβρόην την όποιαν έξήσκει έπ' αυτής ο Ερρίκος Ασθων. Συχνάκις άνεσκίρτα και περικαλύπτετο υπό θανασίμου ώχρότητος όταν ήχος τις φωνής τή άνεπόλει τον σιρ Ούίλλιαμ. Μήπως αι ώραι τας όποιας ούτος διήλθε μετά του εύεργέτου του τή μετέδωκαν τινάς εκ των τρόπων του;

Άπεφασίσθη επί τέλους να άναχωρήση ο Ερρίκος Ασθων διά τό Καρβόου όπως έτοιμάση τα τής ύποδοχής των κυριών τούτων. Ο Ζόε Βιάν ώρσειλε να τον συνοδέυση.

Όλίγον μετά την άφιξιν του Ερρίκου Ασθωνος και του Ζόε Βιάν εις τό Καρβόου, διεδόθη ότι η χήρα Μομβράυ έμελλε να επανέλθη και να κατοικήση εις τό φρούριον όπου η μίστρας Ζέριμ, ο οίκονόμος Νίκολ και όλοι οι άρχαιοι θεράποντες μετέβησαν δια να έτοιμάσωσι τα πρόσ ύποδοχήν. Όλίγον πριν άναχωρήσωσι διά Λονδίνον, ο Ερρίκος και ο έφημέριος έφρόντισαν να διαδώσωσι την ιστορίαν τής σκληράς άπάτης του λοχαγού Λουκά· ώστε παρήχθη ζωηρά συμπάθεια υπέρ τής χήρας.

Ο ΑΜΩΡΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ.

ΥΠΑΡΧΕΙ πράγμα τι άγνωστον περίπου εις όλην την Ευρώπην, ιδιάζον δε εις την Γαλλίαν· τούτο δε είναι η συνδιάλεξις.

Εις όλας τας άλλας χώρας του κόσμου συζητούν, όμιλούν, ρητορεύουν, εις μόνην την Γαλλίαν συνδιαλέγονται.

Όταν ήμην εις την Ιταλίαν, εις την Γερμανίαν η εις την Άγγλίαν και άνήγγελλον αίφινιδίως ότι άνεχώρουν την έπαύριον διά τους Παρισίους, τινές έξεπλήττοντο διά την άπροσδόκητον ταύτην άναχώρησιν και ήρώτων·

— Διατί υπάγετε εις Παρισίους;

— Διά να συνδιαλεχθώ, άπεκρινόμην·

Και τότε όλοι ήπόρουν ότι βαρυνθείς να λαλώ η να άκούω τους λαλούντας έπεχείρουν πεντακοσίων λευγών ταξειδίων διά να συνδιαλεχθώ.

Μόνοι οι Γάλλοι με ένόουν και έλεγον·

— Είσαθε εύτυχέστατος, σεις!

Και ένίοτε εις η δύο εκ των μη ήναγκασμένων απολύτως να μένωσιν εις τους διαφόρους εκείνους τόπους προσεικύνοντο και επέστρεφον εις την Γαλλίαν μετ' έμου.

Και τώντι? γνωρίζετε τίποτε εύαρεστότερον από τας μικράς εκείνας συναναστροφάς τας σχηματιζόμενας εις γωνίαν τινά κομπής αίθούσης εκ πέντε η έξ προσώπων τα όποια άφίνουσι την όμιλίαν να κυλιεται ιδιορρύθμως και κατά την όρεξίν των, ένδιατρίβουσιν εις ιδέαν τινά έπ' όσον εύαρεστεί εις τους συνδιαλεγόμενους, την έγκαταλείπουσιν άφου έξαντλήσωσιν όλον αύτης τον χυμόν και προσφύονται εις άλλην τινά, ητις μεγαλύνει και αναπτύσσεται επίσης έν τή μέσφ τής σκώψεως τούτων, τής ιδιορρύθμίας εκείνων, τής εύφύιας όλων, και ητις έπειτα,

[ΕΤΟΣ Ε΄.]

φθάσασα εις τό άπόγειον τής λαμπρότητος, εις τό ζενιθ τής αναπτύξεώς της, αίφινιδίως εκλείπει, εξατμίζεται, αεροποιείται ως πομφόλυξ σάπωνος, θιγομένη υπό τής οικοδεσπίνης ητις κρατούσα εις την χείρα τείου κυλικίδιον, προσέρχεται, ζώσα κερκίς η όποία φέρει έξ ένός όμίλου εις άλλον τό άργυροϋρές νήμα τής γενικής συνδιαλέξεως, συλλέγουσα τας γνώμας, εξατάζουσα τας κρίσεις, θέτουσα προβλήματα και καταναγκάζουσα από καιρού εις καιρόν εκάστην συμμορίαν να ρίπτη τον λόγον της εις τον πίθον των Δαναίδων οστις καλείται συνδιάλεξις;

Υπάρχουσιν έν Παρισίοις πέντε η έξ αίθουσαι όμοιαι με την παρ' έμου περιγραφομένην ένταϋθα, αίθουσαι όπου ούτε χορεύουσιν, ούτε άδουσιν, ούτε χαρτοπαικτούσιν, εκ των όποιων όμως ουδέποτε έξέρχεται τις πρό τής τρίτης η τέταρτης μετά τό μεσονύκτιον.

Μία των αίθουσών τούτων άνήκει εις ένα στενόν μου φίλον, τον κύριον κόμητα Μ. Έπρεπε να τον είπώ μάλλον στενόν φίλον του πατρός μου, διότι ο Κ. κόμης Μ., οστις έπιμελώς κρύπτει την ηλικίαν του και τον όποιον ουδείς συλλογίζεται να έρωτήση περί αύτης, πρέπει να ήναι έξηκονταπέντε έως έξηκονταοκτώ έτών, καιτοι ένεκα τής μεγάλης περιποιήσεως την όποιαν κάμνει εις έαυτον δέν φαίνεται υπερβάς τό πεντηκοστόν έτος. Ο κόμης είναι εις των τελευταίων και έρασμιωτέρων αντιπροσώπων του πτωχού εκείνου δεκάτου όγδόου αίώνος του τόσον συκοφαντηθέντος. Ένεκα τούτου δέν πιστεύει τίποτε ο ίδιος, πλην δέν έχει ως οι πλειότεροι των άθρήσκων, την μανίαν να Όέλη να έμποδίση τους άλλους του να πιστεύωσιν.

Ἐπάρχουσιν ἐν αὐτῷ δύο ἀρχαί, ἡ μία ἐκπηγάζουσα ἀπὸ τὴν καρδίαν καὶ ἡ ἄλλη ἀπὸ τὸν νοῦν, αἵτινες ἀντιμάχονται ἀπαύστως. Ἐγώϊτῃς ἐκ συστήματος, εἶναι γενναϊοφρων ἐξ ἰδιοσυγκρασίας. Γεννηθεὶς εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν ἀριστοκρατῶν καὶ τῶν φιλοσόφων, διὰ τῶν ἀριστοκρατικῶν του αἰσθημάτων ἀναπληροῖ τὰς ἀτελείας τῶν φιλοσοφικῶν του σκέψεων. Ὁ κόμης εἶχεν ἴδει εἰς τὴν νεότητά του πᾶν ὅτι μέγα καὶ εὐφυὲς ὑπῆρχεν εἰς τὸν παρελθόντα αἰῶνα. Ὁ Ρουσσώ τὸν ἐβάπτισε μὲ τὸν τίτλον τοῦ πολίτου, ὁ Βολταίρος τῷ προεῖπεν ὅτι θὰ ἐγένετο ποιητής, ὁ Φραγκλίνος τὸν ἐσυμβούλευσε νὰ ᾖ τίμιος ἄνθρωπος.

Ὁ κόμης ὁμιλεῖ περὶ τοῦ φρικαλέου ἐκείνου 1793 ὅπως ὁ κόμης Ξενζερμαίν ὁμιλεῖ περὶ τῶν προγραφῶν τοῦ Σύλλα καὶ τῶν σφαγῶν τοῦ Νέρωνος. Εἶδε διεληθόντας ἐναλλάξ καὶ μὲ τὸ αὐτὸ ἀδιάφορον ὄμμα τοὺς σφαγεῖς, τοὺς σεπτεμβριανούς, τοὺς λαιμοτομητὰς πρῶτον ἐπὶ τοῦ θριαμβευτικοῦ των ἄρματος καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ τῆς τῶν καταδικῶν ἀμάξης. Ἐγνώρισε τὸν Φλωριάν καὶ τὸν Ἀνδρέαν Σχενιέρον, τὸν Δεμουστιέ καὶ τὴν κυρίαν Στάελ, τὸν ἱππότην Βερσέν καὶ τὸν Σατωβριάνδον ἠσπάσθη τὴν χεῖρα τῆς κυρίας Ταλλιέν, τῆς κυρίας Ρεκαμισιέ, τῆς πριγκηπέσσης Βοργέζης, τῆς Ἰωσηφίνης καὶ τῆς δουκίσσης τοῦ Βεργί! Εἶδε μεγαλυθέντα τὸν Βοναπάρτην καὶ πεσόντα τὸν Ναπολέοντα. Ὁ ἀββᾶς Μωρῆς τὸν ὠνόμαζε μαθητὴν του καὶ ὁ Ταλλεϋράνδος τροφίμῳ του. Ὁ κόμης εἶναι τέλος λεξικὸν χρονολογιῶν, εὐρετήριον συμβάντων, ἐγχειρίδιον ἀνεκδότων, μεταλλεῖον ἀποφθεγμάτων.

Διὰ νὰ ᾖ βέβαιος ὅτι θὰ διατηρήσῃ τὴν ὑπεροχὴν του δὲν ἠθέλησε ποτὲ νὰ συγγράψῃ, ἀλλὰ διηγεῖται μόνον.

Ὅθεν, ὡς ἔλεγον πρὸ μικροῦ, ἡ αἰθουσά του εἶναι μία ἐκ τῶν πέντε ἢ ἕξ ἐν Παρισαίῳ ὄπου, χωρὶς χαρτοπαιξίαν, χωρὶς μουσικὴν, χωρὶς χορὸν μένουσιν οἱ ἄνθρωποι μέχρι τῆς τρίτης ἢ τετάρτης ὥρας μετὰ τὸ μεσονύκτιον. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐπὶ τῶν προσκλητηρίων του γράφει ἰδιοχείρως «θὰ γίνῃ συνδιάλεξις,» ὅπως ἄλλοι τυπῶνουν «θὰ ᾖ χορὸς.»

Ἡ τοιαύτη εἰδοποίησις ἀπομακρύνει ἐν γένει τοὺς τραπεζίτας καὶ τοὺς κολλυ-

βιστάς, ἀλλ' ἔλκυει τοὺς εὐφυεῖς ἀνθρώπους οἵτινες ἀγαποῦν νὰ ὁμιλῶσι, τοὺς καλλιτέχνας οἵτινες ἀγαποῦν νὰ ἀκούωσι καὶ τοὺς πάσης τάξεως μισανθρώπους οἵτινες μὲ ὄλας τὰς παρακλήσεις τῶν οἰκοδεσποινῶν, δὲν ἔττερξαν ποτὲ νὰ εἰσέλθουν εἰς μίαν ἀντιχορίαν, λέγοντες ὅτι ἡ ἀντιχορία ὠνομάσθη οὕτω καθὸ οὕτα τὸ ἀντίθετον τοῦ χοροῦ.

Προσέτι δὲ ὁ κόμης ἔχει θαυμασίαν ἐπιτηδειότητα διὰ νὰ ἀναχαιτίσῃ μὲ μίαν λέξιν τὰς θεωρίας ὅσαι δύνανται νὰ προσβάλλωσι πεποιθήσεις ἢ τὰς συζητήσεις ὅσαι κινδυνεύουν νὰ κατασταθῶσιν ὀχληραί.

Ἡμέραν τινὰ νεανίας μακρύκομος καὶ μακρυγένειος ὠμίλει ἐνώπιόν του περὶ τοῦ Ροβεσπιέρρου τοῦ ὁποῖου ἐξύμνει τὸ σύστημα, τοῦ ὁποῖου ἐθρήνει τὸν πρόωρον θάνατον καὶ τοῦ ὁποῖου προέλεγε τὴν τῆς ὑπολήψεως ἀνόρθωσιν. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος δὲν ἐκρίθη, ἔλεγεν.

— Εὐτυχῶς ἀπεκεφαλίσθη, ἀπεκρίθη ὁ Κ. κόμης Μ. καὶ ἡ ὁμιλία ἐκόπη ἐκεῖ.

Ἐπὶ ἐνός περίπου μηνὸς εὐρέθη εἰς μίαν τῶν ἐσπερινῶν του συναναστοφῶν. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἐξηνητήθησαν ὄλα ὄχεδὸν τὰ θέματα κατήνησαν, μὴ ἠξεύροντες πλέον, βέβαια, τι νὰ εἰπωσιν, εἰς τὸ νὰ ὁμιλήσωσι περὶ ἔρωτος. Τοῦτο δὲ συνέβη ἀκριβῶς εἰς μίαν ἐξ ἐκείνων τῶν στιγμῶν ὅτε ἡ συνομιλία γενικεύεται καὶ ἀνταλλάσσονται λέξεις ἀπὸ τὸ ἐν ἄκρον τῆς αἰθούσης μέχρι τοῦ ἄλλου.

— Τίς ὁμιλεῖ περὶ ἔρωτος; ἠρώτησεν ὁ κόμης Μ.

— Ὁ ἱατρός Π., εἶπε φωνή τις.

— Καὶ τί λέγει περὶ τούτου;

— Λέγει ὅτι εἶναι ἐγκεφαλικὴ συμφορήσις ἠπία, ἐκ τῆς ὁποίας δύνανται τις νὰ θεραπευθῇ διὰ διαίτης, βδελλῶν καὶ φλεβοτομίας.

— Αὕτη εἶναι ἡ γνώμη σας, ἱατρεῖ;

— Μάλιστα ἐν τούτοις, ἡ ἀπόλαυσις εἶναι πρατιμότερα καθὸ μέσον ταχύτερον συνάμα καὶ ἀσφαλέστερον.

— Πλὴν ἂς ὑποθέσωμεν, ἱατρεῖ, ὅτι δὲν κατορθῶναι τις ν' ἀπολαύσῃ καὶ συγχρόνως ὅτι δὲν ἀπευθύνεται πρὸς ὑμᾶς ὅστις εὐρετε τὴν πανάκεια δι' ὄλα τὰ νοσήματα, ἀλλὰ πρὸς τινὰ τῶν συναδέλφων σας τῶν μὴ ἐγκρατῶν τῆς θεραπείας

τικῆς εἰς τὸν αὐτὸν μὲ ὑμᾶς βαθμόν, τότε ἀποθνήσκει τις ἀπὸ ἔρωτα;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἐρώτησιν ταύτην δὲν πρέπει νὰ τὴν ἀπευθύνῃ τις εἰς τοὺς ἱατροὺς ἀλλ' εἰς τοὺς ἀσθενεῖς, ἐπανέλαθεν ὁ ἱατρός. Ἀποκριθῆτε, Κύριοι! εἰπέτε Κυρίαί!

Ἐννοεῖ ἕκαστος ὅτι προκειμένου περὶ τόσον σοβαροῦ ζητήματος αἱ γυνῶμαι ἦσαν διάφοροι.

Οἱ νέοι οἵτινες εἶχον καιρὸν ἄφρονον ἐνώπιόν των διὰ νὰ καταστραφῶσιν ἀπὸ ἀπελπισίαν, ἀπήνησαν καταφατικῶς, οἱ γέροντες οἵτινες δὲν ἠδύναντο πλέον ν' ἀποθάνωσιν ἀπὸ ἄλλο τι παρὰ ἀπὸ καταρροῆς ἢ ἀρθρίτιδος, ἀπήνησαν ἀρνητικῶς αἱ γυναῖκες ἔσεισαν τὴν κεφαλὴν, ἐκφραζουσαι οὕτω τὰς ἀμφιβολίας των, ἀλλὰ δὲν ἀπεφάνθησαν εἶχον τὴν ὑπερηράνεια, ὥστε δὲν ἤθελον νὰ εἰπωσιν ὄχι, καὶ τὴν εὐλιχρίνεια, ὥστε νὰ μὴ θέλουν νὰ εἰπωσι καί.

Ὅλοι ἐν τούτοις εἶχον τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἐξηγηθῶσιν ὥστε ἐπὶ τέλους εὐρέθησαν εἰς πλήρη ἀμνηχανίαν.

— Αἱ λοιπὸν, εἶπεν ὁ κόμης Μ., ἐγὼ θὰ καταπαύσω ἀμέσως τὴν ἀμνηχανίαν σας.

— Ὑμεῖς;

— Ναί, ἐγὼ.

— Καὶ πῶς τοῦτο;

— Ἐξηγῶν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ ποῖον ἔρωτα ἀποθνήσκει τις καὶ ἀπὸ ποῖον ἔρωτα δὲν ἀποθνήσκει.

— Ἐπάρχουσι λοιπὸν πολλὰ εἶδη ἔρωτος; ἠρώτησε γυνή τις ἡ ὁποία ὀλιγότερον ἴσως πάσης ἄλλης ἐκ τῶν ἐκεῖ παρευρισκομένων εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τοιαύτην ἐρώτησιν.

— Μάλιστα, Κυρία, ἀπεκρίθη ὁ κόμης, καὶ θὰ ᾖτο μάλιστα ὀλίγον δύσκολον ν' ἀπαριθμήσω τώρα ὄλα τὰ διάφορα εἶδη τοῦ ἔρωτος. Ἄς ἐπανέλθωμεν λοιπὸν εἰς τὴν πρότασίν μου. Πλησιάζει μεσονύκτιον ἔχομεν ἀκόμη δύο ἢ τρεῖς ὥρας εἰς τὴν διάθεσίν μας· κάθησθε εἰς ἀναπαυτικὰ καθίσματα, τὸ πῦρ καίει εὐθύμως εἰς τὴν ἐστίαν, ἔξω ἢ νύξ εἶναι ψυχρὰ καὶ πίπτει χιὼν· εὐρίσκεσθε λοιπὸν ἐντὸς τῶν ὄρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους πρὸ πολλοῦ ἐπεθύμουν νὰ εὐρῶ ἀκροατήριόν τι. Σᾶς κρατῶ καὶ δὲν σᾶς ἀπολύω πλέον. Αὐγούστε, παράγγειλε νὰ κλείσωσιν ὄλας

τὰς θύρας καὶ ἐπᾶνελθε μὲ τὸ χειρόγραφον τὸ ὁποῖον γνωρίζεις.

Νέος τις ἠγέθη, ὅστις ἦτο ὁ γραμματεὺς τοῦ κόμητος, νέος χαριέστατος καὶ εὐγενὲς ἐξωτερικῶς, περὶ τοῦ ὁποῖου ἔλεγον ὑποκόφως ὅτι συνδέετο μετὰ τοῦ κόμητος δι' ἄλλου δεσμοῦ οἰκισιτέρου, ἰσχυρισμὸς τὸν ὁποῖον καθίστα ὁπωσοῦν πιθανὸν ἢ ὅπως πατρικὴ ἀγάπη τὴν ὁποῖαν ὁ κόμης ἐδείκνυε πρὸς τὸν γραμματέα του.

Ὅταν ἡ ὁμήγουρις ἤκουσε τὴν λέξιν χειρόγραφον πανταχόθεν ἠκούσθησαν ἐπιφωνήσεις καὶ ἐκφράσεις ζωηρᾶς ἐπιθυμίας.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπεν ὁ κόμης, πλὴν δὲν ὑπάρχει μυστιόρημα χωρὶς προοίμιον καὶ ἐγὼ δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη τὸ προοίμιόν μου. Ἴτως νομίζετε ὅτι τὸ διήγημα τοῦτο εἶναι πλάσμα τῆς φαντασίας μου. Ἐπιθυμῶ λοιπὸν νὰ σᾶς διαβεβαιώσω πρὸ πάντων ὅτι ποτὲ δὲν ἐπενόησα τίποτε. Ἴδού δὲ πῶς τὸ ἐν λόγῳ διήγημα ἐπέσεν εἰς χεῖράς μου. Ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης ἐνός φίλου μου ἀποθανόντος πρὸ δεκαοκτῶ μηνῶν εὐρον μετὰ τῶν ἐγγράφων του ὑπομνήματα τὰ ὅποια ἐκεῖνος ἔγραψε, πρέπει νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ εὐθύς ἐξ ἐρχῆς, ὄχι περὶ τοῦ βίου τῶν ἄλλων, ἀλλὰ περὶ τοῦ ἰδίου ἐαυτοῦ βίου. Ὁ ἀποθανὼν φίλος μου ἦτο ἱατρός, ὅθεν, καὶ σᾶς ζητῶ συγγνώμην διὰ τοῦτο, τὰ ὑπομνήματά του δὲν εἶναι ἄλλο ἢ εἰμὴ μακρὰ τις ἀνατόμου ἐκθεσις· πλὴν, μὴ τρομάζετε, Κυρίαί μου, πρόκειται περὶ ἠθικῆς ἀνατομίας γενομένης ὄχι διὰ τῆς σμίλης ἀλλὰ διὰ τῆς γραφίδος, πρόκειται περὶ μιᾶς ἐξ ἐκείνων τῶν λεπτομερῶν ἀνερευνήσεων τῆς καρδίας, εἰς τὰς ὁποίας τόσον ἀρέσκεσθε νὰ παρίστασθε. Ἐν ἄλλο ἡμερολόγιον γεγραμμένον δι' ἄλλης χειρὸς εὐρίσκετο ἀναμειγμένον μετὰ τῶν ἰδίων του γραπτῶν ἀναμνήσεων. Ἄνεγνώρισα τὴν γραφὴν ταύτην, ἥτις ἦτο ἐνός νέου τὸν ὁποῖον πολλάκις εἶχον συναντήσῃ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φίλου μου, ὅστις ἦτο κηδεμὼν αὐτοῦ.

Τὰ δύο ταῦτα χειρόγραφα, τὰ ὅποια χωριστὰ ἀπετέλουν ἰσορίαν τινὰ ἀκατάληπτον, συνεπληροῦντο τὸ ἐν διὰ τοῦ ἄλλου· τὰ ἀνέγνωσα καὶ εὐρον τὴν ἐν αὐτοῖς περιεχομένην διήγησιν ἀρκετὰ . . . πῶς νὰ εἰπῶ; ἀρκετὰ ἀνθρωπίνην. Μοὶ ἐφάνη

μεγάλως ενδιαφέρουσα και επειδή, καθό πυρρώνιστης (γνωρίζετε όλοι ότι τοιαύτη είναι ή περι έμου φήμη, εύτυχεις δέ όσοι απήλαυσαν οίανδήποτε φήμην) δέν ενδιαφέρομαι πολύ εις τίποτε σχεδόν, έστοχάσθην ότι άν αύτή ή διήγησις, ήτις είχε κατακυριεύσει την ιδικήν μου καρδίαν (μέ συγχωρείτε, ίατρε, άν μεταχειρίζωμαι την λέξιν ταύτην) γνωρίζω ότι, κατ' αύτην την έννοϊαν, ή καρδιά δέν ύπάρχει, άλλ' είναι κανείς ήναγκασμένος νά μεταχειρίζεται τās έν χρήσει εκφράσεις, διότι άλλως θά καθίστατο άκατανόητος)· έστοχάσθην λοιπόν ότι άν αύτή ή διήγησις είχε κατακυριεύσει την καρδίαν έμου του πυρρώνιστου, πιθανώτατα θά παρήγε τό αυτό αποτέλεσμα και επί τών συγχρόνων μου. Εκτός δέ τούτου, πρέπει νά τό όμολογήσω, μικρά της ματαιοφροσύνη μ' έγαργάλιζεν, ή ματαιοφροσύνη του νά χάσω, συγγραφέων, την ύπόληψίν μου ως εύφυούς ανθρώπου, όπως τούτο συνέβη εις τόν κύριον . . . δέν ένθυμούμαι πλέον τό όνομά του όστις, τό ήξεύρετε, έγινε σύμβουλος της επικρατείας. Έρχισα λοιπόν νά διευθετώ τās δύο ήμερολόγια, ν' αριθμώ τās σελίδας κατά την θέσιν την όποιαν έπρεπε νά κατέχωιν ώστε ή διήγησις νά ήναι καταληπτή· έπειτα εξήλειψα τās κύρια όνόματα και άντ' αύτών έσημείωσα άλλα έπινοηθέντα ύπ' έμου· τέλος πάντων όπου οι γράψαντες είχαν μεταχειρισθί τό πρώτον πρόσωπον έγώ αντικατέστησα τό τρίτον και μίαν ήμέραν, χωρίς νά τό αισθανθώ, εύρέθην κύριος δύο τόμων . . .

— Τους όποιους δέν έδώκατε εις τόν τύπον, διότι πολλά εκ τών προσώπων ζώσιν ακόμη, βεβαίως ;

— Όχι δά ! όχι ! Δέν είναι αυτός ό λόγος. Έκ τών δύο κυριωτάτων προσώπων τό έν απέθανε πρό δεκαοκτώ μηνών και τό άλλο εγκατέλιπε τους Παρισίους πρό δεκαπέντε ήμερών. Έμεις δέ είδατε τόσον πολυάσχολοι και τόσον επιλήσμονες ώστε δέν δύνασθε ν' αναγνωρίσετε ένα τελευτήσαντα και ένα άπόντα όσον και άν τους όμοιάζουν αι εικόνες των. Άλλος λοιπόν λόγος μέ εμπόδιζε.

— Σιωπή ! Νά μή τό είπήτε μήτε του Δαμιάνα, μήτε του Βερανζέ, μήτε του Άλφρέδου Βινύ, μήτε του Σουλιέ, μήτε του Βαλλζάκ, μήτε του Δεσσάν, μήτε

του Σαιντ-Βέσ, μήτε του Δουμά· πλίν με ύπεσχέθησαν μίαν από τās πρώτας έδρας αίτινες θά κενωθώσιν εις την Άκαδημίαν, άν εξακολουθήσω νά μή γράφω τίποτε. Άφού όμως γίνω δεκτός άπαξ, μέ άφίνουν έλεύθερον.

Φίλε μου Αύγουστε, εξηκολούθησεν ό κόμης άποτεινόμενος πρός τόν νέον όστις πρό μικρού είχεν επιστρέψει κρατών τό χειρόγραφον, κάθησε και άναγίνωσκε, σέ άκούομεν.

Ο Αύγουστος εκάθησεν, έπειτα οι άκροαται έβηξαν, μετεκίνησαν τās καθίσματα των, εκάθησαν άναπαυτικώτερα, και άφού όλοι έτοποθετήθησαν καλώς, έν τώ μέσω βαθυτάτης σιγής ό νέος άνέγνωσε τās έπόμενα.

Α'.

Περί τās άρχάς μαΐου του 1838, μόλις είχε σηλάνει ή δεκάτη πρωϊνή ώρα, και ήνοιχθη ή άμαξόθυρα μικρού τινος οίκου κειμένου έν τή όδω τών Μαθουρίνων· εξ αύτης εξήλθε πρώτος νέος τις έπιβαίνων ίππον ώραϊον, του όποιου αι λεπταί κνήμαι και ό όπωσοϋν έπιμήκης λαϊμός κατεδεικνυον την άγγλικήν καταγωγήν· κατόπιν δέ και κατά την προσήκουσαν άπόστασιν εξήλθε διά της αύτης θύρας του αύτου οίκου ύπηρέτης φορών μαύρα και έπιβαίνων έπίσης ίππον καλής γενεάς, τόν όποιον όμως όφθαλμός ειδήμων θ' άνεγνώριζεν ως όντα όλιγώτερον καθρού αίματος παρά τόν πρώτον.

Ο ίππεύς ούτος, τόν όποιον εκαστος ήθελε κατατάξει, μόλις τόν έβλεπεν, εις την κατηγορίαν τών ανθρώπων εκείνων τους όποιους, κατά μίμησιν τών γειτόνων μας τών Άγγλων, ή άριστοκρατική διάλεκτος ώνόμασε *λέορτας*, ήτο νέος είκοσιτριών έως είκοσιτεσσάρων έτών, ένδευόμενος τόσον απλώς και συνάμα τόσον τεχνηέντως ώστε έμάντευέ τις ότι αυτός είχε τās άριστοκρατικές εκείνας εξεις τās υπό μόνης της γεννήσεως μεταδιδόμενας και τās όποιās ούδεμία άνατροφή δύναται νά δημιουργήση όπου αύται δέν ύπάρχουσιν εκ φύσεως,

(άκολουθεί).

(Μετάφρασις Ν. Μ.)

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

I

De la dépouille de nos bois
L'automne avait jonché la terre:
Le bocage était sans mystère,
Le rossignol était sans voix
Millevoye.

Τό φθινόπωρον επήλθεν όμιχλώδες και σκυθρωπόν. Η χλόη δέν επιστέφει πλέον της φύσεως την όψιν ! Τών δένδρων τās φύλλα ώχρά και μαραμένα πίπτουσι χαμαί από τών φθινοπωρινών άνέμων την πνοήν άφαρπαζόμενα !

Του ήκεανου ή άνεμοπόρος θυγάτηρ τόν άχανή του ούρανου διατρέχουσα όρίζοντα έστάθη άνωθεν ήμών και άπετίναξε τους ύγρους αύτης πλοκάμους επί τās δάση και τους άγρούς. Ο ήλιος ώσει φοβούμενος την θέαν του μαρξμοϋ και της σκυθρωπότητος διατρέχει τό κενόν έντός κελαινών κεκρυμμένος νεφών.

Η τρυφερά τών πεδιάδων χλόη, τās δροσερά άθρη τών άγρών, τών λειμώνων ή εύωδία δέν θελωσι πλέον τέρπει τās αισθήσεις ήμών. Η άρμονία τών καλλικελάδων πτηνών δέν θέλει μάς εξεγείρει την πρωϊαν. Η τεθλιμμένη καρδιά ματαιώς θά έπιζητή παρηγορίαν εις την γλυκύθυμον σιωπήν τών έρήμων, εις τών δασών την μυστηριώδη σκιάν. Νιστά Ολίψως και πόνου τό πένθος τούτο βλέπει ή ψυχή, ήτις πολλά πικρίας και άλγους έρρόφησε ποτήρια.

Άλλ' άς παρέλθωσιν άφ' ήμών αι όδυνηραι αύται ιδέαι, οι σκυθρωποί ούτοι διαλογισμοί. Και πάλιν θά επανέλθη μέ άρθοφόρον πόδα τό έαρ του ένιαιου ή χαριέσσα νεότης. Και πάλιν τό μειδιάμα θά επανθήση επί της φύσεως τό γλυκύ στόμα. Και κατά τόν ποιητήν και πάλιν

Χείματος ήνεμόεντος άπ' αιθέρος οίχομένοιο
Πορφυρή μειδήσει φεσάνθιος έαρως ώρη,
Οι δέ λειμώνες γελώσωσιν άνοιγμένοιο ρόδοιο.

Μετά δεκαπενθήμερον σφοδρόν και άνέλιπτον Σεπτεμβριανόν χειμώνα καθ' έν δριμύ τό ψύχος επί της Παλλάδος επήλθε την πόλιν και ό άνεμος σφοδρώς έπνεε και ή θύελλα άγρίως έμυκάτο, έπιπνεύσας ό Νότος επανέφερον εις την πενθοϋ-

σαν φύσιν άν ουχί τās άνοη και τās ρίδα, τούλάχιστον τόν καύσωνα, την κόνιν και τās νεφέλας.

Ούτω παρήλθεν όλόκληρος σχεδόν ό Οκτώβριος εύμετάβλητος ως αι ιδέαι και δοξασίαι τών παρ' ήμιν πολιτικών· και άστατος, ως ή άναγνωρίζουσα την καλλονήν της γυνή. Δικαίως άρα δύναμεθα νά είπωμεν περί του ήμετέρου κλίματος την τολμηράν Φραγκίσκου του Γ'. ιδέαν:

Souvent femme vario
Bien fol est qui s'y fie

ήν εξέφερε περί της γυναικός. Φαίνεται δέ, έρατειναι άναγνώστριαι, ότι ό Κύρ. Φραγκίσκος θά είχε σπουδαίους λόγους νά εκφρασθί ούτω καθ' ήμών. Πλίν και έν τοιαύτη περιπτώσει ώφειλε νά περιορισθί, όπως και ήμεις εις τό του Σόλωνος:

Χαλεπόν φορτίον ή γυνή.

II

Άς ρίψωμεν ήδη έν βλέμμα επί την κατάστασιν της Ευρώπης, ήτις αίείποτε μάς άνησυχεί και άπασχολεί μέ τās πολεμικές διαθέσεις της, μέ τās έτοιμασίας της, μέ τās επαναστάσεις της, μέ τās συνέδριά της, μέ τās άνέκδοτά της και μέ τους συλλόγους της.

Είς μεμακρυσμένους αιώνας οι ήγεμόνες έπεσκέπτοντο τās χώρας τών συναδέλφων αύτων ήγεμόνων ή ως κατακτηται ή ως αιχμάλωτοι και ύποτελείς. Άψευδής μάρτυς έστω ή ιστορία. Ο Ίάτων σχίζει τās όργίλα του Ευξείνου κύματα και άποβιβάζεται εις την χώραν του ήλλου Κολχίδα, όπως άρπάση τό χρυσοϋν δέρας. Ο Λακεδαιμόνιος Μενέλαος μετά τών έπισημοτέρων ήγεμόνων της Ελλάδος άπέρχεται εις Τρωάδα, όπως ικανοποιήση την προσβληθείταν τιμήν του. Ο Ξέρξης επισκέπτεται την Ελλάδα, ουχί ίνα θαυμάση τās άθάνατα αύτης μνημεία, άλλως τε μή ύπάρχοντα τότε, άλλ' όπως ύποτάξη αύτην. Ο Σεδεκίας οδηγείται εις την πρωτεύουσαν του Ναβουχοδονόσορος νενικημένος και δέσμιος. Έτι έγυτέρω. Ναπολέον ό Βοναπάρτης μεταβαίνει εις Ρωσίαν και τό βροντόφωνον πυροβόλον του προσφέρει τόν χαιρετισμόν εις τόν υπερέφανον Τσάρον.

'Αλλ' ο tempora o mores! ἡ ἐποχὴ ἐκείνη παρήλαθε καὶ ἤδη οἱ ἡγεμόνες, οἱ ὡς χθές πολεμοῦντες ἀλλήλους καὶ τὴν καταστροφὴν ἀλλήλων ἐπιδιώκοντες, τείνουσι φιλικὴν χεῖρα καὶ ἀδελφικὸν προσφέρουσιν ἀσπασμόν.

Τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἀρσινόϊκου Ἰσθμοῦ, τὸ θαῦμα τοῦτο τοῦ 19 αἰῶνος ὅπερ διέγραψε καὶ ἐξετέλεσε τὸ μεγαλοεργὸν τοῦ Φερδινάνδου Λεσσεψ πνεῦμα, προσελκύει ἤδη τὰς ἐσεμμένους κεφαλὰς καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τῆς ἐποχῆς μας ἀνδρας. Οἱ ἐπίσημοι δ' οὗτοι ξένοι προσκληθέντες μάρτυρες τοῦ αξιοθωμαστόου τούτου ἔργου μετέβησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν περικαλλῆ τῶν Κωνσταντίνων πρωτεύουσιν, ὅπως προσφέρωσι τῷ Κυριάρχῃ τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας τὰς προσήσεις των καὶ ἀκολούθως κατευθύνθησαν εἰς Αἴγυπτον, ὅπου ὁ ἀντιβασιλεὺς ἐποίησεν πρὸς ὑποδοχὴν αὐτῶν καὶ τέρψιν, τερασίας προετοιμασίας καταναλώσας πρὸς τοῦτο ἀφειδῶς ἀπὸ τὰ ἑαυτοῦ πλούτη ἐπισκεπτόμενοι τὴν Ἀνατολὴν οἱ ξένοι οὗτοι δὲν ἐλησημόνησαν τὴν χώραν τοῦ Περικλέους. Ἡ σύζυγος τοῦ Ναπολέοντος Εὐγενία, ὁ ἦρωας τῆς Σαβόδας διάδοχος τῆς Πρωσίας, ὁ γενναίωφρων Αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρουγγαρίας ἀλληλοδιαδόχως ἐπεσκέφθησαν τὰς Ἀθήνας καὶ ἐθαύμασαν τὰ θαυμαστά τῶν προγόνων μας ἔργα.

Τὸ πνεῦμα τοῦ αἰῶνος, ὁ δαίμων τῆς δημοκρατίας παρέχει τῷ αὐτοκράτορι τῆς Γαλλίας καθημερινούς φόβους καὶ ἀνησυχίας μεθ' ὅλας τὰς καλὰς πρὸς παραχώρησιν ἐλευθεριῶν διαθέσεις του καὶ ὑποσχέσεις.

Ἡ Ἰσπανία ἀφοῦ τῇ ἐνεργείᾳ καὶ βοήθειᾳ τῶν δημοκρατικῶν κατέρριψεν ἕνα θρόνον, ἤδη διὰ τῆς ὑποψηφιότητος τοῦ Δουκὸς τῆς Γενεύης, οὐτινος βεβαία θεωρεῖται ἡ ἐπιτυχία, σφοδρὸν κατ' αὐτῶν καταφέρει κτύπημα.

Ἡ πανουργία Ἀγγλίας μὲ ἀπαθὲς ὄμμα θεωρεῖ τὰ ἐν Εὐρώπῃ συμβαίνοντα.

Ἐνῶ ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Αὐστρίας μεταβαίνει εἰς ἐσπέρτας καὶ πανηγύρεις, τὸ κράτος του εὐρίσκεται εἰς ἀνησυχίας καὶ ταραχὰς ἐνεκα τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Δαλματίας, ἣτις ἐπεκτείνεται ἐνισχυομένη ὑπὸ τῆς Ἡρακλεδικῆς καὶ τοῦ Μαυροβουνίου καὶ ἣτις ὁμῶς θὰ κατασβεσθῇ ἐπὶ τέλους.

Ἡ μικρὰ Ἑλλάς παρισταμένη εἰς πάντα ταῦτα ὡς τὸ μικρὸν παιδίον ἐν τῇ αἰθούσῃ, ὅπου σπουδαῖοι καὶ ἐπίσημοι παρευρίσκονται ἄνδρες, ἔχει βουλὴν ἥς τὰ μέλη χωρὶς νὰ ἴηαι Ἀγγλοὶ διαπληκτίζονται ἥκιστα εὐγενῶς, τὸ δὲ ταμείον τῆς κλέπτων, οἵτινες ὁμῶς συλληφθέντες ἀναπνεύουσι τὴν αἴθραν τῶν δωματίων τοῦ Μενδρεσέ.

Καὶ ἐνῶ τοιαύτη ἐν συνόψει ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς Εὐρώπης, οἱ ἐργάται τῆς ἐπιστήμης, οἱ ἄσκητοι οὗτοι καλλιεργῆται τοῦ πνεύματος περιφρονοῦντες καὶ τὰς ματαιοδόξους ἐπιδείξεις καὶ τὰς προσκαίρους ἠδονὰς, ὑπὲρ ὧν πληθύνει ὁ στεναγμός καὶ ὁ ἰδρῶς τοῦ δυστυχοῦς λαοῦ, καταγίνοντες ἀνευδότης εἰς τὴν ἑαυτῶν ἐργασίαν.

Εὐχαρίστως δὲ δημοσιεύομεν λαμβάνοντες ἐκ τῆς Indépendance hellénique) τὴν πρὸς τὸν συντάκτην αὐτῆς σταλείσαν παρὰ τοῦ ἐν Céligny, près Genève (Suisse) διαμένοντος σοφοῦ Charles A. Kesselmeyer ἐπιστολὴν ἐπιμαρτυροῦσαν τοὺς λόγους μας.

Κ. Συντάκτα,

Παράδοξον φαινόμενον παρετήρηθη εἰς πολλὰ μέρη τῆς Γερμανίας, τῆς Ἑλβετίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἰταλίας. Ἐβάνθησαν μετέωρα ἢ βολίδες (πύρινοι σφαῖραι) διατρέχουσαι τὸν ἀέρα πρὸ πάντων κατὰ τὰς ἐσπέρας τῆς 27 καὶ 28 αὐγούστου, 15 καὶ 24 Σεπτεμβρίου. Προτιθέμενος νὰ ποιήσω ἐκθεσὶν περὶ τῆς πορείας τῶν ἐν λόγῳ βολιδῶν, παρακαλῶ τὴν σύνταξιν τῆς ἀξιοτίμου ἐφημερίδος σας νὰ δημοσιεύσῃ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ὅπως ὅσοι εἶδον ὁμοίον τι φαινόμενον κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἢ ἄλλας δυνηθῶσι νὰ μοὶ διαβιβάσωσιν, ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι, τὰς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρήσεις των. Τούτου γενομένου τὴν μὲν ἐπιστήμην γενικῶς θέλουσιν ὠφελῆσαι πολὺ, ἐμοὶ δὲ ἰδίᾳ θέλουσι παρέξει μεγίστην ἐκδούλευσιν, ἐφ' ᾗ καὶ δὲν θέλω λείπει νὰ ἀποστείλω δωρεὰν τὴν ἐκθεσὶν μου πρὸς ὅσους εὐπεσιθῶσι νὰ με τιμήσωσι διὰ τῶν ἀνακοινώσεων των τὰς ὁποίας δύνανται κατὰ βούλησιν νὰ μοὶ διευθύνωσιν εἰς οἰανδήποτε ἐκ τῶν τεσσάρων ἀκολουθῶν γλωσσῶν τὴν Ἰταλικὴν, τὴν Γαλλικὴν, τὴν Ἀγγλικὴν ἢ τὴν Γερμανικὴν.

III

'Αλλὰ διατὶ μακρυνόμεθα τῶν κλεινῶν μας Ἀθηνῶν, τῆς κλασικῆς τοῦ Κέρκροπος χώρας, τῆς προσφιλοῦς μας πρωτεύουστος, ἣτις δύναται νὰ παράσχῃ ἡμῖν ἀρκούσαν διὰ τὴν ἐπιθεώρησίν μας ὕλην; Σύγγνωθί μοι, εὐμενῆς ἀναγνώστρια. Γνωρίζω τὴν πρὸς πᾶν ὅτι δὲν εἶναι ἔρωσ καὶ τέρψις ἀπαρέσκεϊάν σου.

Δὲν διαχύνει πλέον μελωδικούς ἦχους εἰς τὰς πλατείας μας τὸ ἐσπέρας ἢ στρατιωτικὴ μουσικὴ· τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνέμου καὶ ἡ ὑγρὰ ὀμίχλη τῆς νυκτός διατρέχουσιν ἤδη αὐτὰς ἀνενοχλήτως. Αἱ καλλιπρόσωποι καὶ φιλομειδεῖς τῆς πρωτεύουστος ἐρωτικαὶ δεσποσύνη καὶ αἱ εὐεῖδεῖς κυρίαὶ ἀπολέσασαι τὸ κέντρον τοῦτο τῶν ἐντεῦξων καὶ ἐρωτικῶν ἀνταποκρίσεων, ἐνθ' ἐπεδείκνυσον ὑπερηφάνως τὴν καλλονὴν καὶ τὰς χάριτας αὐτῶν, τὰς κομψὰς τοῦ συρμοῦ ἐνδυμασίας των, τὴν γνῶσιν τῶν Γαλλικῶν διαλόγων, δισμένουσιν ἤδη οἶκοι ἀνακεφαλαιοῦσαι τὰς θερμὰς των ἐργασίας καὶ καταγράφουσαι τοὺς νέους ἐραστὰς των, χωρὶς πρὸς τοῦτο νὰ ἔχωσιν ἀνάγκην τῆς διπλογραφίας. Δὲν φαίνονται πλέον ἐπὶ τῆς πλατείας:

Bei lumi onde imperai
Sospirar l'amor,

κατὰ τὸν Μεταστάσιον. Οἱ δὲ λέοντες τῆς ἡμετέρας κοινωνίας διερχόμενοι τὰς ἐσπέρας ἐν τοῖς ζακχαροπλαστείοις καὶ καφενείοις συζητοῦσιν, ὡς οἱ πρόγονοι των, περὶ πολιτικῶν καὶ κομμάτων, ἔστι δ' ὅτε καὶ περὶ τῆς κυρίας τῶν διαλογισμῶν των.

'Αλλ' ἐλησημονήσαμεν. ἔχομεν θέατρον καὶ θέατρον Ἰταλικόν· στάδιον νέον ἐρωτικῶν διαξίφισμῶν καὶ ὀφθαλμοβολῶν. Ἰπὸ τὸ ἀπλετον τῆς ἀτμίδος φῶς καὶ τοὺς ἦχους τῆς μουσικῆς νομίζει τις ὅτι εὐρίσκεται εἰς νεώτερόν τινα Ὀλυμπον, ἐνθα αἱ ἐπὶ τὰ θεωρεῖα λευχείμονες γυναῖκες καὶ κόραι, ὡσεὶ θεαὶ τῆς ἀρχαιότητος — ἐξαιρέσει τινῶν — ἀναμένουσι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ πατρὸς ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Ἡ Ποίησις καὶ ἡ Μουσικὴ, αἱ δύο αὐταὶ ἀβραὶ θεότητες αἱ διεγείρουσαι εἰς τὰς ψυχὰς τὰ ὑψηλότερα καὶ εὐγενέστερα αἰσθήματα, αἱ συγκινούσαι αὐτὰς καὶ τοὺς

σάλους τῶν καρδιῶν καταπραΰνουσαι, εἰς ἐν συνκνωμέναι, ἰδοὺ τὸ μελόδραμα. Τοιοῦτον ἴσως διὰ τῆς τρυφερότητος καὶ τοῦ πάθους ἀπαλύνῃ τὰς ἀναλγεῖς καρδίας ἐνίων καλλιπαρείων κρηθέντων.

Ἡ πρώτη πρὸ ἐβδομάδος δοθεῖσα παράστασις καὶ πολλοὺς καθ' ἐκάστην τοὺς θεατὰς ἐλκύουσα Genima di Vergy ἐπέτυχε πληρέστατα. Ἡ μουσικὴ τοῦ διασήμου Donizetti, ἄλλως τε γνωστὴ ἐν Ἀθῆναις, κατέθελε τὸς ἀκροατὰς. Ἡ γλυκεῖα τῆς prima dona καὶ τοῦ tenore φωνῆ, τοῦ barytono ἢ βροντώδης καὶ τεχνικῆ, καὶ αἱ ἐντεχνοὶ ἀπάντων κινήσεις πύχαρίστησαν τὸ κοινόν. Κατ' αὐτὰς δίδεται ἐπίσης καὶ ἡ opera Macbeth τοῦ περιφήμου Verdi, εἰς ἣν θέλουσι λάβει μέρος ἡ ἐτέρα prima καὶ ὁ διακεκριμένος βαρύτερος Carboni, καὶ ἣτις, ὡς ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων δοκιμασιῶν ἐξάγεται, θέλει στερθῆ διὰ πλήρους ἐπιτυχίας. Ὁρεῖλομεν δὲ ν' ἀποδώσωμεν τῇ ἐπιτροπῇ καὶ ἰδίως τῷ κ. Προέδρῳ αὐτῆς τὸν δίκαιον ἔπαινον δι' ὅσας καταβάλλουσι προσπαθεῖας ὅπως τὸ θέατρον ἀνταποκριθῇ εἰς τὰς ἐπιθυμίας τῶν φιλομούσων αὐτοῦ ἀκροατῶν.

Προκειμένου περὶ αἰοιδῶν νομιζομεν ὅτι εὐχαριστοῦμεν τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας μεταφέροντες ἐξ Ἰταλικῆς τινος ἐφημερίδος τὸ : Πῶς ἀκονίζουσι τὴν φωνὴν αὐτῶν οἱ διασημότεροι τραγωδισταί. Ὁ Σουηδὸς ὑψίφωνος Aabāt τρώγει δύο σικίους (ἀγγούρια) τεταριχουμένα, ἰσχυρίζομενος ὅτι οὕτω διεσκευασμένα εἶναι τὸ καλλίτερον ἐνδυναμωτικὸν διὰ τὴν φωνὴν του. Ὁ Σουηδῆς ἀρκεῖται εἰς ῥόφημα ταμβάκου καὶ ποτήριον ψυχρᾶς λεμονάδας. Ὁ Βάσχιελ καταπίνει κρόκον ὡς κτυπηθέντος με ζάκχαρι. Ὁ Στέγερ ὁ ἠχηρότερος τῶν ὑψίφωνων λαμβάνει κικνοῦν χυμόν τοῦ Γαμβρίνου, ὁ Βάλτερ καφφέ, ὁ Νείμαν καμπάνιτην, ὁ Τίχατσχέκ ζάκχαρι καὶ λεμώνιον. Ὁ ὑψίφωνος Φερέντζι καπνίζει ἐν ἡ δύο σιγάρα τὰ ὁπεῖα οἱ συναδελφοὶ του θεωροῦν ὡς δηλητήριο. Ἡ δεσποσύνη Βρασνθρη πίνει μετὰ τὴν πρώτην πρᾶξιν ποτήριον ζύθου, μετὰ τὴν τρίτην καὶ τετάρτην κυμβίον καφφέ μετὰ γάλακτος καὶ δταν πρόκειται νὰ ψάλλῃ τὴν μεγάλην δωδίαν τῶν Οὐγενότων τῆς

τετάρτης πράξεως φιάλην ἐρυθρᾶς Μπέ-
της· ὁ Νάσοχβερ τραγανίζει ζαχαρωτὰ
διαρκούσης τῆς παραστάσεως, ὁ βαρύτο-
νος 'Ρουβεσὰμ πίνει ὑδρόμελι· ὁ Νιτ-
τερβοῦτσερ καὶ ὁ Κενδερμὰν πιπιλί-
ζουσι ἀγριοδαμάσκηνα καὶ ἄλλοι τις βα-
ρύτονος ὁ 'Ροβινσὼν πίνει ὕδωρ τοῦ
Σέλτς· ὁ Φόρμις πίνει πόρτερ. Ὁ διάση-
μος βαρύτονος Μπίκ δὲν λαμβάνει τίποτε
καὶ ἀπέχει τοῦ ὀμιλεῖν· ὁ Δραξιέρ κα-
πνίζει τουρκικὸν καπνὸν καὶ πίνει ζύθον·
ὁ Δόκτωρ Σμιθ λαμβάνει κατὰ τὰς περι-
στάσεις καφὲ ἢ τῆ εἰς τέταρτον τῆς
ῶρας ἐπει·α ὑδρόμελι ἢ λεμονάδα εἰς τὰ
διαλείμματα ῥοφᾷ ταμβάκον καὶ τρώ-
γει μῆλα, δαμάσκηνα ἢ τεμάχιον ξηροῦ
ἄρτου· ἡ δὲ παρ' ἡμῖν prima-dona Κλο-
τίλδη 'Ρόζα-Βάλλε καθ' ὅλην σχεδὸν
τὴν διάρκειαν τῆς παραστάσεως λαμβά-
νει ῥοφήματα καφὲ μετὰ ὕδατος.

30 Ὀκτωβρίου 1869.

ΒΕΙΟΛΟΣ.

Τοῖς ΚΚ. Συνδρομηταῖς.

Ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ παρόντος φυλλα-
δίου τῆς ἐκδόσεως τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθή-
κης οὐδὲν ἕτερον ἔχομεν νὰ προσθέσωμεν
εἰς ὅσα ἐν τῇ ἀγγελίᾳ ἡμῶν ὑπισχνούμεθα
ἢ νὰ βεβαιώσωμεν καὶ πάλιν τοὺς ΚΚ.
συνδρομητὰς ὅτι θέλομεν καταβάλλει πᾶ-
σαν προσπάθειαν πρὸς βελτίωσιν αὐτῆς
καὶ ἰδίως ἀ. ὅπως τακτικῶς ἐκδίδεται
καὶ β'. ὅπως περιέχει ὕλην ἐκλεκτὴν καὶ
ποικίλην. Ἐλπίζομεν δὲ νὰ κατορθώσω-
μεν τοῦτο. Καὶ τὴν τακτικὴν ἐπὶ ἓν ἔτος
ἐκδοσιν τῆς Βιβλιοθήκης ἐξησφάλισαμεν
διὰ τῆς παρακαταθέσεως ἀναλόγου χρη-
ματικοῦ ποσοῦ πρὸς τὴν ἔτησίαν αὐτῆς
δαπάνην· καὶ οὕτω δὲν θέλομεν εὐρεθῆ εἰς
τὴν ἀηδῆ ἀνάγκην νὰ προσλιπαρῶμεν
ἐκάστοτε εὐτελῶς τὴν εὐτελεῖ τῶν δυσ-
τροπούντων συνδρομῆν, ἀλλὰ θέλομεν
προχωρήσει μετὰ τῶν εὐγενῶν καὶ προ-
θύμων συνδρομητῶν ἡμῶν· διακοψεῖ δὲ
ἀποφασιστικῶς πᾶσαν ἀποστολὴν φυλ-
λαδίου πρὸς τοὺς Κυρίους ἐκείνους τοὺς

μὴ ἀναλογιζομένους τοὺς πολλοὺς κόπους
καὶ τὰς μεγάλας δαπάνας ἡμῶν καὶ τοὺς
ὀποίους εὐχαρίστως θὰ ἐβλέπομεν ἀπὸ
σήμερον ἀποσυρομένους ἐκ τοῦ καταλόγου
τῶν συνδρομητῶν· διὰ τὸ δεύτερον δὲ τὴν
συνδρομῆν τῶν παρ' ἡμῖν λογίων Κ.Κ. Ὀρ-
φανίδου, Ἀγγ. Βλάχου, Εἰρην. Ἀσωπίου,
Α. Παράσχου Π. Παππαρῆγοπούλου καὶ
ἄλλων εὐπαιδευτῶν κυρίων, οἵτινες μετὰ
προθυμίας ὑπεσχέθησαν νὰ κοσμῶσι τὰς
στήλας τῆς Βιβλιοθήκης διὰ τῶν ἐκλε-
κτῶν αὐτῶν ἔργων.

Παρακαλοῦμεν τοὺς κ. κ. ἀνταποκρι-
τὰς καὶ συνδρομητὰς νὰ ἐξακολουθήσωσι
τιμῶντες διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης αὐτῶν
καὶ φιλίας τὴν νέαν Διεύθυνσιν ὅπως καὶ
τὴν παλαιάν. Εὐχαριστοῦμεν δὲ τοὺς κυ-
ρίους ἐκείνους, οἵτινες προθύμως ἐσπευσαν
νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ καὶ ἐνθάρρῶ-
νωσιν οὕτω ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ ἀναλάβωμεν
τὸ ἐπίπονον καὶ πολυδάπανον τοῦτο
ἔργον.

Ὅσοι ἐκ τῶν νέων συνδρομητῶν ἐπιθυ-
μοῦσι τοὺς προεκδοθέντας σχεδὸν ΔΥΟ
τόμους τοῦ ἐν παραρτήματι μυθιστορήμα-
τος ὁ Υἱὸς τοῦ Διαβόλου τοῦ συγγραφέως
τῶν ἀποκρύφων τοῦ Λορδίνου, δύναν-
ται ν' ἀποκτήσωσιν αὐτοὺς συναποτελέ-
λοντες εἰς τὴν διεύθυνσιν μετὰ τῆς συν-
δρομῆς των καὶ ΠΕΝΤΕ μόνον δραχ. οἱ
ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ΠΕΝΤΕ φράγκα οἱ
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἀντὶ τῶν ΟΚΤΩ ἀς
ἐπλήρωσαν οἱ παλαιοὶ συνδρομηταί.

Εἰς τοὺς προπληρόνοντας παλαιούς καὶ
νέους συνδρομητὰς τῆς Βιβλιοθήκης θέ-
λομεν προσφέρει δωρεὰν τὰ ἐκ τοῦ Ἰτα-
λικοῦ μεταφρασθέντα, καὶ καλῶς ἐκτε-
τυπωμένα δύο δράματα, ἦτοι τὸν Σαοῦλ
τοῦ Ἀλφιέρη καὶ τὸν Ἰωᾶς τοῦ Μετα-
στασίου.

Ἡ μέχρι σήμερον καθυστέρησις τοῦ
πρώτου τούτου φυλλαδίου προελθοῦσα
ἐκ τινῶν ἀνωμαλιῶν τῆς παλαιᾶς Διευ-
θύνσεως, πιστεύομεν ὅτι δὲν θέλει ἐπα-
ναληφθῆ ἐπὶ τὸ μέλλον.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Ἡ ΒΕΝΕΤΙΑ [μετὰ εἰκόνας]. — ΣΟΛΟΜΟΝΤΟΣ Ἄσμα Ἀσμέτων, δράμα. — ΕΙΚΟΝΕΣ· Ροιὰ
καὶ Ἐλαία. — Ἡ ΦΡΥΝΗ. — Ἡ ΖΗΛΟΥΣΙΑ [Εἰδύλλιον Gessner]. — ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ — ΠΟΙΗ-
ΣΕΙΣ· Εἰς Χαλιθόνα. Ἡ ἄνοιξις. — ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ. Ἄνθος τῆς Ἀλῆς [συνέχεια]. — Ἄμωρῆς
[Ἄλεξ. Δουμᾶ]. — ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ. — Τοῖς Κ. Κ. Συνδρομηταῖς.
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. Ὁ Υἱὸς τοῦ Διαβόλου· μυθιστορία Παύλου Φεβέλ.

Εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης πωλοῦνται τὰ ἑξῆς βιβλία.

Παρισίων Δράματα ὑπὸ Πονσὸν Τερράιλ, μετάφρασις Κ. Παρδαλάκη καὶ Α. Γ. Σκαλίδου, τόμοι τρεῖς. Τιμῶνται δραχ. 30.

Ἄγγελος Πιτοῦ ὑπὸ Α. Δουμά, μετάφρασις Α. Γ. Σκαλίδου. Τιμᾶται δραχ. 10.

Κόμησα Σαρνὺ (συνέχεια τοῦ Ἄγγελου Πιτοῦ), ὑπὸ Α. Δουμά, μετάφρασις Α. Γ. Σκαλίδου. Τὸ μυθιστόρημα τοῦτο ἀπαρτίζει τόμους τέσσαρας. Μέχρι τοῦδε ἐξεδόθησαν δύο τόμοι. Τιμὴ ἑκάστου τόμου δραχ. 7 1/2.

Αἱ δικάσιμοι δίκαι. — Ἡ Ὀραία Παντοπώλις καὶ ἡ Εὐστάθιος Λερὸβλ ὑπὸ Φουκιέ, μετάφρασις Σκαλίδου, τιμᾶται λεπτά 50.

Σαοὺλ τραγωδία Ἀλφιέρη. Ἰωᾶς δράμα Μεταστασιῶν μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ ὑπὸ Π. Ματαράγκα· τιμᾶται δραχ. 1,50.

Ἡ διεύθυνσις προμηθεύει πάντα τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκδιδόμενα βιβλία εἰς συμφέρουσαν τιμὴν.

ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΟΦΑΝΗ.

Γυῖζώτου, Μελέται περὶ τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας ἐν τῇ σχέσει αὐτῆς πρὸς τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῶν κοινωνιῶν καὶ τῶν πνευμάτων. Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Δ. Διομήδους Κυριακοῦ.

Καλλίργαι. — Λουκάς Νοταράς. — Δραματικά δοκίμια ὑπὸ Σ. Βασιλειάδου. Ἐπίσκοπονται παρ' ἅπασιν τοῖς Βιβλιοπώλαις καὶ τιμῶνται δραχ. 5.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Οἱ προμηθεύοντες 10 συνδρομητὰς εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προπληρώνοντας τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν των λαμβάνουσιν ἐπὶ ἐν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

Οἱ ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπολεσθέντα ἀναπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἑκάστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεται συνδρομητῆς, ἀν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῇ εἰτήσει καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἑτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω:

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδ. συγγράμ. « Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. »

Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι χρήματα ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ἐπὶ συστάσει.

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσι τὴν 30 Σεπτεμβρίου.

Γίνονται δὲ ἐνταῦθα παρὰ τῷ βιβλιοπωλεῖ Πιρρῆ-Βαμπῆ καὶ τῷ υπογράφειν Α. Καναριώτῃ καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ γραφεῖν τοῦ «Θαύτου» καὶ τῷ «Κωνσταντινουπόλεως».